13
2005

ZDARMA NA CD: STAHOVÁNÍ WWW STRÁNEK A PLNÁ VERZE HRY

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

EXKLUZIVNĚ na CD nová hra ZDARMA

SCOOBY-DOO A ZÁHADA VE MĚSTĚ DUCHŮ

Grafika pro hry

Test grafických karet (46)

Programy na prohlížení internetu (40)

BEZPEČNĚ NA INTERNET

Jak se bránit nebezpečím z internetu (10)

PŘEDSTAVUJEME

Přehrávač MP3 a fotoalbum (20)

Rychlý internet od Oskaru (52)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Pracujeme s obsahem složky
- Jak na alba
- Jak s Thunderbirdem na e-mail
- Vytváříme soubory PDF
- Popis dokumentu v 602Textu
- CorelDraw a obrázky pro internet
- Tipy pro Total Commander
- Tipy pro Zoner Photo Studio

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE JAZYKOVÉ PROGRAMY

9 771212 072697 13

OBSAH

HITY PPK CD 13/2005

Vítáme vás u PPK CD 13/2005. Na cédéčku najdete speciální bonus – plnou verzi dobrodružné hry „Scooby-Doo a záhada ve městě duchů“. Dále jsme pro vás připravili multimediální výukový kurz „Bezpečnost práce s osobním počítačem“, programy pro stahování internetových stránek aj.

návody

Tomahawk PDF
CD: obsah cd/servis
návod: strana 25

Karen's Directory Printer
CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

Total Commander 6.53
CD: obsah cd/servis
návod: strana 27

Mozilla Thunderbird
CD: obsah cd/servis
návod: strana 37

Scooby-Doo a záhada ve městě duchů

plná verze

Dnes vám přinášíme plnou verzi dobrodružné hry Scooby-Doo a záhada ve městě duchů (hra je zpracována kompletně v češtině). Opravdu se v opuštěném městě Los Burritos prohání duch? Přidejte se ke Scoobymu, Shaggymu, Daphne, Fredovi a Velmě, pomozte jim vyslechnout podivné postavy v Los Burritos a vyřešit tamější záhadu.

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Bezpečnost práce s osobním počítačem

plná verze

Přinášíme vám plnou verzi e-learningového kurzu, který pro čtenáře časopisu Počítač pro každého exkluzivně připravila Počítačová škola Gopas, a. s. V tomto kurzu se seznámíte se zásadami bezpečnosti práce s počítačem. Naučíte se chránit proti virům, zabezpečit přístup k datům pomocí hesel, správně nastavit internetový prohlížeč apod.

rubrika na CD: obsah cd/PPK plus

Novinky ze světa her

zdarma

V této rubrice najdete informace o pěti nových hrách (Grand Theft Auto: San Andreas, Battlefield 2, Cold Fear, Juiced a Nibiru: Posel bohů), které jsou v současné době na českém trhu. Nechybí ani obrázky, odkazy na internetové stránky, ceny apod. U dvou her najdete také tapety na plochu a u jedné hry šetřič obrazovky.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Getleft 1.1.2

freeware

Getleft je program pro stahování kompletních webových stránek. Ty lze pak prohlížet v off-line režimu (tj. bez připojení k internetu). Stránky je možno stahovat s obrázky i bez nich, volitelně lze stahovat i stránky, na něž směřují odkazy, takže je možno s rozsahem stahování nastavit i jeho rychlost. Lze naplánovat i kontrolu původní internetové verze stránek.

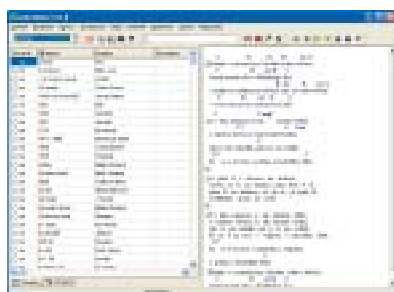

rubrika na CD: obsah cd/off-line

Zpěvníkátor 6.0.8

freeware

Umíte hrát na kytaru nebo hledáte slova k některým písničkám? Tento program obsahuje rozsáhlý seznam textů v rozsahu od lidových písniček až po dnešní české i zahraniční hity. U většiny písniček naleznete i akordy, se kterými můžete dělat různé úpravy (lze je prohlížet, opravovat, tisknout, transponovat apod.). Seznam písniček můžete ještě zvětšit stažením databáze z internetu.

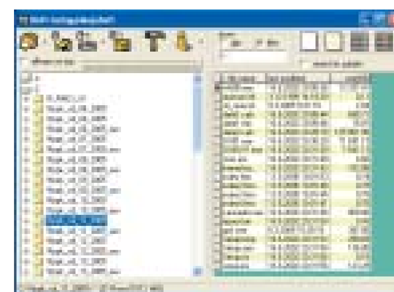

rubrika na CD: obsah cd/servis

DirPrinting 0.8.55

zdarma

DirPrinting je užitečný prográmek, který dokáže vytisknout obsah libovolného adresáře. Obsah (seznam) adresářů/souborů lze seřadit podle několika kritérií, poté ho můžete vytisknout, uložit do schránky nebo do souboru anebo poslat e-mailem. K dispozici je také filtr, pomocí kterého lze určit, co bude v seznamu zahrnuto.

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

také používáte počítač jako prostředek pro připojení k internetu? Většina z nás by na tuto otázku určitě odpověděla kladně a mnozí by přístup k internetu označili za hlavní účel využití svého počítače. Teprve po vzájemném propojení prostřednictvím internetu nám totiž počítače přinášejí ten správný užitek. Díky internetu můžete z pohodlí svého domova komunikovat s kamarády či příbuznými, ať jsou právě v sousedním městě, nebo na druhé straně republiky, anebo na druhé straně zeměkoule. Máte také přístup k čerstvým zprávám z domova i ze světa a z nabídek různých firem si můžete vybírat zboží a služby.

Je to však bezpečné? Ze všech stran slyšíme o nebezpečích, která na nás v internetu číhají. Šíří se tu různé škodlivé programy, jejichž cílem je zničit nebo odcizit naše data. Podvodníci se snaží zjistit čísla platebních karet a přístupová hesla k bankovním účtům, případně připojit nás na drahé telefonní linky. Dalším nebezpečím je nevhodný obsah některých internetových stránek. Pustili byste své děti do nevěstince, do kroužku mladých teroristů nebo na schůzku náboženské sekty? V internetu jsou informace všeho druhu…

Většině zmíněných nebezpečí se lze vyhnout, jestliže o nich víme a víme-li, jak na to. Stejně jako v běžném životě (kdy je v zájmu zdraví a bezpečnosti třeba zamykat dveře, vyhýbat se nebezpečným místům, dodržovat pravidla silničního provozu, mýt si ruce apod.) je nutno dodržovat určité bezpečnostní zásady i při pohybu ve světě internetu. Hlavním tématem tohoto vydání jsou rady, jak se vyvarovat nejčastějších rizik, která na internetu hrozí.

Přeji vám bezpečné surfování.
Ivan Heisler, šéfredaktor

Chcete dostávat Počítač pro každého celý rok až do domu a přitom ušetřit více než čtvrtinu ceny? Zajistěte si předplatné!
Podrobnosti najdete na straně 57.

inzerce

BEZPEČNÝ INTERNET PRO DĚTI

Nadace Naše dítě přichází v České republice s projektem *Bezpečný internet pro děti – desatero pro desetileté školáky.* Tímto projektem chce nadace upozornit žáky základních škol na možná rizika a nebezpečí spojená s internetovou sítí. Rozesílání desatera do všech základních škol začalo počátkem května. Desatero je vytištěno na samolepkách a na plakátech. Ty jsou určeny hlavně na nástěnky a pro počítačové učebny. Grafický návrh je k dispozici na webových stránkách www.nasedite.cz pod odkazem Projekty. Na této webové adrese najdete rovněž další informace.

http://www.nasedite.cz

BALÍČEK BEZPEČNOSTNÍCH FUNKCÍ

Volný, poskytovatel internetového připojení, nabídl všem uživatelům e-mailových schránek Volný a Post.cz účinný balíček bezpečnostních funkcí: antivirovou ochranu, filtr proti nevyžádaným reklamním zprávám (tzv. antispam) a další nástroje pro bezpečnou práci s e-mailem. Základem e-mailových služeb Volný a Post.cz je stabilita a bezpečnost systému. Stupeň bezpečnosti při práci se schránkou si může nastavit každý sám. Na výběr má z několika úrovní, které ovlivňují např. automatické odhlášení či změnu hesla. Uživatel může využít i další pokročilé bezpečnostní nástroje, jako je např. zasílání upozornění, je-li k doručené zprávě připojena příloha s příponou typickou pro e-mailový vir, dále ošetření proti tzv. cross-site scriptingu či možnost nastavit automatické ohlášení e-mailu. Navíc pro kontrolu mohou uživatelé sledovat logování všech přístupů do schránky za uplynulých třicet dní.

http://www.volny.cz

NOVÁ ÚROVEŇ ZÁBAVY

Adresa http://magazin.atlas.cz představuje novou úroveň zábavy. Návštěvníci zde najdou zcela nový magazín, který přináší především informace ze světa známých osobností a kultury, ale také zajímavé rozhovory, témata i klípky o celebritách českých i zahraničních. Magazín se věnuje především showbyznysu, nevyhýbá se ale ani článkům o atraktivních kulturních událostech. Magazín nabízí několik rubrik. Do jedné z nich pravidelně přispívají svými sloupky Ester Kočičková a Marek Brodský. Samozřejmostí jsou rozhovory se známými osobnostmi. V rubrice Přestřelka se spolu utkají vždy dvě známé osobnosti s odlišným pohledem na určité téma. Tyto informace a rozhovory jsou doplněny přehledem kulturních akcí, horoskopy nebo třeba kreslenými vtipy. Určitě se neztratí ani rubrika Fotopříběh, která přináší informace formou zajímavé fotoreportáže.

http://magazin.atlas.cz

VÝZVA K VÝMĚNĚ BATERIÍ

Společnost Fujitsu Siemens Computers vyzývá uživatele vybraných modelů řady Amilo k bezplatné výměně napájecích baterií. Toto proaktivní opatření bylo zavedeno poté, co několik zákazníků nahlásilo závadu při používání baterie. U postižených modelů je doporučeno přestat baterii používat a provozovat notebook pouze za použití adaptéru. Výzva platí pro uživatele některého z těchto modelů řady Amilo: A7640, A1640, M1405, M1424, M1425, M7405, M7424, M7425, Pro V2020. U nich označení baterie končí znaky G1L1.

Žádné jiné baterie v noteboocích řady Amilo a Amilo Pro nejsou touto závadou postiženy, a proto do programu výměny baterií nejsou zahrnuty. Zmíněné typy notebooků mohly být prodány od října 2004 do května 2005 včetně.

http://www.fujitsu-siemens.cz

SKYNET NABÍZÍ RYCHLEJŠÍ INTERNET

Společnost SkyNet, poskytovatel internetových a bezpečnostních řešení pro ochranu sítí a dat, nechce uměle omezovat kapacitu připojení k internetu, a proto u žádné ze svých služeb vysokorychlostního připojení k internetu neaplikuje omezení kapacity – Fair User Policy (FUP). Od 1. června společnost SkyNet nabízí produkty FlexiDSL pro vysokorychlostní připojení: za nepřetržitý 24hodinový přístup k internetu zaplatí zákazník méně než 400 Kč (vč. DPH) měsíčně, a to bez jakéhokoliv omezení kapacity (tzn. bez FUP), což je na českém internetovém trhu ojedinělé.

http://www.flexidsl.cz

TABLET PC THINKPAD

Společnost Lenovo oznámila uvedení mobilního zařízení IBM **ThinkPad X41** na český trh. ThinkPad X41 je vybaven jak dotykovým displejem, tak klávesnicí, takže dává uživatelům možnost volby: buď mohou počítač používat jako tablet PC, na který píší digitálním perem, anebo jako tradiční notebook. V nejlehčí verzi váží pouhých 1,75 kg a je silný 2,9 cm. Displej má úhlopříčku 12 palců a nabízí zorný úhel 170°. Jako volitelnou výbavu má tento model čtečku otisků prstů pro zabezpečení dat. Počítač ThinkPad X41 je vybaven operačním systémem Windows XP Tablet PC Edition 2005, který je oproti Windows XP Professional rozšířen o vkládání dat prostřednictvím digitálního pera, o rozpoznávání ručně psaného textu a o rozpoznávání hlasu. Tablet PC ThinkPad X41 se dodává s energeticky úspornými procesory Intel Pentium M a lze ho vybavit až 1,5 GB paměti. Grafiku zajišťuje Intel Graphics Media Accelerator. Doporučené prodejní ceny ThinkPad X41 začínají na 66 640 Kč s DPH.

http://www.pc.ibm.com/us/thinkpad/xseries/tablet/index.html

19PALCOVÝ LCD MONITOR

Společnost ADI Czech uvádí na český trh nový 19palcový LCD monitor s označením **MicroScan A920**. Tento monitor pracuje v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů a zobrazovací displej je otočný do pozice na výšku. Zorné úhly v horizontálním a ve vertikálním směru jsou 150°, resp. 130°. Kontrastní poměr udává výrobce 700 : 1, jas je 300 cd/m² a doba odezvy pouhých 8 ms. Tento monitor je vybaven i reproduktory a maximální spotřeba elektrické energie nepřesáhne 45 W.

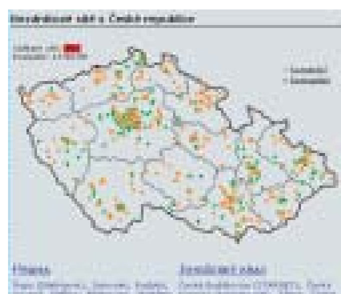
http://www.adiczech.cz

NOVĚ OTEVŘENÉ FÓRUM

Na webových stránkách www.cdprojekt.cz společnosti CD Projekt je v provozu diskusní fórum. Můžete si zde povídat nejenom o hrách z nabídky této firmy, ale o elektronické zábavě vůbec. Důležitým prvkem fóra je část s technickou podporou, ve které zástupci CD Projektu odpovídají na dotazy týkající se případných technických problémů s hrami. Do fóra se dostanete kliknutím na tlačítko „Auditoria" v horní části stránky.

http://www.cdprojekt.cz

INTERNET PRO VŠECHNY BILANCUJE

Server „Internet pro všechny" po třech letech své existence přistoupil k první větší změně designu a rozšiřuje také své zaměření. V nové verzi se chce kromě ADSL a Wi-Fi více zaměřit také na jiné možnosti připojení k internetu (kabelové připojení, GPRS, CDMA, EDGE atd.). Cílem je stát se pro všechny současné i budoucí internetové uživatele jakýmsi rozcestníkem při výběru toho nejvhodnějšího připojení. Redakce serveru považuje za největší úspěch databázi bezdrátových sítí, která zatím obsahuje 357 bezdrátových sítí (http://www.internetprovsechny.cz/wifi.php). Nová tvář serveru „Internet pro všechny" byla navržena tak, aby si každý návštěvník mohl na jednom místě najít vše potřebné o jednotlivých technologiích připojení k internetu.

http://www.internetprovsechny.cz, http://www.internetprovsechny.cz/wifi.php

NOTEBOOKY S TURIONEM

I do notebooků začínají pronikat 64bitové procesory. Příkladem je nová řada TravelMate 4400 společnosti Acer: modely **TravelMate 4401LCi** (28 548 Kč s DPH) a **TravelMate 4401LMi** (34 498 Kč s DPH) jsou poháněny 1,6GHz procesory AMD Turion ML28. Zobrazovací jednotkou je 15palcový displej pracující v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Levnější model disponuje 256 MB paměti, 40GB pevným diskem a combo (DVD-ROM/CD-RW) mechanikou. Dražší model nabízí 512 MB paměti, pevný disk s kapacitou 60 GB, vypalovací DVD mechaniku a grafickou kartu ATI Mobility Radeon X700 s 64 MB grafické paměti. Ve výbavě obou notebooků nechybí port S-Video, port FireWire ani čtečka pro paměťové karty SD, MMC, Smart Media, xD a Memory Stick. Notebooky TravelMate 4400 se dodávají s předinstalovaným systémem Microsoft Windows XP Professional v české verzi a s diskem CD--ROM pro zotavení systému. Doplňkový software zahrnuje Norton AntiVirus pro ochranu systému.

http://www.acer.cz

EVROPSKÁ DOMÉNA EU

Společnost Ignum spustila pro všechny zájemce informační stránku http://eu.domena.cz. Zde jsou praktické informace a aktuální zprávy týkající se zavádění registrace domén EU. Projekt Domena.cz se snaží vysvětlit všem potenciálním držitelům domén EU, jak proběhne zavádění registrací domén EU. Nejvýznamnějším faktem je, že oficiální registrace ani předregistrace evropských domén nejsou dosud možné. Lze jen vyjádřit předběžný zájem o doménu s koncovkou EU. To mohou prostřednictvím on-line formuláře učinit i všichni návštěvníci webové stránky http://eu.domena.cz. Informační stránka dále obsahuje podrobný a aktualizovaný časový harmonogram včetně popisu jednotlivých fází, týkajících se zavádění domény EU. Koncové uživatele bude pravděpodobně nejvíce zajímat datum spuštění volných registrací. K tomu by mělo dojít v únoru 2006, kdy si bude moci osoba nebo firma se sídlem v členských zemích Evropské unie zaregistrovat volnou doménu s koncovkou EU. Součástí webové stránky je také sekce „Často kladené dotazy“. Návštěvník se mimo jiné dozví, že celý proces zavedení evropské domény začal již v dubnu 2004 (více na www.eurid.eu). Společnost Ignum již podala žádost o to, aby jí byl udělen statut registrátora domény EU: pak bude moci nabídnout přímou registraci i svým zákazníkům. Očekává se, že cena za registraci evropské domény EU dosáhne výše asi 10 až 15 eur za rok.

http://eu.domena.cz

MOBILNÍ TELEFONY OD LG

Společnost LG Electronics představila nové mobilní telefony: štíhlý model **LG B2050** a „véčko“ **LG C3320**. Telefon B2050 je velmi tenký: jeho rozměry jsou 104 × 42 × 14 milimetrů a váží 73,5 gramu. Přístroj je vybaven barevným displejem s rozlišením 128 × 128 bodů a se schopností zobrazit 65 000 barev. Telefon pracuje ve frekvenčních pásmech 900 MHz, 1800 MHz a 1900 MHz, podporuje multimediální zprávy MMS, datové přenosy GPRS a nabízí 40 polyfonních vyzváněcích tónů. Baterie vydrží 120 minut v tzv. hovorovém času, 200 hodin v pohotovostním režimu. Druhou novinkou je mobilní telefon **LG C3320**. Tento přístroj je vybaven digitálním fotoaparátem s rozlišením 640 × 480 bodů a s bleskem. Vnitřní barevný displej zobrazuje 65 000 barev při rozlišení 160 × 128 bodů. Vnější displej je monochromatický. Model C3320 podporuje EMS, MMS i datové přenosy GPRS. Telefon má rozměry 89 × 47 × 24,5 mm, váží 92 gramů a jeho baterie vydrží 200 minut v tzv. hovorovém času a 200 hodin v pohotovostním režimu.

http://www.lgecz.cz

TŘI NOVÉ HRY

Na trhu se objevily tři nové hry za zajímavou cenu. Prvním titulem je fantasy strategie Heroes of Might and Magic IV, která navíc obsahuje i datadisky The Gathering Storm a Winds of War. Milovníky vlakových simulátorů jistě potěší nové vydání oblíbené hry Trainz Railroad Simulator 2004. Třetici uzavírá legendární RPG Baldur`s Gate II. V balení naleznete na 5 CD také oficiální datadisk Throne of Bhaal. Nové hry jsou v prodeji za jednotnou cenu 199 Kč. Hry Trainz Railroad Simulator 2004 a Baldur`s Gate II se prodávají také na Slovensku, a to každá za 249 Sk.

http://www.cdprojekt.cz/nxk

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet.* Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

DESATERO BEZPEČNÉHO POHYBU NA INTERNETU

Zapnout internetový prohlížeč, vyhledat nějakou stránku či informaci, kliknout na odkaz – to je pro většinu uživatelů pohyb po světové síti.

Není na tom nic složitého. To je sice na jedné straně pravda, na straně druhé si však musíme uvědomit, že při pohybu na internetu je třeba dbát na bezpečnost.

Na následujících řádcích se proto seznámíme s tipy, triky a radami, jak se na internetu chovat bezpečně. Na co si dát pozor, co nedělat, co by pro nás mělo být pomyslným varovným prstem apod.

PŘIKÁZÁNÍ PRVNÍ: PREVENCE JE ZÁKLAD

Staré dobré pravidlo v oblasti informační bezpečnosti nám říká, že nejlepší je takový problém, který vůbec nenastane (jinými slovy: kterému se podaří předejít). To je podobné jako v reálném světě: nejlepší nemoc nebo nehoda je ta, která se nám vyhne, i když si to v konečném důsledku třeba ani neuvědomíme.

Alfou a omegou v prevenci při brouzdání na internetu je vyhýbání se „nebezpečným" místům, což je opět podobné jako ve světě reálném: když se budete v hluboké noci pohybovat v neosvětleném městském parku nebo ve vykřičené čtvrti, taky si koledujete o malér. Proto se striktně vyhýbejte návštěvám nedůvěryhodných stránek, jako jsou pornografické servery, stránky s nelegálními programy, s nelegálně kopírovanou hudbou a se sériovými čísly, hackerské návody a podobné internetové „podsvětí".

Tyto stránky totiž nejčastěji obsahují různé škodlivé kódy nebo jiná úskalí, která mohou ohrozit vás, váš počítač nebo vaše data. Ovšem pozor, není to všelék. Už několikrát se stalo, že hackeři dokázali napadnout špatně zabezpečený server a umístili na něj své zákeřné kódy. Tím samozřejmě nechceme varovat před používáním internetu vůbec, ale před tím, že pouhá obezřetnost nestačí a že je třeba zkombinovat ji i s dalšími prvky.

PŘIKÁZÁNÍ DRUHÉ: VHODNÝ SOFTWARE ZVÝŠÍ BEZPEČÍ

Spoléhat se na vlastní cit, intuici, šestý smysl, nebo dokonce na náhodu je v současné době hodně bláhové. Příkladem může být třeba více než sto tisíc známých počítačových virů (mutace a nejrůznější varianty přitom nepočítaje) – asi každý uzná, že jinak než pomocí antivirového programu není možné vše prověřovat. Ostatně i antivirové programy se svými složitými matematickými modely mají problémy některé sofistikované viry odhalit.

Proto je nezbytné používat počítačové programy, které nám poskytnou nezbytnou „podporu". Jsou to např. programy, které zajistí, že proti nejrůznějším typům útoků budeme více odolní. Především se nedoporučuje používat WWW prohlížeč Internet Explorer – pokud je to jen trochu možné. V současné době je totiž tento prohlížeč na devíti z deseti počítačů na světě, takže se většina škodlivých kódů orientuje na něj. Další prohlížeče jsou většinou poskytovány také zdarma a především jsou bezpečnější. Mimochodem, zatímco v polovině roku 2004 používalo Internet Explorer 95,5 procenta uživatelů internetu, v lednu 2005 jeho podíl představoval 90,3 procenta. Během půl roku tedy celosvětově přišel o každého dvacátého uživatele! Především kvůli problémům s bezpečností.

Nicméně je pochopitelné, že z různých důvodů je někdy nutno použít právě Internet Explorer. Není to žádná tragédie, jen je zapotřebí používat nejnovější verzi se všemi dostupnými nainstalovanými záplatami.

Za nezbytnost dále považujeme antivirový program, který je minimálně vhodné doplnit o nějakou antispywarovou aplikaci. Nejčastěji se pro boj se spywarem doporučují následující programy, které mají navíc tu výhodu, že pro domácí použití jsou poskytovány zdarma. Jednak je to Ad Aware SE Personal Edition (např. *http://www.lavasoft.de/support/download/*), jednak Spybot Search & Destroy (např. *http://www.safer-networking.org/en/index.html*). Novinkou v oblasti antispywaru je Microsoft AntiSpyware (*www.microsoft.com/athome/security/spyware/software/default.mspx*), který je (a prý i bude) pro legální uživatele Windows k dispozici zdarma.

PŘIKÁZÁNÍ TŘETÍ: NEKLIKEJTE NA VŠE

Na tzv. klikání je postaven vlastně celý internet. Klikáte na odkazy, na reklamu, na obrázky, na další relevantní informace apod. Jenomže není kliknutí jako kliknutí.

Snad každý uživatel internetu prošel ze začátku obdobím, kdy jej svedly všechny možné bannery a atraktivní názvy a neodolal pokušení na ně kliknout. Jenomže nejde jen o to, že se mnohdy dostanete na stránky, které vás absolutně nezajímají nebo mají s avizovaným obsahem jen pramálo společného.

Jde také o to, že kliknutím můžete souhlasit s nějakými prazvláštními a pro uživatele nevýhodnými podmínkami nebo dát

impulz k instalaci nežádoucího (či přímo škodlivého) programu. V případě klikání tedy platí staré dobré „dvakrát měř a jednou řež“.

PŘIKÁZÁNÍ ČTVRTÉ: DEJTE POZOR, CO INSTALUJETE

Sebelepší zabezpečení pomocí antivirových či antispywarových programů nebo firewallů (viz níže) je nedostatečné v okamžiku, kdy se uživatel přes veškerá varování rozhodne nějakou aplikaci povolit nebo nainstalovat. Nespoléhejte přitom na to, že hlídací programy najdou všechny škodlivé programy: najdou jen ty, které znají, anebo ty, jež se jim zdají podezřelé. Ale komunikovat s internetem potřebuje kdejaká aplikace, takže pokud uživatel s jejím použitím souhlasí, je automaticky považována za prověřenou a hlídací programy se jí už nebudou zabývat.

Jinými slovy: ani ten nejzabezpečenější počítač není imunní vůči lidské chybě. Proto do počítače v žádném případě nenahrávejte nebo neinstalujte programy, které nepotřebujete! Třeba takové, na které vám někdo poslal odkaz („To vážně musíš vidět!“), nebo takové, které najdete na internetu („Vyzkoušejte, budete překvapeni!“). Nikdy totiž nevíte, co daný program obsahuje nebo jaké funkce doopravdy má. Jeho název nemusí o skutečném obsahu zhola nic vypovídat – vždyť i běžně používané dokumenty si můžete pojmenovat podle libosti (a tak se totožný soubor jednou jmenuje „veřejné“ a jindy „přísně_tajné“).

PŘIKÁZÁNÍ PÁTÉ: NEREAGUJTE NA VŠECHNO

Internet má jednu velkou výhodu, ta je však zároveň dvojsečnou zbraní, a tak se mnohdy mění v nevýhodu. Tou je fakt, že stírá rozdíly mezi firmami a lidmi. Webové stránky lokálního obchůdku mohou vypadat stejně dobře jako stránky nadnárodního koncernu s miliardovým obratem (nebo mohou vypadat dokonce lépe), e-mail chudého studenta se nikterak zásadně neliší od elektronické adresy nejbohatšího muže světa, nabídka renomované lékařské společnosti vypadá nachlup stejně jako stránky podomního výrobce elixíru mládí apod. Nejrůznějších pobídek a výzev najdete v internetu celou řadu. Uvědomte si ale, že se zpravidla jedná o dobře promyšlené marketingové tahy, které mají za cíl přinést prospěch někomu jinému než vám.

PŘIKÁZÁNÍ ŠESTÉ: NENÍ „ZDARMA“ JAKO „ZDARMA“

„Přístupové heslo k našim stránkám vám bezplatně zašleme na e-mailovou adresu, kterou zde uvedete“ nebo „Před vstupem do našeho archivu je nutná registrace v tomto formuláři“ nebo „Za vyplnění dotazníku vám zašleme zdarma...“ – to jsou běžné formulace vyskytující se v internetových nabídkách. Na první pohled to vypadá, že internet je plný lidumilů, kteří se pro druhé chtějí rozkrájet, ale... Kdyby tomu tak bylo, asi by přístup na příslušné stránky byl bezplatný rovnou, bez nutnosti zadávat e-mail či vyplňovat formulář.

Uvědomme si, že údaje, které poskytujeme, fungují v daném případě jako platidlo. Byť by šlo jen a pouze o e-mailovou adresu. Takovéto stránky jsou totiž zpravidla nastrčenými sběrači e-mailových kontaktů pro rozesílatele spamu. A tak se kromě přístupového hesla (pokud jej vůbec získáte) dočkáte toho, že se vaše elektronická poštovní schránka začne plnit nekonečnou záplavou spamu (nevyžádané pošty). Až budete denně mazat ze schránky dvě stě reklamních nabídek na viagru, na levné počítačové programy nebo na dovolenou v Karibiku a budete z nich pracně vybírat skutečně důležité e-maily, pak pochopíte skutečný význam nabídky „zdarma“.

Doporučení: Pokud máte neodolatelné nutkání podobných nabídek využít, nebo je skutečně potřebujete, doporučujeme založit si speciálně za tímto účelem zvláštní e-mailovou adresu. V jejím rámci pak nastavte přesměrování na svoji skutečnou adresu. Skutečná adresa tak zůstane utajena. A jakmile množství spamu procházejícího zvláštní adresou překročí rozumnou míru, přesměrování prostě zrušte, adresu přestaňte používat a založte si novou.

A ještě jedno upozornění: Různé stránky umožňují přístup na základě registrace a hesla, které si sami zadáte. Většina lidí však má tendenci používat jedno jediné heslo, takže tímto úkonem často prozrazují své heslo i k dalším aplikacím! Hackeři to vědí a zneužívají toho!

Pamatujte si taky, že slovo „zdarma“ obecně znamená jedno: získáváte nějakou hodnotu, aniž o nějakou jinou hodnotu přijdete. Ve světě internetu je slovo „zdarma“ v tomto smyslu spíše výjimkou než pravidlem... Platidlem totiž nebývají peníze, ale něco mnohem cennějšího: soukromí.

PŘIKÁZÁNÍ SEDMÉ: CHRAŇTE SI OSOBNÍ DATA

Nebezpečným fenoménem současné doby (problém je s ním hlavně v internetově vyspělejších zemích, ale dorazil i do našich zeměpisných šířek) je odcizení identity. V zásadě jde o to, že se někdo vydává za někoho jiného, než ve skutečnosti je, přičemž jeho nová identita má reálně existující základ (že jde o úkon bez vědomí této reálné osoby, to jistě netřeba zdůrazňovat). Třeba přihlášení k bankovnímu účtu na základě ukradených atributů (přihlašovací jméno, heslo apod.) spadá právě do oblasti odcizení identity.

Takže pozor na svá osobní data – dnešní internet je plný i dalších typů útoků, při kterých je dobrovolně prozrazujete. Příkladů bychom mohli jmenovat tisíce: po ničivých vlnách tsunami v Asii se třeba objevily falešné WWW stránky charitativních organizací. Když jste se pokusili elektronicky poslat svůj příspěvek, vlastně jste jen předali útočníkům své osobní údaje (číslo kreditní karty, datum její expirace apod.). Dalším případem jsou třeba nabídky různých programů nebo přístupu k nějakým WWW stránkám – samozřejmě zdarma. Tedy vlastně jen za vyplnění několika políček v dotazníkovém formuláři... A takto bychom mohli pokračovat, proto si pamatujte: nezbavujte se bezpečí na internetu vlastní nerozvážností!

PŘIKÁZÁNÍ OSMÉ: POZOR NA LÁKAVÉ NABÍDKY

Z poslední doby bychom mohli jmenovat třeba viry, které tvrdily, že obsahují informace o pokusu Michaela Jacksona o sebevraždu (Borobt-gen) nebo fotografie ze zadržení šéfa organizace al-Káida Usámy bin Ládina (Small.axr).

Sociální inženýrství je metoda, která je sice primitivní, ale rozhodně funguje. Zvědavost uživatelů pak díky sociálnímu inženýrství vítězí nad opatrností. To je samozřejmě velmi nebezpečné, proto se snažte každou situaci hodnotit co nejstřízlivěji.

PŘIKÁZÁNÍ DEVÁTÉ: POUŽÍVEJTE FIREWALL

Ač by personální firewall měl patřit do přikázání druhého (software zvýší bezpečí), považujeme ho za natolik důležitý, že jsme mu vyčlenili samostatné přikázání. Firewall je zjednodušeně takový filtr síťového provozu, který zajišťuje, aby počítač komunikoval pouze tím způsobem, který požadujete, tedy aby fungovala elektronická pošta, internet, nastavená sdílení apod., ale aby další typy útoků neměly šanci. Zkrátka brání v přijímání nežádoucího provozu, který vstupuje do počítače a zároveň je většinou (bohužel ne každý firewall je k něčemu takovému uzpůsoben) schopen blokovat i nevhodný odchozí provoz (to je případ, kdy útočník už dokáže do vašeho počítače nějakou svoji zákeřnou aplikaci umístit a ona se pokouší komunikovat s vnějším světem).

Kromě toho firewall plní ještě celou řadu podpůrných funkcí, jako je ochrana před internetovými červy nebo ochrana soukromí (brání počítači, aby nechtěně prozrazoval některé informace o konfiguraci či o používaných programech).

PŘIKÁZÁNÍ DESÁTÉ: POUŽÍVEJTE HLAVU

Každý systém je natolik silný, jak je silný jeho nejslabší článek. A tím nejslabším článkem se můžete stát právě vy. Udělejte tedy všechno pro to, aby se tak nestalo. A aby se brouzdání po internetu neproměnilo ve vaši noční můru.

Tomáš Přibyl

NEBEZPEČÍ ČÍHÁ NA INTERNETU

Proč bychom se vlastně měli na internetu chovat bezpečně? Copak jej nesledujeme z relativně uctivé vzdálenosti, z domácího počítače a z příjemného pracoviště či bytu? Odpověď je jednoznačná: nikoliv.

info

KDE HLEDAT DIALERY

Dialery jsou zpravidla jako skripty ukryty na webových stránkách některých méně seriózních serverů. Jde především o servery s obsahem pro dospělé, nelegálně kopírovanou hudbou a se sériovými čísly ke kradeným programům. Po navštívení podobné stránky se zpravidla zobrazí dialogové okno s dotazem typu „Chcete mít lepší připojení k internetu?“ nebo „Výhodná nabídka připojení“ apod. Pokud s něčím podobným souhlasíte, dojde ve vší tichosti ke změně telefonního čísla, jehož prostřednictvím se připojujete k internetu. Že něco není v pořádku, to zjistíte, až když obdržíte telefonní výpis.

Tím, že se pohybujeme po internetu, stáváme se jeho součástí. A týkají se nás všechny výhody i nevýhody spojené s vyhledáváním. Oč konkrétně jde?

DIALERY – NEZVANÍ TELEFONISTÉ

Problematika dialerů naštěstí přestává být v oblasti internetu aktuální, a to jako důsledek internetového připojení jiným způsobem než pomocí vytáčené telefonní linky.

Oč v případě dialerů jde? V zásadě o to, že dojde ke změně telefonního čísla, které slouží pro připojení k internetu. A tak namísto příjemného tarifu dochází k internetovému spojení prostřednictvím draze zpoplatněného čísla (desítky korun za minutu) nebo prostřednictvím čísla v zahraniční lokalitě (kde sazby bývají ještě výrazně horší).

Na rozdíl od virů či jiných škodlivých kódů se tedy dialery ani nepokoušejí svoji činnost nějak maskovat a využívají především lidské neznalosti.

Uvedli jsme, že dialery pomalu přestávají být velkým nebezpečím, ale to pouze ve své původní podobě. V různých obměnách se totiž vracejí do mobilních zařízení a zde mají výrazně jednodušší pole působnosti. Zatímco v případě počítačů mohli útočníci získávat peníze třeba právě změnou telefonního čísla vytáčeného spojení, z mobilního telefonu lze vytáhnout peníze mnohem elegantněji – třeba pouhým zavoláním nebo odesláním SMS zprávy na vysoce zpoplatněné číslo.

SPAM, MOR ELEKTRONICKÉ POŠTY

Ač by se na první pohled mohlo zdát, že při brouzdání po internetu nedochází k ohrožení elektronické pošty, opak je pravda. Na nejrůznějších WWW stránkách jste totiž žádáni o sdělení své e-mailové adresy, mnohdy jste ji nuceni použít jako přihlašovací jméno. U seriózních serverů to není tak velký problém (i když...).

Antispywarový program od Microsoftu můžete stáhnout z internetu.

Při pohybu na internetu si svoji e-mailovou adresu (stejně jako ostatní osobní údaje!) chraňte jako oko v hlavě. Nikdy nevíte, kde sdělená adresa skončí nebo k čemu bude zneužita.

SPYWARE – ŠPIONI V POČÍTAČI

Devět z deseti počítačů na světě je údajně infikováno nějakou formou spywaru. To je zkratka z anglického „spy software“ – sledovací programy.

Spyware přichází do počítače velmi často stejnou cestou jako dialery.

Cílem těchto programů není přímo poškozovat uživatele (ničit data apod.). Jejich nebezpečí je skryté, ale o to více zákeřné. Cílem spywaru je totiž shromažďovat (a odcizovat) informace: třeba hesla související s elektronickým bankovnictvím, kódy pro přístup do lokální sítě, osobní data zadávaná do internetových formulářů, údaje o navštívených WWW stránkách apod.

Jak se ale se spywarem vypořádat? Především podotýkáme, že obrana je velmi obtížná. Příčin je mnoho. Nejdůležitější je to, že spyware je vlastnost, nikoliv přesně definovaná aplikace. A tak se může stát, že regulérní program (hra, grafický editor apod.) vykazuje vlastnosti spywaru. Pokud s těmito vlastnostmi navíc dobrovolně souhlasíte v licenčních podmínkách na počátku instalace produktu, je pak každý antispywarový program bezradný.

Dalším problémem je, že spyware se do počítače může dostat jak cestou regulérní (viz předchozí odstavec), tak cestou neregulérní (instalace bez vědomí uživatele). Jenomže žádný kontrolní program na sebe z principu nemůže vzít roli vyšetřujícího soudce a rozhodovat, jak se právě tato kopie aplikace do počítače dostala. Kontrolní program tedy spyware detekuje, ale nemá možnost zjišťovat další okolnosti.

To je bohužel i příčinou toho, že mnohé antivirové programy spyware raději nedetekují. V mnoha případech by takto byly označeny korektní aplikace, a to by se jejich tvůrcům nelíbilo a celá situace by mohla skončit u soudu (tomu se antivirové firmy samozřejmě chtějí vyhnout).

PHISHING – LOV NEZNALÝCH DUŠÍ

Slovo „phishing“ je vlastně zkomoleninou anglického slova „fishing“, což znamená „rybařit“, „rybaření“. To poměrně přesně vystihuje jeho podstatu: cílem phishingu je „ulovit“ citlivé informace.

Pomocí takto získaných informací hackeři provádějí kybernetické krádeže, při kterých vznikají velmi vysoké škody. „Lovené“ informace mají totiž podobu přihlašovacích jmen a hesel k různým aplikacím (elektronické bankovnictví, internetové obchody, platební systémy apod.). Phishing je nejčastěji realizován prostřednictvím podvržených e-mailových zpráv a WWW stránek.

Člověk si však vůbec nemusí uvědomit, že se stal cílem útoku. Vyplnil jen formulář a vyplnění po něm bylo požadováno – nic víc. To je rozdíl oproti reálnému světu: ztrátu či krádež klíčů, dokladů nebo kreditní karty odhalíme zpravidla rychle. Phisher však získává čas na to, aby mohl zmapovat terén a rozhodnout se jak získané

informace co nejefektivněji využít. Podrobněji jsme se problematice phishingu věnovali v PPK 3/2005.

ÚNOS PROHLÍŽEČE

Jednou z nejméně příjemných věcí, se kterými se při brouzdání na internetu lze setkat, je tzv. browser hijack – únos prohlížeče. Jde o to, že výchozí WWW stránka v prohlížeči se přenastaví na stránku jinou – zpravidla však nejde o pouhé přenastavení, ale zároveň i o zablokování možnosti toto nastavení změnit.

Pozor, uživatel přitom může být v celé záležitosti zcela nevinně. Tedy kromě toho, že zareagoval na nějaký spam s odkazem na nabídku „rychlejšího internetu" nebo někde na webu klikl na odkaz podobného zaměření. Vzhledem k různým systémům výměny reklamních bannerů se přitom mohl nechat nachytat na banner umístěný i na velmi seriózních stránkách.

Obrana je jednoznačně v opatrnosti a obezřetnosti, pokud jde o to, na co klikáme. I v případě, kdy dochází k „únosu prohlížeče", je totiž uživatel zpravidla dotazován, jaký úkon si přeje provést. Avšak dotaz nezní „Chcete změnit domovskou stránku svého prohlížeče?", ale třeba „Chcete se seznámit se zajímavým vyhledávačem?".

ODCIZENÍ IDENTITY

Nesmírně nebezpečným zločinem v kybernetickém světě se stává tzv. „identity theft". V zásadě jde o to, že se někdo vydává za někoho jiného, než ve skutečnosti je, přičemž jeho nová identita má reálně existující základ. Prezentuje se pak důvěryhodnými a ověřitelnými skutečnostmi (číslem kreditní karty, adresou apod.).

Odcizení identity se nejčastěji používá právě k výše uvedeným účelům: k získání přístupu ke kreditním kartám nebo k nákupu zboží či služeb. Tady dochází „jen" k ekonomické škodě. Mnohem horší jsou případy, kdy dojde k odcizení identity pro jiné účely: třeba pro páchání kriminální činnosti.

ZNEUŽITÍ POČÍTAČE

Připojením počítače k internetu se stává počítač jeho součástí. Data tedy mohou proudit do internetu i z něj. A záleží jen na tom, jak máte počítač proti hackerským útokům zabezpečen.

O tom, že není radno mít počítač špatně zabezpečen, se přesvědčilo třeba několik desítek uživatelů ve Velké Británii: po jedné akci namířené proti pedofilům totiž skončili u výslechu. Na inkriminovaných počítačích bylo umístěno velké množství materiálů s dětskou pornografií.

Vtip je v tom, že dotyční lidé o tom neměli ani ponětí. Pedofilové zkrátka na internetu vyhledali několik špatně zabezpečených (nebo zcela nezabezpečených) počítačů a ty pak použili jako skladiště svých materiálů. Poté si vyměňovali jen odkazy směřující na příslušné stanice.

Na těchto řádcích jsme vás velmi stručně seznámili s některými nebezpečími, která na vás při brouzdání na internetu číhají. Počítač lze zneužít opravdu mnoha způsoby, a proto se na internetu snažte chovat tak, abyste se nestali oběťmi podvodníků, hackerů či pedofilů.

Tomáš Přibyl

ZÁPLATOVÁNÍ: PODCEŇOVANÉ, LEČ DŮLEŽITÉ

Aktualizace, aktualizace, aktualizace... Stále se bohužel ukazuje, že řada problémů je způsobena tím, že ochranné nástroje jsou zastaralé.

info

Nové aktualizace získáte na *http://windowsupdate.microsoft.com.*

Nástroj Microsoft Baseline Security Analyzer můžete stáhnout z internetové adresy *http://www.microsoft.com/technet/security/tools/mbsahome.mspx.*

Dnešní bezpečnostní mechanismy (firewally, antivirové programy, ochranné prvky v internetových prohlížečích apod.) mají velmi slušnou úroveň. Největší nebezpečí tedy nepředstavují tyto programy samy o sobě, ale chyby v nich obsažené.

DNES JSME NA TOM LÉPE

Není to tak dávno, co softwarové firmy vydávaly své produkty za zcela bezchybné a bezproblémové. Přestože se chyby a problémy evidentně vyskytovaly, vždy se sváděly na „objektivní příčiny“ nebo na cokoliv jiného. Situace se ale změnila, většina výrobců softwaru zcela bez uzardění připouští, že jejich programy mohou obsahovat chyby. Ostatně, není se ani čemu divit – každý počítač na světě je unikátní kombinací softwaru, hardwaru a jejich nastavení, přičemž testování programů probíhá pouze na velmi úzkém vzorku strojů.

Výrobci softwaru si navíc uvědomili, že budou-li k těmto nedostatkům zaujímat pozici „mrtvého brouka“, jednoho krásného dne se jim to nemusí vyplatit. Například poškozený klient je bude žalovat nebo ztratí důvěru významných zákazníků. I z tohoto pohledu se jako přijatelnější jeví možnost existenci chyb připustit, pravidelně je opravovat (hle, služba zákazníkům!) a zodpovědnost tak přenést právě na uživatele.

Samozřejmě že není možné chtít, aby si uživatelé po každé vydané opravě celý program, nebo rovnou operační systém přeinstalovali. A tak vznikly právě patche – záplaty. Jedná se o menší programy nebo soubory, jejichž cílem je po aplikaci na příslušném počítači upravit zdrojové kódy mateřského programu a jeho konfiguraci tak, aby se odstranily známé problémy. Ty mohou být několikerého rázu – kolize příslušného programu s jiným, v některých případech špatná funkce, nechtěná vlastnost, kterou mohou využít hackeři nebo viry, apod.

Na nové záplaty připravené ke stažení ukazuje ikona.

JAK ZÁPLATY ZÍSKAT

Jak se takové záplatování provádí? V případě nejrozšířenějšího operačního systému je nejjednodušší navštívit stránky *windowsupdate.microsoft.com* a zde už postupovat podle zobrazených instrukcí. Skript v této stránce totiž samočinně zkontroluje stav záplat na příslušném počítači a ke stažení a k instalaci nabídne záplaty chybějící. Byť některé záplaty mají velikost desítek MB, jejich nasazení je více než žádoucí. Jinak je váš počítač zranitelný, pokud jde o chyby a útoky známé všem hackerům na světě.

LEGÁLNÍ SOFTWARE JE VÝHODOU

À propos, instalaci některých záplat na počítače s nelegálně nainstalovaným operačním systémem společnost Microsoft blokuje, takže majitelům pirátských Windows je „odměnou“ také zvýšený počet bezpečnostních problémů.

UŽITEČNÝ BEZPLATNÝ NÁSTROJ

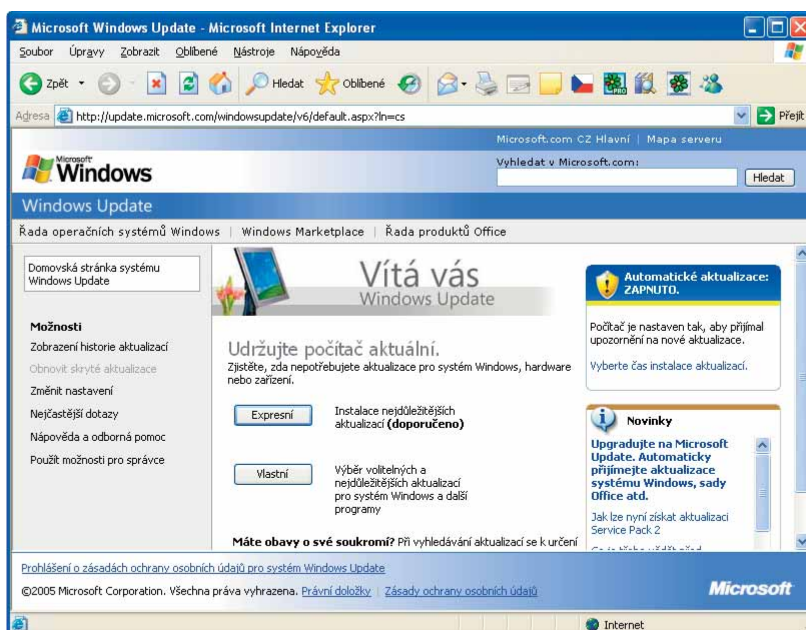
Velice zajímavým a užitečným nástrojem, který je určen pro správu záplat (ale i dalších bezpečnostních parametrů) na nejrozšířenějších operačních systémech, je MBSA (Microsoft Baseline Security Analyzer). Příjemné je, že je k dispozici zdarma. Mezi jeho další klady patří příjemné grafické rozhraní, snadnost obsluhy a konfigurace. Jedinou výtkou je snad skutečnost, že není k dispozici v češtině, což může některým uživatelům působit určité potíže.

Použití MBSA je velice jednoduché a intuitivní. Jeho nejnovější verze 1.2.1 dokáže kromě (ne)přítomnosti bezpečnostních záplat kontrolovat také další nedostatky, jako např. slabá hesla. To je výhoda oproti službě Windows Update, která sleduje pouze záplaty na úrovni operačního systému.

MBSA funguje na systémech Windows 2000, Windows XP a Windows Server 2003. Krom samozřejmé kontroly těchto platforem provádí komplexní kontrolu (i pomocí vzdáleného přístupu) bezpečnostních nastavení a aktualizací Windows NT 4.0 či Internet Exploreru a kancelářského balíku Office. Záběr MBSA v oblasti kontroly záplat je ještě širší a obsahuje kompletní portfolio společnosti Microsoft (Exchange Server, Windows Media Player, MDAC, MSXML, Microsoft Virtual Machine aj.).

Produkt MBSA je určen pro všechny uživatele počítačů, ať již jde o administrátory, či o domácí uživatele. Poslouží všem těm, kteří si chtějí své počítače se systémy Windows udržovat v co nejméně zranitelné konfiguraci. Produkt je možné stáhnout z internetové adresy *http://www.microsoft.com/technet/security/tools/mbsahome.mspx.*

Tomáš Přibyl

Stránky Windows update jsou lokalizované.

CO MAJÍ DĚTI NA POČÍTAČI

Za slovy „parental control" se skrývá český překlad „rodičovská kontrola", ten však není úplně nejvýstižnější – ostatně tak jako původní anglické označení. To hovoří pouze o tom, proč celá technologie vznikla.

info

Některé programy z kategorie parental control:
Cyber Patrol (www.cyberpatrol.com),
PC Tattletale (www.pctattletale.com),
Access Control (www.access-control-software.com),
CyberSitter (www.cybersitter.com),
NetNanny (www.netnanny.com).

Zásadní problém v kyberprostoru spočívá v tom, že existuje jen jeden internet. Internet důvěryhodný i nedůvěryhodný, internet bezpečný i nebezpečný. A stejně tak existuje internet, který je pro děti, a internet, který je primárně určen především pro dospělé. Jenomže neexistuje žádná dělicí čára, žádná pevně stanovená hranice. Čistá dětská duše je bohužel zranitelnější, a tak třeba v dobré víře, že pomáhá rodičům, prozradí identifikační bankovní údaje.

Nejjednodušším řešením by samozřejmě bylo děti k počítači vůbec nepouštět. Ale nejjednodušší řešení zpravidla není nejsprávnější.

Proto musíme použít jiné postupy, a to nejlépe softwarové. Tedy takové, které budou blokovat nevhodný obsah.

Programy z oblasti parental control bychom mohli rozdělit do tří základních kategorií, a to podle činností, kterým se věnují:

FILTROVÁNÍ OBSAHU

Veškerý obsah, který vstupuje do počítače, je kontrolován na základě několika parametrů. Jedná se vlastně o něco podobného jako v případě personálních firewallů nebo antivirových programů, ale na trochu jiné úrovni. Zatímco tyto programy mají pevně definovaná pravidla, v případě parental control je to trochu odlišné: program tohoto typu hledá nevhodná slova v e-mailech a na WWW stránkách, měl by umět rozpoznat nahá lidská těla (to není jednoduchý úkol: software musí být schopen rozlišit barevně podobný snímek písčité pouště od snímku nahé krasavice) apod.

Programy určené pro ochranu vaší rodiny kombinují několik metod.

Programy na ochranu počítače můžete stáhnout také ze stránky *www.cyberpatrol.com*.

MONITOROVÁNÍ AKTIVITY NA POČÍTAČI

Ne vše se samozřejmě podaří zablokovat na vstupu do počítače (příkladem budiž třeba nevhodný obsah v zašifrovaných e-mailech). A ne všechen nevhodný obsah přichází po internetu – třeba i prostřednictvím CD půjčených od spolužáků apod. Proto je třeba věnovat pozornost také kontrole počítačů. Ta přitom funguje na podobném principu jako filtrování obsahu, neboť vyhledává nežádoucí, nebo přinejmenším podezřelé objekty.

OMEZOVÁNÍ PŘÍSTUPU KE ZDROJŮM

To je další metoda, která se v oblasti parental control používá a která vychází z předpokladu, že nejlépe se nevhodný obsah bude blokovat tak, že se k němu odepře přístup. Jinými slovy: v počítači existuje databáze nevhodných zdrojů (seznam WWW stránek určených pro dospělé apod.) a počítač při přihlášení nepovolané osoby (dítěte) odmítne příslušnou stránku zobrazit. Tato metoda je velmi účinná, ale na druhé straně je velmi závislá na kvalitě použité databáze. A ta bude těžko kdy obsahovat všechny nevhodné zdroje. Proto je nutné ji s výše uvedenými metodami kombinovat.

SHRNUTÍ

Co všechno vlastně dětem na internetu hrozí?

V prvé řadě jsou to již výše zmiňované a poměrně snadno představitelné stránky s obsahem pro dospělé. Přitom dostat se na podobné stránky nemusí být vůbec složité a nemusí jít ani o záměr uživatele – stačí třeba e-mail s (porno)grafickým obsahem od rozesílatelů spamu nebo i slovo nevinně zadané ve vyhledávači.

Dále jsou to stránky věnující se hazardním hrám a loteriím. Zde je velké riziko, že by dítě mohlo gamblerství propadnout, a to dokonce doma v teple rodinného krbu. Nesmíme opomenout ani informace o lécích, nebo přímo o drogách, které se dají na internetu koupit (relativně) volně.

Násilí je kapitolou samo o sobě. A nejde jen o počítačové hry s motorovou pilou nebo podobného ražení, nýbrž především o stránky s rasistickým či jinak urážlivým obsahem.

Nakonec musíme ještě zmínit ochranu dětí před predátory – lidmi, kteří je na internetu cíleně vyhledávají a následně zneužívají. Vydávají se za vrstevníky, žádají je o fotografie, o schůzky apod. Desítky podobných případů na světě už skončily velmi špatně...

V žádném případě nejde o to, žít v puritánsky čistém a dokonalém světě, ale je třeba si uvědomit, že k počítači běžně zasedají i šestileté děti – a pro ně jsou některé věci přece jen trochu předčasné. O ochraně před pedofily a násilníky ani nemluvě.

V úvodu tohoto článku jsme se zmínili, že oblast parental control má v současné době mnohem širší využití. Nejde totiž pouze o ochranu našich potomků, ale v důsledku blokování obsahu, o který nemáte zájem, i o šetření času při surfování a v konečném důsledku o zabezpečení vašeho počítače.

Tomáš Přibyl

inzerce

SE SCOOBYM DO MĚSTA DUCHŮ

S postavami ze seriálu Scooby-Doo jste se na našem CD už jednou setkali. Nyní vám přinášíme další hru se stejnými hrdiny – tentokrát musíte vyřešit, kdo se skrývá za maskou jezdce bez tváře.

Scooby a jeho parta se vypravili do města Los Burritos. Všude kolem dýchá duch Divokého západu – v Los Burritos nechybí saloon, banka s truhlami na visací zámek nebo nádraží, kterým projíždí vlaky poháněné parním strojem. Místo, které vypadá jako stvořené pro záhadu, samozřejmě také jednu skrývá: je to tajemný jezdec bez tváře, který kvílí a straší místní obyvatele – nikdo však netuší, kdo by se mohl za černou maskou skrývat. Když se do příběhu připlete ještě vyprávění o gangu, který kdysi vyloupil nedalekou banku a poté prchl i s kořistí v podobě zlatých cihel, je jasné, že přišel čas nasadit Scoobyho partu.

Jejího vedení se samozřejmě musí někdo ujmout a tato role připadne vám. Princip vašeho detektivního putování funguje obdobně jako ve hře Scooby-Doo a záhada kamenného draka – najdete zde tedy celkem pět podezřelých, přičemž při každém hraní se pravá jezdcova totožnost mění. I když hru úspěšně dohrajete, při jejím opětovném spuštění se může za jezdcovou maskou skrývat úplně jiný podezřelý, a tak hru můžete hrát vícekrát. Abyste odhalili toho správného podezřelého, je třeba hledat stopy. Těch ve hře najdete celkem šest – od každého podezřelého dostanete jednu a poslední, šestou pak v závěrečné scéně musíte získat sami.

TENTOKRÁT SE SE SCOOBYHO PARTOU PODÍVÁTE NA DIVOKÝ ZÁPAD DO OPUŠTĚNÉHO KOVBOJSKÉHO MĚSTEČKA LOS BURRITOS!

Oproti hře Scooby-Doo a záhada kamenného draka zde najdete novou možnost, to-

info

SCOOBY DOO: ZÁHADA VE MĚSTĚ DUCHŮ

Dobrodružná hra

Autor: The Learning Company, *www.learningco.com.*

Distributor v ČR: Cenega, *www.cenega.cz.*

Jazyk: čeština.

Min. požadavky: viz návod na PPK CD 13/2005.

Los Burritos v celé své kráse.

tiž nosit s sebou nalezené předměty, které můžete využít jinde a později. Pokud nebudete někdy vědět, kudy dál, pokuste se přijít na to, jak využít některý z předmětů, které máte u sebe. Všechny je třeba využít jen několik chvil poté, co je naleznete.

PRVNÍ KROKY

Zprvu se objevíte na křižovatce, ze které je možné jít doleva, doprava nebo rovně. Protože zpočátku nemáte k dispozici žádnou stopu, po které byste se mohli vydat, nezbývá než se vydat směrem tajemného kvílení. Pohybujte se tedy náhodně městem a poslouchejte, co parta říká – na jednom místě se dozvíte, že kvílení zesílilo. Prohledejte prostor podrobněji, a první stopa je za chvíli vaše.

TŘI KLÍČE V SALOONU

V saloonu najdete spoutaného profesora Fackta. K odstranění řetězů, kterými je připoután k židli, je třeba najít v lokálu tři klíče – jejich umístění je naprosto nesmyslné, a tudíž může na chvíli působit potíže. Pokud narazíte na problém, vězte, že klíče se mohou skrývat například na stole v balíčku karet, v zavřeném okénku v pianu, za znakem nad dveřmi nebo v konvici zavěšené na lustru.

ZAMČENÝ SEJF

Poté, co uvidíte z vlaku archeologa I. C. Doubla, najdete lístek s nápisem *36L 24R 35L*. Jestliže nevíte, k čemu je tato kombinace dobrá, tajemství je následující: písmena L a R jsou zkratky pro anglické *left* a *right* (doleva a doprava); lístek skrývá kombinaci potřebnou k otevření sejfu v bance.

POČET MÍSTNÍCH OBYVATEL

Šerif vás požádá o donesení nějakého předmětu, ze kterého by mohl přečíst údaj o počtu místních obyvatel. Takovým předmětem je například městská cedule s nápisem Los Burritos hned na úvodní křižovatce.

CO DĚLAT NA HŘBITOVĚ

Jakmile se dostanete na hřbitov, jste už téměř u konce hry, ale i zde je možné narazit na problém. Pokud vás neustále straší jezdec, který partu pokaždé žene až na startovní křižovatku, mějte trochu trpělivosti. Nejprve vejděte skutečně až do hřbitova (šipka pro pohyb se skrývá v horní části obrazovky) a tady najdete na dvou scénách celkem šest hrobů. U pěti z nich vás jezdec vyděsí, u jednoho náhodně vybraného si vás ale nevšimne. Právě tento hrob musíte najít, protože skrývá poslední stopu.

ZÁVĚR

Až naleznete i šestou stopu, budete vyzváni, abyste označili pravou jezdcovu identitu. Prohlédněte si pozorně všechny nalezené stopy a snažte se spojit je s některou ze známých postav. Ne u všech stop je jejich smysl ve spojitosti s nějakým podezřelým, takže se nedejte odradit, pokud se k žádné z postav nehodí všechny stopy, a označte tu nejpravděpodobnější. Zda jste se trefili, o tom se přesvědčíte o něco později.

-maz

Místní saloon se zajatým profesorem Facktem.

POZVÁNKA NEJEN NA VÝLET

Turistická sezona je v plném proudu, a tak věříme, že vám krátké představení CD-ROM **Český ráj – kouzelná krajina skalních měst** z edice turistických encyklopedií České republiky přijde vhod a nabídne vám několik zajímavých tipů na cesty za poznáním.

Prachovské skály – pohled z Hlaholské vyhlídky.

Multimediální turistický průvodce malebným krajem pod Troskami přibližuje nejen historii, ale především současnost Českého ráje, jeho přírodní krásy, skalní města, tajemné zříceniny, kouzelné zámky i romantickou lidovou architekturu. Mezi informacemi o více než 160 turisticky atraktivních místech nechybí údaje o rozhlednách, historických městech, přírodních zajímavostech, drahých kamenech, floře i fauně této lokality. Texty doplňuje více než 500 fotografií (i několik desítek historických snímků) a tři krátké videoukázky.

CO VÁS ČEKÁ

Po spuštění programu musíte nejprve prokázat trochu trpělivosti, než se program „rozběhne" (jak tomu u produktů z dílny Omega software bývá), ale potom se už ocitnete v hlavní nabídce CD, ve které najdete nejen krátké představení Českého ráje, ale také dvě hlavní skupiny voleb. První vede k celkovým přehledům (oblasti Českého ráje, fotovýběr, abecední rejstřík), druhá k tematicky uspořádaným informacím (příroda, památky, skalní města, rozhledny, lidová architektura, Zlatá stezka, pověsti, cesta do Českého ráje, Český ráj na internetu, drahé kameny, řeky, potoky a rybníky, ubytování).

Pokud si připomenete, které oblasti do Českého ráje patří (Hruboskalsko, Jičínsko, Maloskalsko, Mužský – Příhrazy, Prachovské skály, Sobotka a okolí, Tábor a okolí, Trosky a okolí, Turnovsko), potom je zřejmé, že vás čekají jen samá atraktivní a zajímavá místa.

CO POCHVÁLÍME

Jednotlivá zastavení jsou představena stručným textem, který je doplněn náhledy fotografií nebo obrázků. Po kliknutí myší na náhled se odpovídající obrázek zvětší, po dalším kliknutí se zavře. Pokud je text delší, zobrazí se ikona pro pokračování a na informační liště indikace aktuální stránky a celkového počtu obsazených stránek daného místa. Pokud se text vejde na jedinou obrazovku, potom vás případně zobrazená ikona pokračování zavede k dalšímu zajímavému místu příslušné lokality.

Součástí textů jsou hypertextové odkazy, což usnadňuje, spolu s funkcí *návrat,* putování jednotlivými místy podle vašich aktuálních potřeb. Program nabízí i funkci jednoduchého hledání textového řetězce a nechybí ani možnost jednotlivé obrazovky vytisknout.

Připravené rejstříky umožňují rychlý přechod k jednotlivým místům podle jejich názvů, oblastní rejstříky potom snadné putování jednotlivými oblastmi. Na konci textu o rozhlednách je nejen přehled rozhleden a vyhlídkových věží, ale také přehled vrchů s dalekým výhledem nebo se skalními vyhlídkami – vše je pomocí hypertextových odkazů propojeno s příslušnými informačními obrazovkami. Zajímavé informace můžete najít i ve dvou desítkách pověstí, které se k některým místům Českého ráje vztahují. Další zajímavosti najdete při využití internetových odkazů na webové stránky věnované této lokalitě.

CO NÁM CHYBĚLO

Co jsme u tohoto dílu turistické encyklopedie postrádali, to byly nejen obecné mapy, ale především turistické a cykloturistické trasy, orientační plány zařazených měst a provázání popisu jednotlivých míst s mapovými podklady. Potom by se výlety do této atraktivní lokality plánovaly jistě mnohem lépe.

ZÁVĚREM

Nelze než souhlasit s obsahem úvodního textu průvodce, že jen málo regionů naší země může nabídnout tolik bohatství jako právě Český ráj. Průvodce vám usnadní plánování výletů a podpoří vzpomínky na ty, které jste do Českého ráje už podnikli. Určitě stojí za to zařadit ho do počítačové knihovny – a to nejen díky velmi příznivé ceně.

Milan Pola

Jedna z forem základní nabídky.

info

ČESKÝ RÁJ

Elektronický průvodce skalními městy

Vydal: Omega software team, Roudnice nad Labem, *http://www.levneknihy.cz.*

Cena: 49 Kč.

PŘEHRÁVAČ, FOTOALBUM A FOŤÁČEK V JEDNOM

Lesklý a elegantní přehrávač Olympus m:robe MR-500i slouží nejen jako kapesní přehrávač hudebních souborů, ale také jako fotoalbum, a dokonce jako fotoaparát. Díky kapacitě vestavěného pevného disku (20 GB) a rychlému připojení k počítači (Hi-Speed USB 2.0) můžete přístroj využít i k přenášení velkých objemů dat.

DESIGN A OVLÁDÁNÍ

Na první pohled vás tento přehrávač zaujme tím, že kromě vypínače tu nenajdete žádná tlačítka. Veškeré ovládání se děje prostřednictvím dotykového displeje. Prostřednictvím ikon a nabídek zobrazených na displeji přepínáte funkce přístroje, pouštíte hudbu, vybíráte obrázky a ťuknutí prstu na displej dokonce nahradí i stisk spouště při fotografování. Displej má úhlopříčku 9,4 cm (3,7 palce) a rozlišení 640 × 480 bodů a je schopen zobrazit 260 000 barev.

Ovládání není složité a budete-li si prohlížet obrázky, nebude vám vadit, že tím zaměstnáte obě ruce. Použijete-li však přístroj pouze k přehrávání hudby, bylo by ovládání prostřednictvím dotykového displeje nepohodlné. V tom případě můžete mít přehrávač v kapse a můžete využít „dálkový“ ovladač, umístěný na kabelu ke sluchátkům. Ovladač má vlastní malý displej a několik tlačítek pro ovládání funkcí hudebního přehrávače.

Velikost přístroje (109 × 73 × 21 mm) ani jeho hmotnost (samotný 216 g, s dálkovým ovladačem a se sluchátky 250 g) vám nebrání mít jej neustále u sebe. Do kapsičky u košile nebo jako přívěsek na krk by byl sice příliš velký a těžký, ale místo v kapse u bundy nebo v kabelce či v batůžku se pro něj určitě najde.

PĚT TISÍC PÍSNIČEK V KAPSE

Hudební přehrávač podporuje formáty MP3 a WMA a nabízí všechny potřebné funkce pro přehrávání hudby. Kromě standardního přehrávání skladeb v daném pořadí podle alb můžete využít i vlastní sestavené playlisty nebo zvolit přehrávání v náhodném pořadí. Je tu i funkce „náhledu“ neboli přehrání začátků všech skladeb. Náročnější posluchač uvítá grafický ekvalizér.

Díky velké kapacitě disku můžete mít neustále u sebe poměrně velkou fonotéku. Budeme-li počítat, že jedna minuta hudby ve formátu MP3 představuje zhruba jeden megabajt dat, vejde se na dvacetigigabajtový disk více než 300 hodin hudby. Takovou zásobu byste přehrávali téměř dva týdny, aniž by se některá skladba opakovala.

FOTOAPARÁT A FOTOALBUM

Fotoaparát je tu jakoby navíc; od značky Olympus bychom čekali výkonnější přístroj. Vestavěný fotoaparát s pevným objektivem (zaostřeným od 40 cm do nekonečna, ohnisková vzdálenost odpovídá 35 mm u kinofilmového fotoaparátu) a se snímačem CMOS o rozlišení 1,22 megapixelu je srovnatelný s fotoaparáty vestavěnými v mobilních telefonech. Pořizuje snímky o velikosti 1280 × 960 obrazových bodů (nastavit lze i velikost 640 × 480 bodů). Fotografovanou scénu si můžete přisvítit LED diodou, její světlo se však s účinkem blesku běžného kompaktního fotoaparátu nedá srovnat a ve velmi tmavém prostředí příliš nepomůže.

M:robe spíše využijete jako fotoalbum k uložení a prohlížení fotografií (podporován je formát JPG), které na pevný disk přehrávače zkopírujete z počítače. Fotografie můžete třídit a vyhledávat buď podle tematických alb, anebo pomocí kalendáře podle data pořízení snímku. Užitečná je funkce „slide show“ – automatické promítání snímků v určitých časových intervalech. Přístroj můžete propojit s televizorem (příslušný kabel je součástí dodávky) a fotografie zobrazit na televizní obrazovce. Při prohlížení obrázků bychom uvítali také možnost zvětšit (přiblížit) určitou část snímku; taková funkce tu však chybí, stejně jako schopnost přehrávat video. Jako přehrávač filmů by byl tento přístroj ještě zajímavější. Snad se s touto funkcí setkáme u některého z příštích modelů.

BEZ SOFTWARU TO NEJDE

Ačkoli na pevný disk přehrávače můžete z počítače přímo zkopírovat libovolné soubory a využít tak přehrávač jako přenosný disk, na přenos hudby musíte použít speciální program, který hudební soubory přejmenuje a v přehrávači je uloží

MIXÁŽ Z HUDBY A OBRÁZKŮ

Tato zábavná funkce vám umožní sestavit z uložených obrázků a hudby jakési audiovizuální pásmo. V něm se jednotlivé snímky střídají s využitím různých efektních přechodů a za doprovodu vybrané hudební skladby. Mixáže můžete jak vytvářet, tak i přehrávat, a to buď přímo v přístroji, nebo (prostřednictvím programu m:trip) v počítači.

info

OLYMPUS M:ROBE MR-500I

Přehrávač hudby a prohlížeč obrázků s pevným diskem

Poskytl: Olympus C&S.

www.olympus.cz

Doporučená cena: 16 990 Kč s DPH.

Dálkový ovladač přehrávače hudby na kabelu ke sluchátkům.

do zvláštních složek. K přehrávačům řady m:robe dodává Olympus program nazvaný m:trip. Za omezení dané nutností použít speciální program získáte výhody spočívající v dalších funkcích tohoto programu. Ten slouží nejen ke kopírování hudby a obrázků mezi počítačem a přehrávačem, ale také k přehrávání hudby přímo v počítači. Využít jej můžete také k převodu skladeb z hudebních CD do komprimovaných souborů WMA a k vytváření mixáží z hudby a obrázků. Další jeho funkcí je archivace skladeb a obrázků s možností třídit je a vyhledávat podle různých kritérií (datum, žánr, jméno interpreta, klíčová slova v popisu apod.) a vytvářet různá alba a playlisty.

BATERIE

Přístroj je vybaven lithiumpolymerovým akumulátorem, který vám umožní poslouchat hudbu nepřetržitě až osm hodin. Akumulátor se dobíjí buď přímo z počítače prostřednictvím rozhraní USB, nebo z kolébky s připojeným síťovým adaptérem.

KOLÉBKA

K přehrávači dostanete stojánek, který může být stále připojen k počítači (kabelem USB) a ke zdroji elektrické energie. Po vložení přístroje do stojánku je možné přenášet soubory (hudbu, obrázky i jiná data) mezi přehrávačem a PC a zároveň dobíjet akumulátor.

Program m:trip, dodávaný k přístrojům m:robe.

ZÁVĚREM

MR-500i je zajímavý přístroj pro volný čas. Vyšší cenu (necelých 17 000 Kč) oproti jiným přístrojům zaplatíte za vestavěný fotoaparát, ten však není největší předností tohoto přehrávače. Líbil se nám celkový elegantní design, velký dotykový displej a možnost připojení k televizoru. Naopak nevýhodou je nutnost použít ke kopírování hudby z PC do přehrávače výhradně dodávaný program m:robe.

-ihe

MR-500i v kolébce.

CO NAJDETE VE SLOŽCE?

Obsah určité složky můžete zjistit prostřednictvím jakéhokoliv programu pro správu souborů nebo za pomoci průzkumníka. Avšak chcete-li tento seznam vytisknout nebo uchovat, narazíte na problém. Na našem redakčním CD vám proto přinášíme tři zajímavé programy, které slouží právě k tomuto účelu. Popíšeme si jeden z nich – program Karen's Directory Printer.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vybrat složku pro vytištění informací.
- Jak vytvořit filtr souborů.
- Jak vybrat informace, které mají být vytištěny.

Název programu: Karen's Directory Printer, freeware.

PROGRAM KAREN'S DIRECTORY PRINTER

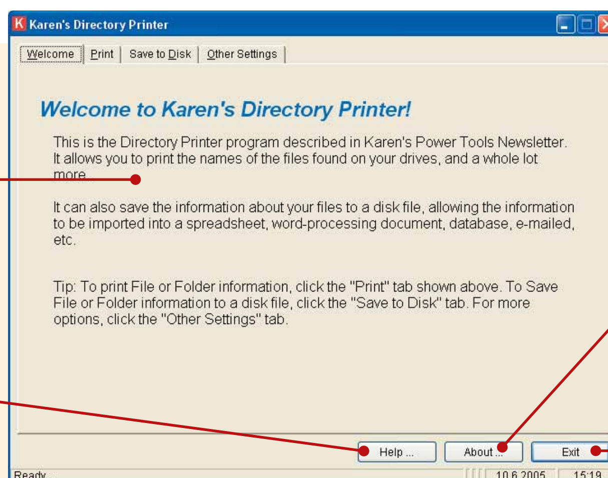
Po jednoduché instalaci programu se program přihlásí prostřednictvím okna s několika kartami. Na první kartě najdete uvítací text (obr. 1), tlačítko pro vyvolání nápovědy (**Help**) a tlačítko pro vyvolání okna s informacemi o programu.

Uvítací obrazovka programu.

Informace o programu.

Vyvolání nápovědy.

Ukončení programu.

Obr. 1

VÝBĚR SLOŽKY

Přepněte do další karty **Print** (obr. 2). Zde najdete pole, ve kterém je zobrazena vaše adresářová struktura. Pokud zaškrtnete položku **Show Network**, budou zobrazeny připojené disky. Vyhledejte složku, jejíž obsah chcete vytisknout, a klikněte na ni. V části **Print Options** můžete určit, že o určitém souboru chcete vytisknout pouze jednořádkové informace, ne informace o složce (příkaz **Files info only**). Dále mohou být vytištěny informace pouze o složkách (**Folder info only**), případně informace jak o složkách, tak o souborech (**Both Files & Folders**). Zaškrtnete-li položku **Search Sub-Folders**, budou vytištěny i informace o podsložkách a souborech v nich obsažených. Zaškrtnete-li položku **Print Folder Footers**, bude vytištěno i záhlaví složky, které bude obsahovat informace o počtu souborů ve složce a v podsložkách, tedy o celkovém počtu souborů.

Zobrazení celé sítě.

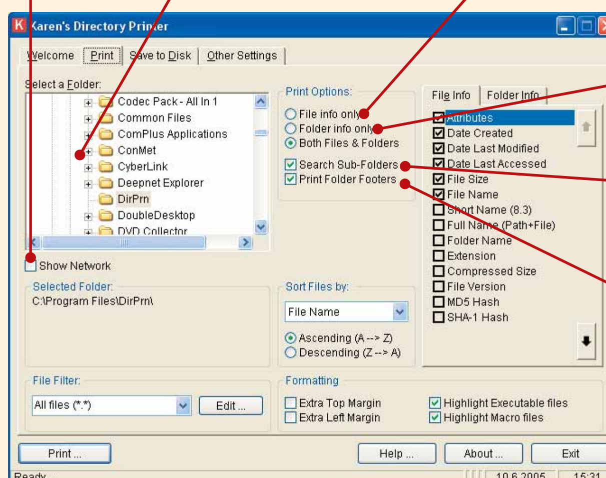
Vyberte složku, jejíž obsah chcete vytisknout.

Tisk informací o souborech.

Tisk informací o složce.

Prohledávání podsložek.

Vytištění záhlaví.

Obr. 2

DALŠÍ NASTAVENÍ

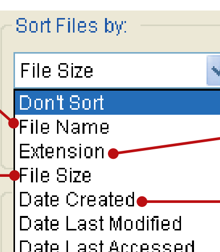
V položce s příkazem **Sort Files** najdete rozbalovací seznam (obr. 3) a v něm můžete zvolit, podle čeho mají být soubory seřazeny: zda podle názvu souboru (**File Name**), přípony (formátu) souboru (**Extension**), jeho velikosti (**File Size**), data vytvoření (**Date Created**), data poslední změny (**Date Last Modified**), nebo podle data, kdy byl soubor naposledy otevřen (**Date Last Accessed**); lze také určit, že soubory se

Seřazení souborů podle jména.

Seřazení souborů podle velikosti.

Seřazení souborů podle formátu.

Seřazení souborů podle data vytvoření.

Obr. 3

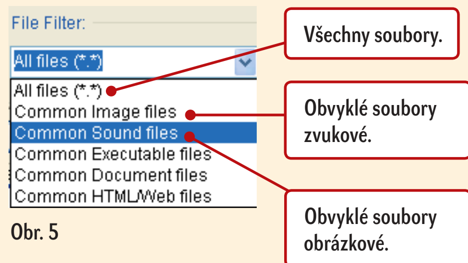
seřadit nemají (**Don´t Sort**). V rámci tohoto rozbalovacího seznamu můžete dále určit, jak mají být soubory uspořádány: zda vzestupně (**Ascending**), nebo sestupně (**Descending**). V části **Selected Folder** (obr. 4) vidíte umístění vybrané složky, počet podsložek (**Sub-Folders**), počet souborů (**Files**) a celkovou velikost složky (**Total Size**).

Selected Folder:
C:\Documents and Settings\Mich...\Dokumenty\
Sub-Folders: 27
Files: 53
Total Size: 181 009 138 bytes

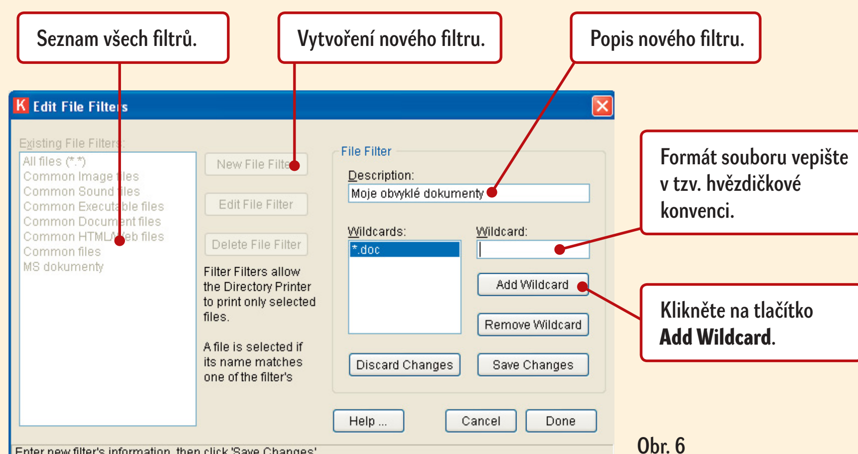
Obr. 4. Informace o vybrané složce.

VÝBĚR SOUBORŮ

V položce **File Filter** můžete vybírat typy souborů, o kterých mají být vytištěny informace (obr. 5). V rozbalovacím seznamu můžete určit, zda mají být vytištěny informace o všech souborech (**All files**), o obvyklých souborech hudebních (**Common Sound files**), o obvyklých souborech obrázkových (**Common Image files**), o běžných souborech samorozbalitelných, tj. o programech (**Common Executable files**), o běžných dokumentech (**Common Document files**), nebo o běžných souborech HTML, tedy o souborech obsahujících internetový dokument (**Common HTML/Web files**). Pokud chcete, můžete si tento filtr nastavit ještě přesněji. Klikněte na tlačítko **Edit**. Tím se otevře okno **Edit File Filters** (obr. 6). V levém poli **Existing File Filters** si můžete prohlédnout skupiny filtrů, které jsou v programu již přednastaveny – jsou to všechny obvyklé obrázkové soubory apod. Tento přednastavený filtr pak můžete buď dále upravovat (tlačítko **Edit File Filter**), nebo vymazat (**Delete File Filter**). Podle svých požadavků můžete vytvořit filtr zcela nový. V tom případě klikněte na tlačítko **New File Filter**. Aktivují se tlačítka a políčka v pravé části okna. Do políčka **Description** vepište popis nebo název filtru (např. Moje často používané soubory). Nyní je třeba do políčka **Wildcard** vepsat formát souboru, a to v tzv. hvězdičkové konvenci. Znak hvězdičky * je zástupným symbolem za jakýkoliv text. Pokud tedy vepíšete hvězdičkovou konvenci *.doc, budou „filtrovány" všechny soubory ve formátu DOC, ať už je jejich název jakýkoliv. Příslušný formát souboru vepište a klikněte na tlačítko **Add Wildcard**. Pokud chcete, aby jeden filtr obsahoval více formátů souborů (např. několik různých obrázkových formátů), pak tento postup opakujte – opět vepište formát v hvězdičkové konvenci a klikněte na tlačítko **Add Wildcard**. Chcete-li některý formát z filtru odebrat, klikněte na tlačítko **Remove Wildcard**. Jestliže tvorbu tohoto filtru chcete zrušit, klikněte na tlačítko **Discard Changes**. Pokud chcete filtr vytvořit, klikněte na tlačítko **Save Changes**. Tím se filtr zařadí do seznamu vlevo. Nakonec klikněte na tlačítko **Done**.

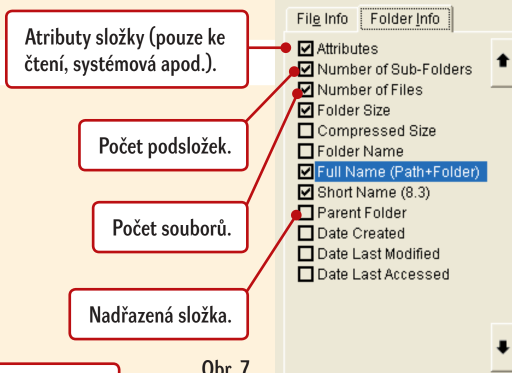
Obr. 5

Obr. 6

NASTAVENÍ TIŠTĚNÝCH INFORMACÍ

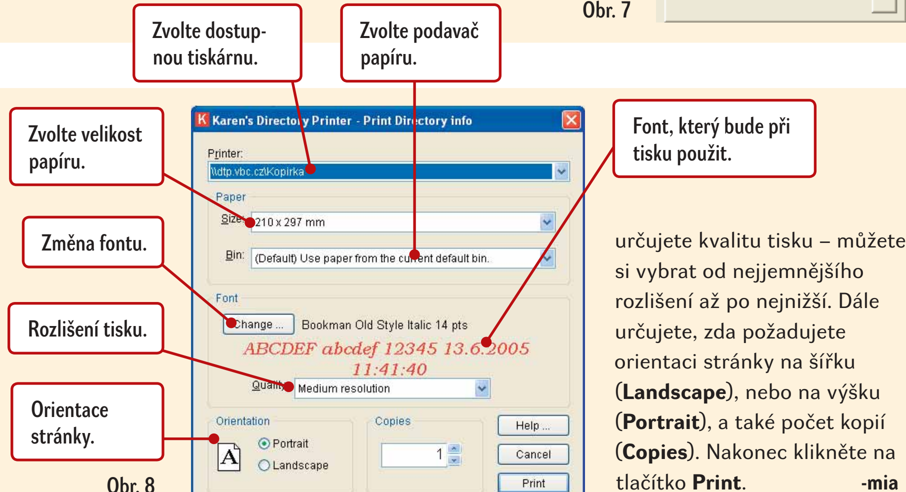
V další části okna vybíráte, které informace o souborech (záložka **File info**) a složce (záložka **Folder info**) se budou tisknout (obr. 7). Kromě již zmiňovaných údajů můžete také zvolit, že informace o složce bude zahrnovat počet podsložek (**Number of Sub-Folders**), atributy složky (určená pouze pro čtení, skrytá, systémová apod.) a jméno složky nadřazené (**Parent Folder**). V informaci o souborech může být např. vytištěna informace o verzi souboru (**Version**). Tato informace označuje verzi programu, ve kterém vznikla.

Obr. 7

TISK

Nakonec klikněte na tlačítko **Print**. Tím se otevře okno **Print Directory info**. Zde si z rozbalovacího seznamu **Printer** vybíráte dostupnou tiskárnu, pomocí které má být tato informace vytištěna. Dále zde najdete rozbalovací seznam **Paper**: v něm nejprve určete velikost papíru (**Size**), případně také to, z kterého podavače má být papír vybrán (**Bin**). Dále je možné zvolit font (typ písma), ve kterém budou informace vytištěny. Pokud se vám navržený typ nelíbí, klikněte na tlačítko **Change** a v dalším okně tento font změňte. V rozbalovacím seznamu **Quality** určujete kvalitu tisku – můžete si vybrat od nejjemnějšího rozlišení až po nejnižší. Dále určujete, zda požadujete orientaci stránky na šířku (**Landscape**), nebo na výšku (**Portrait**), a také počet kopií (**Copies**). Nakonec klikněte na tlačítko **Print**. -mia

Obr. 8

PDF SNADNO A RYCHLE

Soubory PDF jsou výhodné z mnoha hledisek. Z původní předlohy (z obrázku, textového souboru nebo jiného dokumentu) se vytvoří jakýsi otisk. Dokument pak můžete otevřít na jakékoliv platformě a bude zobrazen vždy stejně. Otevřít takový soubor můžete v programu Adobe Reader; ten je k dispozici zdarma a můžete si jej nainstalovat např. z našeho redakčního CD.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

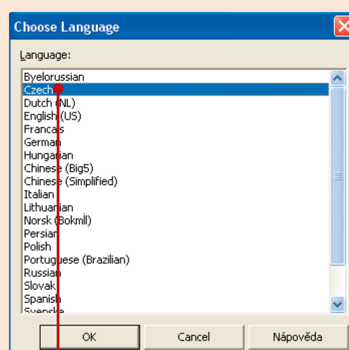
- Jak vkládat a formátovat text do dokumentu.
- Jak vkládat obrázek.
- Jak vytvořit stránku s náhledy obrázků.
- **Název programu: Tomahawk, freeware.**

Tvorba souborů PDF již tak jednoduchá není. Můžete si pořídit například profesionální program (jde o program Adobe Acrobat od společnosti Adobe), ten vás však přijde na nemalou částku. Export dokumentu umožňují i další programy, mnoho z nich je však také zpoplatněných. Freewarových programů pro snadnou tvorbu souborů PDF je bohužel jako šafránu, jelikož jsme však pečlivě pátrali po těch nejšikovnějších, můžeme vám jeden takový program představit. Jmenuje se Tomahawk a je k dispozici zcela bezplatně.

VLOŽENÍ A FORMÁTOVÁNÍ TEXTU

Program na první pohled připomíná klasický textový editor. Nejprve si v programu nastavíte češtinu. Z nabídky **Tools** vyberte položku **Laguages**. Otevře se okno **Choose Language** (obr. 1) a z nabídky vyberte češtinu. Většina nabídek tak bude zobrazena v češtině. Pokud chcete, aby dokument obsahoval text, pak jej můžete vepsat přímo do hlavního pole programu (obr. 2), případně jej můžete vložit ze schránky. Program dále obsahuje celou řadu nástrojů a funkcí pro formátování textu. Vyberte tu část textu, kterou chcete formátovat. K formátování textu se dostanete prostřednictvím nabídek **Písmo** a **Odstavec**.

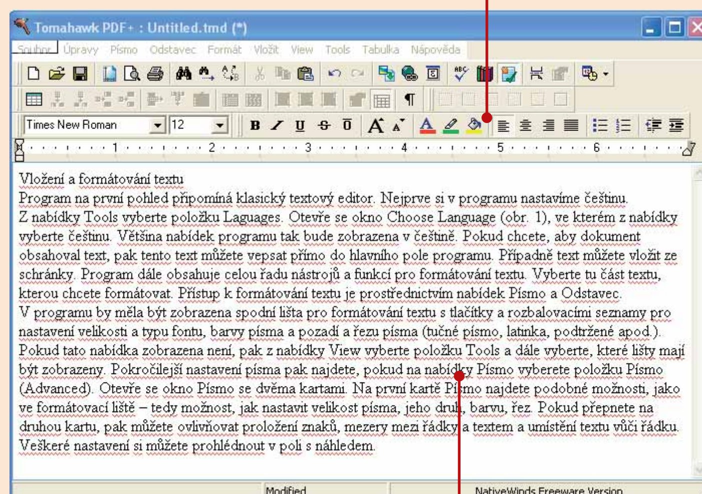
V programu by měla být zobrazena spodní lišta pro formátování textu. Obsahuje tlačítka a rozbalovací seznamy pro nastavení velikosti a typu písma, pro nastavení barvy písma a pozadí a pro nastavení řezu písma (tučné písmo, kurziva, podtržené apod.). Pokud tato nabídka zobrazena není, pak z nabídky **View** vyberte položku **Tools** a dále to, které lišty mají být zobrazeny. Pokročilejší nastavení písma najdete poté, co z nabídky **Písmo** vyberete položku **Písmo** (**Advanced**). Otevře se okno **Písmo** s dvěma kartami. Na kartě **Písmo** najdete podobné možnosti jako ve formátovací liště, tedy možnost, jak nastavit velikost písma, jeho typ, barvu, řez. Pokud přepnete na druhou kartu, můžete ovlivnit proložení znaků, mezery mezi řádky a textem a umístění textu vůči řádku (obr. 3). Veškeré nastavení si můžete prohlédnout v poli s náhledem.

Obr. 1

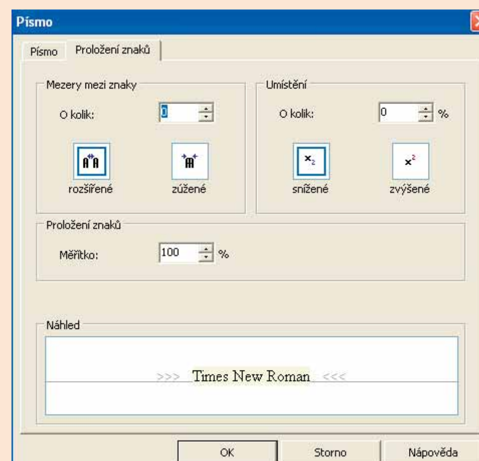
Z nabídky vyberte češtinu.

Nabídka pro formátování textu a odstavce.

Obr. 2

Text můžete do pole vepsat nebo vložit ze schránky.

Obr. 3. Pokročilá nabídka pro formátování textu.

VLOŽENÍ OBRÁZKU

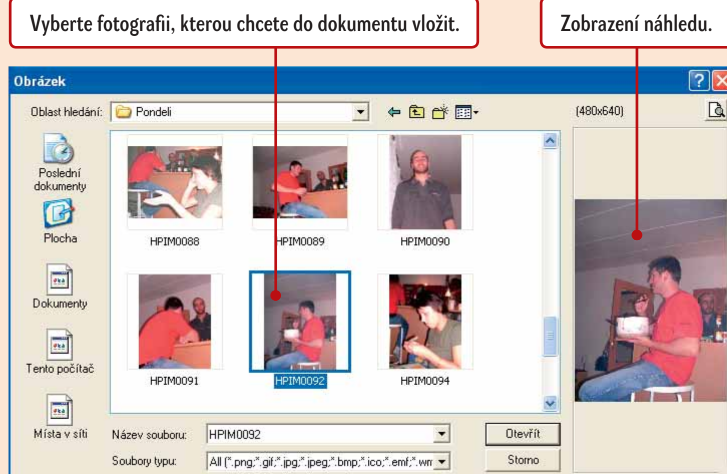
Soubor PDF lze vytvořit pouze z jednoho nebo více obrázků, případně je možné obrázek vložit do textu. Z nabídky **Vložit** vyberte položku **Obrázek**. Otevře se okno a v něm vyhledejte soubor s obrázkem (obr. 4). K tomu vám dopomůže pole s náhledem obrázku.

Po kliknutí na tlačítko **Otevřít** se obrázek vloží do pole s vytvářeným dokumentem a velikost obrázku můžete ovlivnit. Po kliknutí na obrázek se zobrazí jeho hraniční body (obr. 5). Zatáhnete-li za body umístěné v rozích obrázku, bude obrázek měnit svoji

Obr. 5

velikost proporcionálně. Zatáhnete-li za body umístěné uprostřed hraničních linií obrázku, bude se měnit pouze jeho výška nebo šířka. Jestliže chcete obrázek přemístit na jiné místo v textu, pak na něj opět klikněte, počkejte, až se kurzor myši změní v šipku s obdélníkem, a se stále stisknutým levým tlačítkem myši obrázek přemístěte.

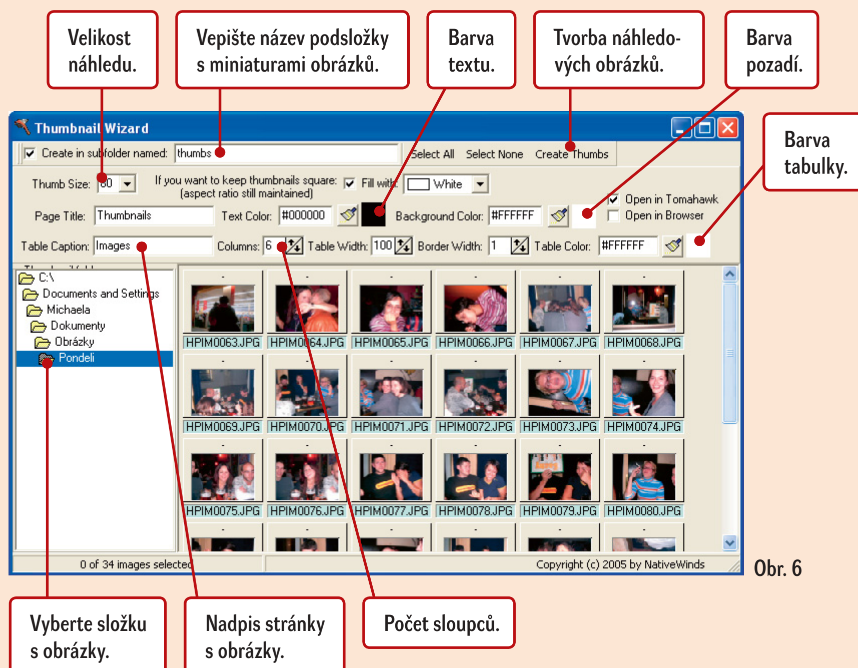

Obr. 4

VYTVOŘENÍ DOKUMENTU S NÁHLEDY OBRÁZKŮ

Program Tomahawk nabízí také jednu velmi užitečnou možnost. Na jednu stránku totiž můžete umístit různý počet náhledů a vytvořit z nich jeden dokument PDF. Z nabídky **Tools** vyberte položku **Thumbnail Wizard**. V tomto okně najdete vlevo adresářovou strukturu, dostupnou z vašeho počítače. Zde vyhledejte složku, která obsahuje obrázky, z nichž chcete vytvořit náhledy. Obsah této složky se pak zobrazí v pravém poli. Obrázky, jejichž miniatury chcete vložit do dokumentu, označíte tak, že na ně kliknete. Pokud chcete vybrat ze složky všechny obrázky, klikněte na tlačítko **Select All** v horní liště. Pokud chcete tento výběr zrušit, klikněte na tlačítko **Select None**. Nahoře v okně můžete v položce **Thumb Size** zvolit velikost (v bodech) náhledových obrázků na stránce. Je-li velikost obrázku jiná než čtverec a vy chcete, aby tvar všech obrázků byl zachován ve čtverci, případně doplněn barvou, využijte položku **If you want to keep...** V tom případě zaškrtněte políčko u položky **Fill with** a z rozbalovacího seznamu vyberte barvu, kterou bude náhledový obrázek vyplněn do tvaru čtverce. Do položky **Page Title** můžete vepsat nadpis stránky a vedle z položky **Text Color** vybrat barvu textu na této stránce a dále barvu jejího pozadí (**Background Color**). Do položky **Page Title** lze vepsat záhlaví stránky a do položky **Table Caption** nadpis stránky s obrázky. V položce **Columns** je možné nastavit počet sloupců, v položce **Table Width** šířku tabulky. V položce **Border Width** určujete šířku hranic tabulky a v položce **Table Color** barvu pozadí tabulky. Během vytváření dokumentu budou také vytvořeny miniatury zvolených obrázků, a to většinou v nové podsložce, která se vytvoří v původní složce s obrázky. Zaškrtněte položku **Open in Tomahawk** (dokument se po vytvoření otevře v programu Tomahawk) a klikněte na tlačítko **Create Thumbs**. Vytvoří se náhledové obrázky a otevřou se v okně s dokumentem. Jestliže na obrázek kliknete, můžete měnit jeho velikost nebo hranice tabulky.

-mia

Obr. 6

TVORBA PDF — info

Pokud chcete z vytvořeného dokumentu vytvořit soubor PDF, pak z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Create PDF**. Otevře se okno Tomahawk PDF Creator a v něm nastavujete podobné vlastnosti jako v případě tisku dokumentu. Můžete si zde vybrat např. velikost stránky (**Page size**) a její orientaci (**Page Orientation**), a to buď na šířku (**Landscape**), nebo na výšku (**Portrait**). V části **Protection** je možné zadat ochranu dokumentu heslem – můžete např. zakázat přidávání poznámek (... **Changing annotation**), tisk (... **printing**) apod. Zaškrtnete-li položku **Launch Acrobat Reader...**, po vytvoření souboru PDF se tento soubor okamžitě zobrazí v programu Adobe Reader či v programu Acrobat. Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit**, v dalším okně dokument pojmenujte a vyberte jeho umístění.

TIPY A TRIKY PRO TOTAL COMMANDER

Program Total Commander je velmi oblíbený správce souborů, který kromě obvyklých operací se soubory a adresáři nabízí i mnoho dalších, „nadstandardních" funkcí. V tomto článku vám ukážeme, jak pomocí tohoto programu lze synchronizovat adresáře.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak synchronizovat adresáře.

Total Commander 6.53

Program pro správu souborů

Autor: C. Ghisler & Co., *www.ghisler.com.*

Jazyk: čeština.

Licence: shareware.

Cena: cca 1250 Kč vč. DPH.

JAK SYNCHRONIZOVAT ADRESÁŘE

Často je zapotřebí mít svá data na více různých místech – počítačích, síťových discích nebo přenosných médiích (na flash disku, externím disku, v MP3 přehrávači apod.). Nosíte-li si práci domů nebo zálohujete-li si svá pracovní data také na firemní síťový disk, jistě chcete, aby obsah adresářů byl na všech místech shodný a aktuální. Snadnou pomoc nabízí program Total Commander prostřednictvím nástroje **Synchronizovat adresáře**.

Spusťte program a vyhledejte adresáře, které chcete synchronizovat (jejichž obsah chcete porovnat) – obr. 1. V našem příkladu obsahuje levý panel adresář, který je uložen na pevném disku. Pravý panel obsahuje „stejný" adresář, avšak ten je uložen na flash disku. Nyní klikněte na nabídku **Příkazy** a vyberte položku **Synchronizovat adresáře...**

Tím zobrazíte dialogové okno *Synchronizace adresářů*. V horní části dialogového okna určíte, jakým způsobem budou adresáře porovnány a které soubory budou po porovnání obou adresářů zobrazeny (obr. 2).

Pokud označíte zaškrtávací políčko **Asymetricky**, budou ty soubory v levém adresáři, které nejsou v pravém adresáři nebo jsou staršího data, označeny pro zkopírování vpravo. **Pozor!** Soubory, které nejsou v levém adresáři (tzn. jsou pouze v adresáři pravém), budou označeny pro smazání. Tuto volbu vám tedy nedoporučujeme používat!

Označíte-li zaškrtávací políčko **Podadresáře**, budou porovnány i podadresáře obou adresářů.

Označíte-li zaškrtávací políčko **Podle obsahu**, budou soubory se stejným názvem porovnány podle data a velikosti a rovněž bude porovnán jejich obsah.

Jestliže označíte zaškrtávací políčko **Ignorovat datum**, budou soubory s rozdílným datem, ale se stejnou velikostí a názvem označeny jako shodné.

Pokud před spuštěním dialogového okna *Synchronizace adresářů* označíte jen některé soubory nebo podadresáře (např. pomocí klávesy **Insert** nebo kliknutím pravým tlačítkem myši), bude automaticky označeno zaškrtávací políčko **Pouze vybrané (v hlavním okně)**. Ponecháte-li pak toto zaškrtávací políčko označeno, budou porovnány pouze označené soubory a podadresáře.

Pomocí přepínacích tlačítek v části **Ukázat** určujete, které soubory budou po porovnání zobrazeny. Význam tlačítek se šipkami a s rovnítkem je zřejmý. Tlačítko s přeškrtnutým rovnítkem (≠) slouží k zapnutí/vypnutí zobrazování těch souborů, které mají stejný název, ale jež nejsou shodné – program v tomto případě není schopen určit, který soubor má být zkopírován a na které místo má být zkopírován.

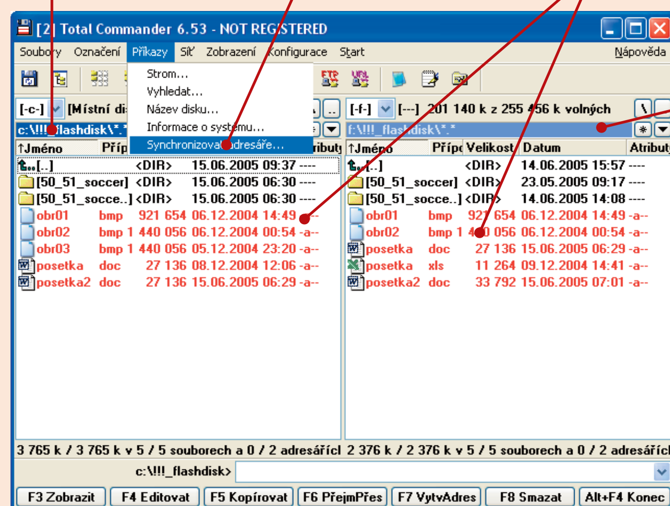
Tlačítkem **duplikáty** zapínáte/vypínáte zobrazování souborů se stejným názvem! **Pozor!** Pokud vypnete zobrazování duplikátů, nebudou zobrazeny jak shodné soubory se stejným názvem, tak i soubory neshodné (tedy s jiným datem, obsahem i velikostí).

Tlačítkem **samotné** zapínáte/vypínáte zobrazování souborů, které jsou jen v jednom z porovnávaných adresářů. Obě předchozí tlačítka vám doporučujeme ponechat zapnutá (resp. je zapnout)!

V levém panelu je zobrazen obsah adresáře na pevném disku.

Položku **Synchronizovat adresáře** naleznete v nabídce **Příkazy**.

Označili jsme jen několik souborů, které chceme porovnat.

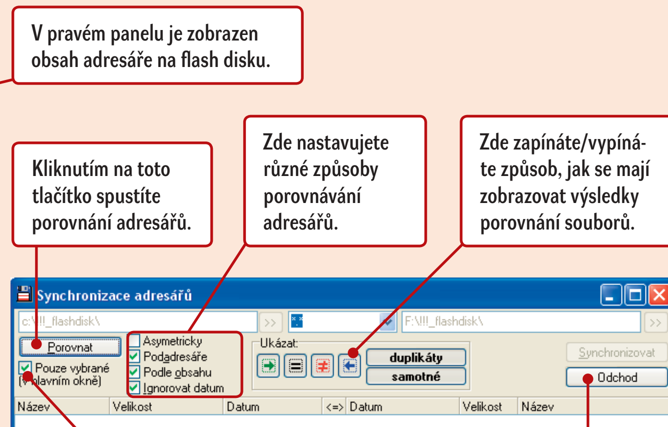
Obr. 1

V pravém panelu je zobrazen obsah adresáře na flash disku.

Kliknutím na toto tlačítko spustíte porovnání adresářů.

Zde nastavujete různé způsoby porovnávání adresářů.

Zde zapínáte/vypínáte způsob, jak se mají zobrazovat výsledky porovnání souborů.

Obr. 2

Zrušíte-li označení tohoto políčka, budou porovnány i neoznačené soubory.

Kliknutím na toto tlačítko uzavřete dialogové okno.

RŮZNÁ NASTAVENÍ SYNCHRONIZACE ADRESÁŘŮ

Dále si ukážeme, jak se různá nastavení synchronizace adresářů projeví ve výsledcích porovnání označených (resp. vybraných) souborů. Ponecháme nejprve označena všechna zaškrtávací políčka, a to tak, jak je uvedeno na druhém obrázku, a klikneme na tlačítko **Porovnat**.

Soubory *obr01.bmp* a *obr02.bmp* jsou v obou adresářích a mají stejnou velikost, datum a obsah; jsou tedy označeny jako **shodné** (obr. 3). Soubor *obr03.bmp* je pouze v levém panelu a je označen pro zkopírování **vpravo**. Soubor *posetka.xls* je pouze v pravém panelu a je označen pro zkopírování **vlevo**.

Soubory *posetka.doc* jsou v obou adresářích a mají stejnou velikost, ale různé datum a obsah. Jelikož je označeno zaškrtávací políčko **Podle obsahu**, program je označí jako **neshodné** a nechá na nás, který soubor budeme chtít kopírovat a na které místo. Stejným způsobem vyhodnotí i soubory *posetka2.doc*, které se však liší velikostí, datem i obsahem.

Nyní zrušíme označení zaškrtávacího políčka **Podle obsahu** a klikneme na tlačítko **Porovnat**. Výsledek porovnání se změnil pouze u souborů *posetka.doc* (obr. 4), které jsou nyní označeny jako **shodné**. Soubory jsou totiž stejně velké a program neporovnával jejich obsah (není označeno políčko **Podle obsahu**) ani jejich datum (označené políčko **Ignorovat datum**). Výsledek porovnání souborů *posetka2.doc* je stejný jako v předchozím příkladu proto, že se liší i svojí velikostí!

Nakonec zrušíme označení i u zaškrtávacího políčka **Ignorovat datum** a opět klikneme na tlačítko **Porovnat**. Tentokrát se výsledek porovnání změnil jak u souborů *posetka.doc*, tak i u souborů *posetka2.doc* (obr. 5). Soubory mají totiž rozdílné datum a jsou označeny pro zkopírování vlevo (v pravém panelu jsou soubory „novější" než v panelu levém).

Stejného výsledku porovnání dosáhneme i v případě, že znovu označíme zaškrtávací políčko **Podle obsahu** (obr. 6). Soubory budou totiž porovnány podle všech kritérií (velikost, datum a obsah). Jestliže tedy chcete, abyste po provedení synchronizace měli v obou adresářích vždy shodný a aktuální obsah, je nejvhodnější používat toto nastavení.

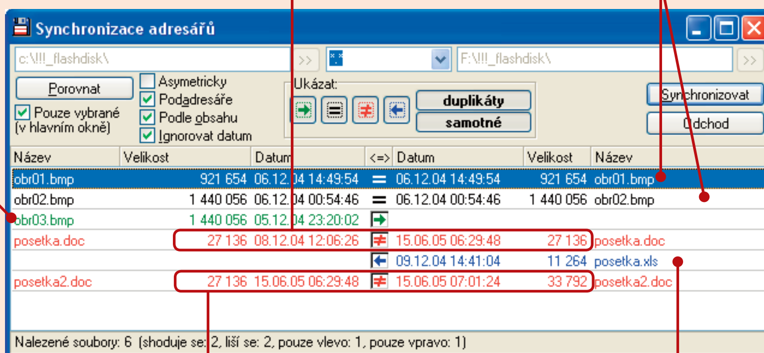
Synchronizaci adresářů dokončíte kliknutím na tlačítko **Synchronizovat**. Soubory, které jsou pouze v jednom panelu, budou do druhého panelu zkopírovány automaticky. V případě přepsání souborů jste vyzváni, abyste tuto akci potvrdili.

-vrba

Soubory jsou označeny jako **neshodné** – liší se obsahem a datem.

Tyto soubory jsou shodné.

Tento soubor je pouze v levém panelu.

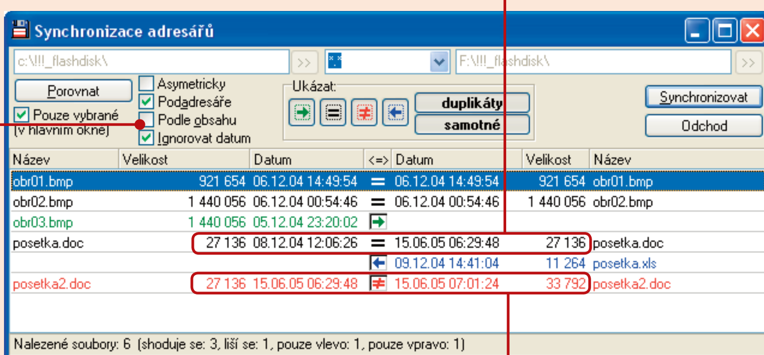
Obr. 3. Nastavení synchronizace adresářů I.

Soubory jsou označeny jako **neshodné** – liší se obsahem, datem i velikostí.

Soubory jsou označeny jako shodné – nebyl porovnán jejich obsah ani datum.

Tento soubor je pouze v pravém panelu.

Zrušili jsme označení zaškrtávacího políčka **Podle obsahu**.

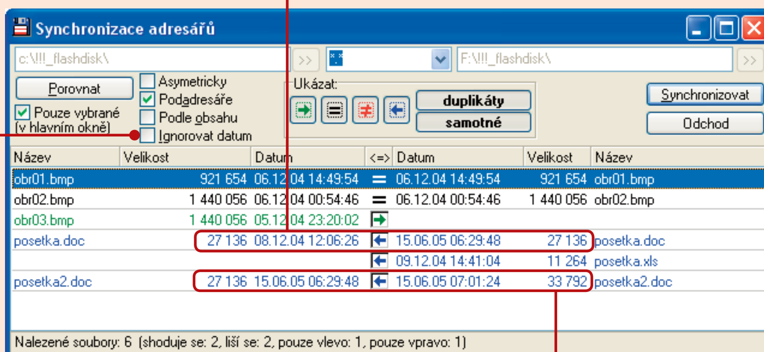

Obr. 4. Nastavení synchronizace adresářů II.

Soubory jsou označeny pro kopírování vlevo – liší se jejich datum.

Soubory jsou označeny jako neshodné – liší se velikostí.

Zrušili jsme označení zaškrtávacího políčka **Ignorovat datum.**

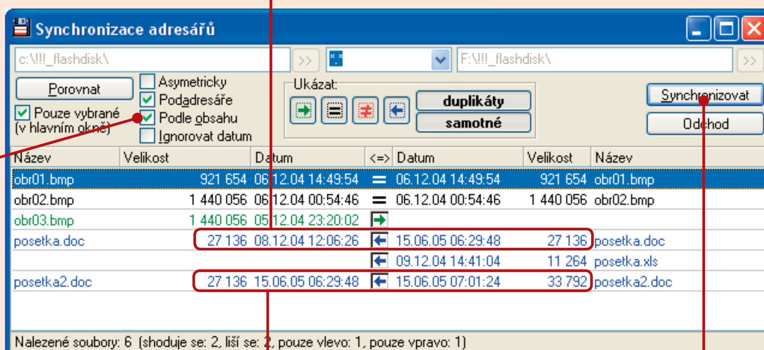

Obr. 5. Nastavení synchronizace adresářů III.

Soubory jsou označeny pro kopírování vlevo – liší se jejich datum a obsah.

Soubory jsou označeny pro kopírování vlevo – liší se jejich datum a velikost.

Označili jsme zaškrtávací políčko **Podle obsahu**.

Obr. 6. Nastavení synchronizace adresářů IV.

Soubory jsou označeny pro kopírování vlevo – liší se jejich datum, obsah i velikost.

Kliknutím na toto tlačítko spustíte synchronizaci adresářů.

JAK SI UDĚLAT POŘÁDEK VE FOTOGRAFIÍCH

Každý, kdo alespoň trochu fotografuje, ví, že se snímky časem hromadí. Přestává v nich být přehled, i když se jedná „jen“ o fotky v počítači.

Můžete sice vytvářet adresáře a podadresáře, do kterých jednotlivé snímky přesouváte, ale časem zjistíte, že by u jednotlivých obrázků mohl být podrobnější popis, protože datum a jednoduchý název souboru, tak jak to dovolí správce souborů (například průzkumník Windows), prostě nestačí.

A tady právě nastává situace i důvod, proč určitě začnete přemýšlet o elektronickém albu.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak pracovat se soubory v albech
- Co je EXIF informace.
- Jak tisknout obrázky.

Název programu: Zoner Media Explorer.

JAKÉ ALBUM POUŽÍT?

Konečné rozhodnutí samozřejmě závisí na vás a na vašich požadavcích. Také se musíte rozhodnout, zda chcete používat program placený, nebo vám stačí program stažený z internetových stránek jako freeware. Proto si nejprve ujasněte, co vše od alba očekáváte. Zda jen možnost přidání popisků a dalších informací o vzniku fotografie, nebo i vyhledávání pomocí klíčových slov, anebo také možnost snímky jednoduše upravovat. Určitě také rozhoduje, zda chcete program v angličtině, nebo v češtině.

Některá alba najdete na přiloženém CD; pokud se vám výběr zdá malý, můžete navštívit také některé internetové stránky, ze kterých se dají stáhnout různé programy, například *www.slunecnice.cz, www.studna.cz, www.zoner.cz.*

VYZKOUŠEJTE SI ZONER MEDIA EXPLORER

Jedná se o album, které je celé zpracováno v češtině. Po nainstalování a prvním spuštění se vás program zeptá, ve kterém adresáři (složce) většinou míváte obrázky. Stačí složku nalistovat a vše potvrdit. Zajímavé je i to, že pokud máte snímky i v jednotlivých podsložkách dané složky, ve spuštěném programu je můžete hned všechny vidět (obr. 1).

Nejprve se podívejte na základní prostředí tohoto programu. Při standardním nastavení je okno rozděleno do částí *Navigátor*, *Náhled* a *Průzkumník*.

V části *Navigátor* můžete procházet jednotlivé složky počítače; obrázky ze složky, kterou označíte, uvidíte v části *Průzkumník*.

Jestliže určitou fotografii označíte, můžete ji prohlížet v části *Náhled*. Zároveň máte

Náhled na daný obrázek.

Možnost zobrazení informací o daném obrázku.

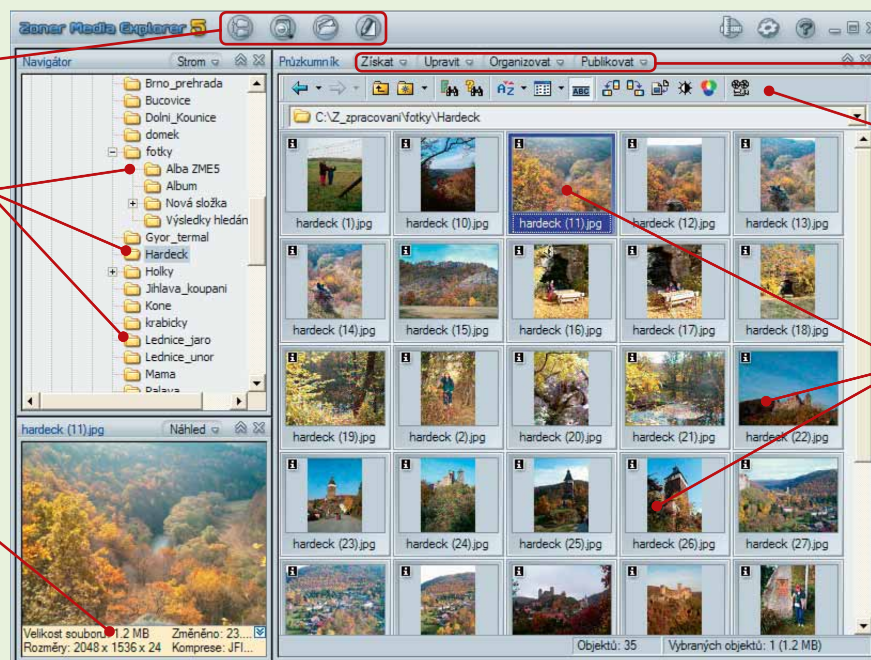
Zvolený obrázek.

Obr. 2

Ovládací ikony programu.

Jednotlivé složky s obrázky.

Náhled na označený obrázek a informace o něm.

Nabídky pro práci s programem.

Ovládací panel průzkumníka Zoner Media Exploreru.

Náhled na jednotlivé obrázky.

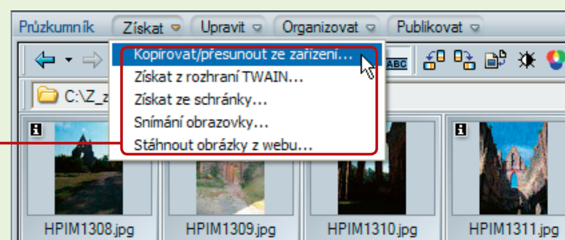
Obr. 1

možnost zobrazit podrobnější informace (obr. 2).

JAK SE ZÍSKÁVAJÍ NOVÉ OBRÁZKY?

Nové obrázky můžete pomocí programu Zoner Media Explorer přímo načítat z digitálního fotoaparátu, ze skeneru, ze schránky, stahovat z webu či jen snímat z obrazovky.

Stačí jen kliknout na správnou volbu pod nabídkou **Získat** (obrázek 3).

Obr. 3

JAK JE TO S ORGANIZACÍ SOUBORŮ V ALBECH?

Album, které je vytvořeno v programu Zoner Media Explorer (ZME), je vlastně běžná složka (adresář) v prostředí Windows. Její umístění si můžete kdykoliv nastavit nebo změnit kliknutím na ikonu **Možnosti** v pravém horním rohu okna (obr. 4).

Zobrazí se dialogové okno. V něm přejděte na kartu *Složky* a v ní si jednotlivé cesty k albu i obrázkům můžete upravit.

Alba, která si zde vytváříte, prakticky slouží k přehlednějšímu uspořádání obrázků podle určitých témat. Zároveň je však důležité, že v albu jsou ve skutečnosti pouze zástupci obrázků, tedy nemusíte hned při zakládání alba přesouvat obrázky mezi adresáři, ale můžete je bez problémů nechat na původním místě, například ve složkách pojmenovaných podle data pořízení.

Můžete si založit libovolné množství alb a do nich fotografie opravdu pouze zařazovat.

Zajímavé je i to, že si obrázky v určitém albu můžete promítat, stačí jen v nabídce **Organizovat** kliknout na položku **Promítnout složku**. Po nastavení způsobu promítání a po kliknutí na tlačítko **OK** se obrázky zobrazí přes celou plochu monitoru.

JAK SE NOVÉ ALBUM ZALOŽÍ

V nabídce **Organizovat** klikněte na příkaz **Nové album**. Zobrazí se nové album (obr. 5). Pojmenujte jej a potom do něho můžete postupně načítat snímky nové nebo přesunovat snímky již existující.

Obr. 4

JAK DO ALBA PŘESUNETE OBRÁZKY

Jestliže chcete do nového alba zařadit obrázky, které na pevném disku již máte, stačí je pouze přesunout pomocí myši. Všimněte si, že obrázky dál zůstávají na původním místě a v albu se vytvoří pouze zástupci, kteří nezabírají téměř žádné místo. Proto můžete vytvářet tematická alba, aniž byste museli obrázky stěhovat ze složek, které si zakládáte třeba při stahování obrázků z fotoaparátu podle data.

Obr. 5

CO JSOU INFORMACE EXIF

Většina digitálních fotoaparátů ukládá do obrázků dodatečné informace, jako například datum a čas vzniku snímku a informace o použití blesku. Tyto informace se ukládají právě podle standardu nazvaného EXIF (Exchange Image Format). Úpravou v různých editorech se pak tyto informace často ztrácejí, například i tehdy, když fotografii jenom otočíte v prohlížeči Windows. Všechny informace (obr. 6) o daném obrázku můžete zobrazit prostřednictvím nabídky **Organizovat** a příkazů **Informace EXIF** a **Zobrazit**.

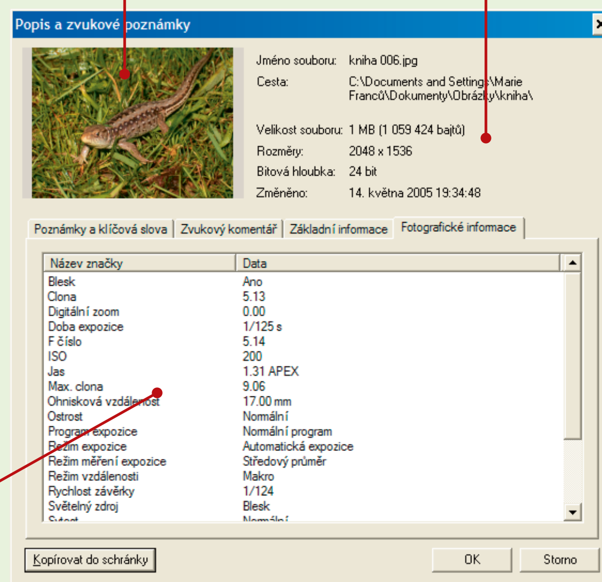
Informace se zobrazí v přehledné tabulce, kterou můžete i zkopírovat do schránky Windows. Program Zoner Media Explorer umí EXIF informace i zálohovat a v případě potřeby opět obnovit.

PŘIDÁVÁNÍ VLASTNÍCH POZNÁMEK

K danému obrázku můžete přidávat vlastní poznámky. Oceníte to především za delší čas, kdy si detaily vztahující se ke vzniku obrázku či k návštěvě daného místa už nemusíte pamatovat. Jak tedy vlastní poznámky přidat?

Stačí v nabídce **Organizovat** kliknout na položku **Popis a zvukové poznámky**.

Zobrazí se dialogové okno, do kterého můžete zapsat vlastní text, to znamená jméno autora, copyright, klíčová slova i volně psanou poznámku. Na kartě **Zvukový komentář** můžete k obrázku nahrát i poznámku zvukovou.

Obr. 6

TISK OBRÁZKŮ

Jestliže potřebujete některé obrázky vytisknout, stačí, když je označíte a poté v nabídce **Publikovat** kliknete na položku **Tisk a export**. Zobrazí se dialogové okno a to vás postupně dovede k potřebnému výsledku. V prvním kroku uvidíte ukázku vybraných obrázků a po kliknutí na tlačítko **Další** se zobrazí možnost výběru tiskové šablony. Podle potřeby si vyberte vhodnou šablonu a opět klikněte na tlačítko **Další**.

Nyní se vám již ukážou náhledy s obrázky a postupně si můžete prohlédnout i jednotlivé stránky připravené k tisku.

Jestliže jste úspěšně prošli celou přípravou stránek, dostanete se ke kroku, kdy budete dotázáni, zda chcete stránky tisknout, ukládat, exportovat, či editovat. Zvolte možnost pro tisk a práci dokončete.

Program Zoner Media Explorer vám pomáhá fotografie nejenom organizovat a tisknout, ale obsahuje i jednoduchý editor, prostřednictvím kterého je můžete upravovat.

Marie Franců

POPIS DOKUMENTU V 602TEXTU

Jako součást souboru s dokumentem 602Textu se ukládá i popis dokumentu, obsahující řadu informací, jako je např. název, jméno autora či datum vytvoření. Údaje z popisu pak můžete zpětně s výhodou využít i aktivně – vkládat je ve formě polí přímo do textu.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

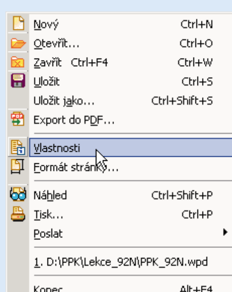
Jaké údaje může obsahovat popis dokumentu.

Jak informace o dokumentu upravit a jak je v něm využít.

Jak zobrazit statistické údaje o dokumentu a jak je využít.

Název programu: 602Text, součást balíku 602PC Suite.

Popis dokumentu, otevřeného v pracovním okně, si můžete prohlédnout v dialogovém okně **Vlastnosti**, které otevřete stejnojmenným příkazem z nabídky **Soubor (obr. 1).**

Obr. 1. Příkaz pro zobrazení popisu dokumentu najdete v nabídce **Soubor**.

Dialogové okno **Vlastnosti** se skládá z trojice karet:

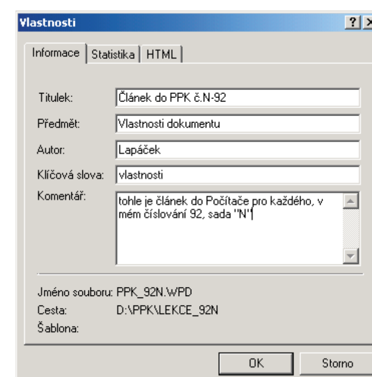
- **Informace** – pro vložení či kontrolu údajů charakterizujících dokument a pro kontrolu údajů o tom, kde a pod kterým názvem je dokument uložen.
- **Statistika** – souhrn údajů o práci s dokumentem (kdy byl vytvořen, kdy byl naposledy uložen a vytištěn, sumární údaje o počtu písmen, slov, stránek apod.).
- **HTML** – na této kartě lze specifikovat a kontrolovat parametry dokumentu používaného při vytváření stránek ve formátu HTML, například pro zveřejnění na internetu.

tip

Budete-li chtít údaje o popisu dokumentu pravidelně kontrolovat, otevřete si konfigurační dialogové okno (příkazem **Předvolby** z menu **Pomůcky**). Zde na kartě **Soubory** zaškrtněte v sekci **Uložení** políčko **Nabízet popis při ukládání**. Tím zajistíte zobrazení dialogového okna **Vlastnosti**, sloužícího ke kontrole před každým uložením dokumentu.

tip

Popis si lze prohlédnout i bez otevírání souboru. Stačí na název dokumentu v aplikaci **Průzkumník** kliknout pravým tlačítkem myši, v místní nabídce spustit příkaz **Vlastnosti** a v dalším dialogovém okně se podívat na kartu **Informace (obr. 2).**

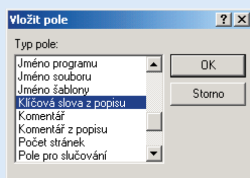
Obr. 2. Karta s informacemi o dokumentu.

INFORMACE O DOKUMENTU

Na kartě **Informace** najdete (dole) informace o názvu souboru, do kterého je dokument uložen, o přístupové cestě k němu a o šabloně, na jejímž základě byl dokument vytvořen, a také skupinu vstupních polí, umožňujících zápis i úpravy údajů blíže charakterizujících dokument i autora. Popis dokumentu je viditelný v dialogovém okně pro otevření souboru.

JAK INFORMACE O DOKUMENTU VYUŽÍT?

Položky zahrnující vlastnosti dokumentu si nemusíte jen prohlížet v dialogovém okně, ale můžete je i aktivně využívat – podle potřeby je můžete vkládat přímo do dokumentu.

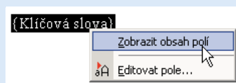
Obr. 3. Výběr pole s vlastnostmi dokumentu.

Položku s požadovanou vlastností vložíte na pozici textového kurzoru výběrem z dialogového okna **Vložit pole** (obr. 3), otevřeného prostřednictvím příkazu **Pole** z menu **Vložit**.

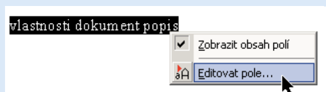
Pokud se daná vlastnost nezobrazí konkrétně (slovy), ale jen jako název pole, klikněte na položku pole v dokumentu pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Zobrazit obsah polí** (obr. 4).

Teď se na tuto problematiku podívejme z druhé strany. Prohlížíte si dokument a položka s vlastnostmi se vám nelíbí nebo vám připadá neúplná. Co teď? Klikněte opět na pole pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Editovat pole** (obr. 5). Tím se otevře karta **Informace** dialogového okna **Vlastnosti** (obr. 2) a v ní upravte, co potřebujete.

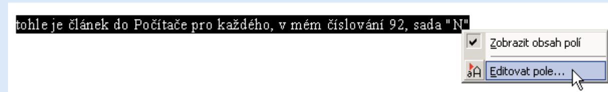
Do dokumentu můžete samozřejmě vkládat i jiné položky popisu – třeba v dialogovém okně **Vložit pole** zvolte položku **Komentář z popisu.**

Obr. 4. Zobrazení obsahu polí.

Obr. 5. Editace dané vlastnosti přímo z dokumentu.

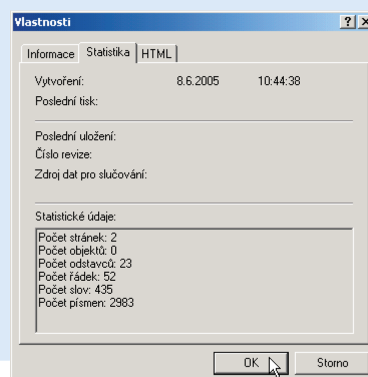

Obr. 6. Vložený komentář.

STATISTIKA DOKUMENTU

Karta **Statistika** dialogového okna **Vlastnosti** může být užitečná, pokud vás zajímá, z kolika písmen, slov, řádek, odstavců a stránek se váš dokument skládá. Proč by vás to mělo zajímat? Píšete-li na objednávku, pro nějaký časopis, vydavatelství a podobně, máte asi předem dán rozsah, jaký vaše dílo má mít. Dokud se psalo na psacím stroji, považovalo se za jednu „normostranu rukopisu" asi tak 1800 – 2000 úhozů (to odpovídalo stránce formátu A4 popsané 30 řádky cca po 60 znacích). Teď se píše v proporčních písmech, a tak je orientace trochu horší, ale zadavatel díla by vám měl zhruba určit, kolik znaků (včetně mezer) se považuje za stránku apod.

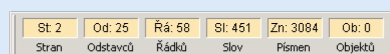
Na kartě **Statistika** (obr. 7) najdete také informace o datu vytvoření, posledního uložení a tisku, číslo revize a případnou identifikaci zdroje dat pro slučování.

Obr. 7. Karta **Statistika**.

PANEL NÁSTROJŮ STATISTIKA

K zobrazení statistických údajů o dokumentu vám může také pomoci nástrojová lišta (panel nástrojů) **Statistika** (obr. 8).

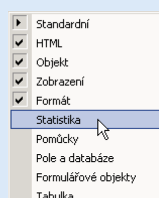

Obr. 8. Panel nástrojů **Statistika**.

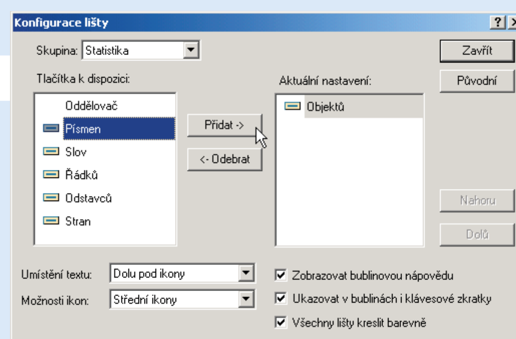
ZOBRAZENÍ PANELU NÁSTROJŮ A VÝBĚR JEHO POLOŽEK

Není-li panel nástrojů **Statistika** zobrazen, klikněte pravým tlačítkem do prostoru panelů a zde zadejte příkaz **Statistika** (v políčku vlevo od položky příkazu se objeví zatržítko) – obr. 9.

Panel **Statistika** nemusí zpočátku (po instalaci programů) obsahovat všechny očekávané položky. Chcete-li jejich zastoupení upravit, zadejte ve výše uvedené místní nabídce příkaz **Konfigurace** (je úplně dole). V dialogovém okně **Konfigurace lišty** (obr. 10) pak pomocí tlačítka **Přidat** postupně přesuňte položky ze seznamu **Tlačítka k dispozici** do seznamu **Aktuální nastavení** v pravé části okna; tím se položky zviditelní.

Obr. 9. Požadavek na zobrazení panelu nástrojů **Statistika**.

Obr. 10. Úprava zastoupení položek na panelu nástrojů **Statistika**.

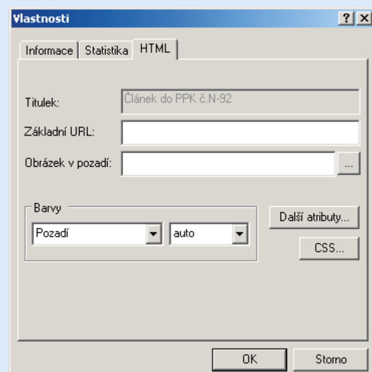
tip

Pokud na panelu kliknete na určitý prvek (třeba na počet slov), přejdete do dialogového okna **Vlastnosti** a v něm si budete moci zkontrolovat i jiné statistické údaje, případně na zbývajících kartách upravit další popis dokumentu.

HTML VLASTNOSTI

Na kartě **HTML** (obr. 11) určíte nebo zkontrolujete vlastnosti dokumentu, které jsou pro něj důležité, pokud jej zamýšlíte někde prezentovat jako stránku ve formátu HTML.

V poli **Titulek** je (pro kontrolu, tedy needitovatelně) vypsána stejnojmenná položka z karty **Informace**.

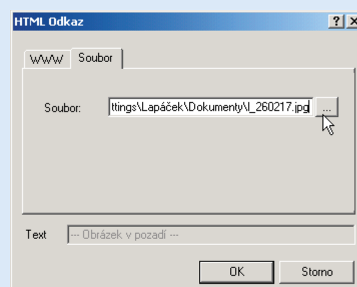
Obr. 11. Karta **HTML**.

Do pole **Základní URL** napište URL adresu té stránky, ke které se budou další odkazy vztahovat.

Pole **Obrázek v pozadí** je připraveno pro specifikaci přístupové cesty k souboru s tím obrázkem, který má být zobrazen jako podklad (pozadí) stránky v prohlížeči. Při vyhledání souboru si můžete pomoci tlačítkem se třemi tečkami. Po kliknutí na něj se otevře dialogové okno **HTML Odkaz** a na kartě **Soubor** můžete kliknutím na další tlačítko se třemi tečkami (obr. 12) vybrat požadovaný grafický soubor.

V sekci **Barvy** můžete pomocí dvojice voličů nastavit barvy pro aktivní prvky stránek HTML (pozadí, text, aktivní odkaz, použitý odkaz).

Kliknutím na tlačítko **Další atributy** můžete v dialogovém okně **HTML atributy** přiřadit doplňkové atributy (v jazyku HTML), používané v souvislosti s hypertextovými dokumenty.

Obr. 12. Výběr obrázku, který bude tvořit pozadí.

Tlačítkem **CSS** otevřete dialogové okno **Kaskádové styly – ukládání**. V něm rozhodnete, zda se eventuálně použité kaskádové styly mají ukládat jako součást dokumentu, či zda se má pro jejich uložení a export využít vybraný externí soubor.

Jiří Lapáček

JAK SI OBRÁZEK Z KLIPARTU PŘIPRAVIT PRO WEB?

Listujete v knize s ukázkami obrázků, které se nachází v klipartu programu CorelDraw? Možná že hledáte jen námět, možná by byl přímo určitý obrázek vhodný pro vaše webové stránky. Jak to ale udělat, když víte, že obrázky v klipartu jsou většinou zpracovány ve formátu Corelu, tedy .cdr, ale do internetových stránek nebo do jiných dokumentů můžete nejčastěji vkládat jen obrázky typu .gif, .jpg nebo .png?

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak obrázky zpracované v jiných programech načíst do programu Corel.

Jak obrázky zpracované v Corelu uložit do jiných formátů.

Název programu: CorelDraw!.

IMPORT A VKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ Z KLIPARTU

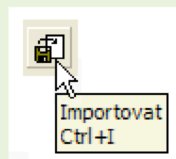
Import vlastně znamená vložení dat uložených ve formátu, se kterým pracuje určitý program, do formátu, se kterým pracuje program jiný.

Ve skutečnosti můžete importovat nejenom data z jiných programů, ale i data ze souborů již dříve vytvořených. V případě CorelDraw se tedy jedná o obrázky vytvořené v jiných programech nebo o obrázky již dříve vytvořené právě v programu CorelDraw (například obrázky v klipartu).

JAK SE PŘI IMPORTU POSTUPUJE

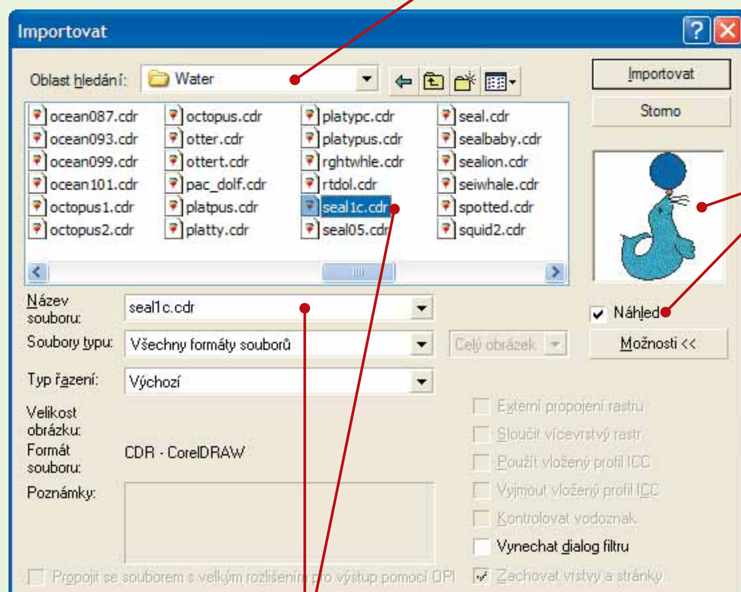
1. V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Importovat** nebo na standardním panelu nástrojů na ikonu **Importovat** (obr. 1).
2. Zobrazí se dialogové okno, které je podobné oknu pro otevření existujícího souboru (obr. 2). V políčku *Oblast hledání* najděte složku, ve které se nachází obrázek, jejž potřebujete vložit. V případě klipartu programu CorelDraw použijte například instalační CD s číslem 2.
3. Dále označte obrázek, který vkládáte. Zatrhněte volbu **Náhled**, aby byla ukázka obrázku vidět.
4. Nakonec klikněte na tlačítko **Importovat**. Tím se vrátíte do kreslicí plochy programu CorelDraw. Zde tažením myší označte polohu a velikost importovaného obrázku (obr. 3).
5. Jakmile levé tlačítko myši uvolníte, obrázek se na daném místě zobrazí v označené velikosti (obr. 4).
6. Nyní již můžete obrázek libovolně upravovat, to znamená měnit jeho barvu, dokreslit některé tvary, nebo naopak jiné zase odstranit. Takto vložený obrázek se také může stát součástí obrázku jiného (vše závisí na vaší fantazii – obr. 5).

Jinak do programu CorelDraw lze importovat nejenom grafiku vektorovou, ale i bitmapovou (například fotografie), nebo dokonce i text.

Obr. 1. Ikona nástroje **Importovat**.

Výběr umístění souboru.

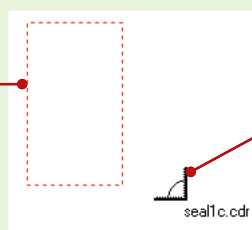

Obr. 2

Označený soubor.

Ukázka označeného souboru se objeví v případě, že je označena volba **Náhled**.

Červený obdélník ukazuje velikost obrázku.

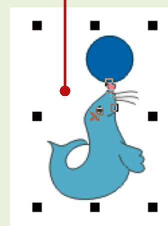

Tažením myší označte polohu a velikost vkládaného obrázku.

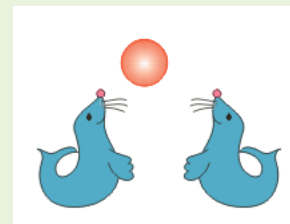
Název vkládaného obrázku.

Obr. 3

Vložený obrázek.

Obr. 4

Obr. 5. Stačí trocha fantazie, a hned máte jiný obrázek.

EXPORT OBRÁZKŮ

Export slouží především k uložení obrázku do jiného formátu, než je .cdr (standardní formát programu CorelDraw). Exportovat lze do různých formátů, a to nejenom do vektorových, ale i do bitmapových.

Jak postupovat?

1. V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Exportovat** nebo na standardním panelu nástrojů na ikonu **Exportovat** (obr. 6).
2. Zobrazí se dialogové okno (je podobné oknu pro ukládání souboru), do kterého musíte zadat umístění a název exportovaného souboru.
3. Důležitý je výběr typu pro exportovaný obrázek, tzn. výběr formátu, ve kterém potřebujete mít obrázek uložen (obr. 7).
4. Také si všimněte některých dalších voleb, které se v dialogovém okně nabízí. Například volba **Pouze vybrané** znamená, že při označení volby se budou exportovat pouze označené objekty, volba **Typ komprese** se týká pouze exportu do bitmapových obrázků a volba **Bez prázdného místa a speciálních znaků** odstraní z názvu souboru mezery a nahradí je podtržítkem nebo ostatní speciální znaky nahradí jinými.
5. Po kliknutí na tlačítko **Exportovat** se zobrazí další dialogové okno pro vlastní nastavení exportu. Toto okno se však liší podle toho, zda jde o export do grafiky vektorové, či o export do grafiky bitmapové.

EXPORT DO FORMÁTU .WMF

Formát .wmf (Windows MetaFile) je vlastně univerzální vektorový formát, který můžete vložit bez problémů téměř do všech programů.

Vyberte tedy typ .wmf a klikněte na tlačítko Exportovat.

Zobrazí se dialogové okno (obr. 8) a v něm je třeba zadat, jak se má exportovat případný text. Po kliknutí na tlačítko **OK** proběhne export do konce.

Můžete si zkusit vložit obrázek i do MS Wordu nebo do MS PowerPointu a uvidíte, že s jeho úpravou nebudete mít žádné problémy.

EXPORT DO FORMÁTU .GIF

Formát .gif (Graphics Interchange Format) je komprimovaný bitmapový formát, vhodný pro použití na internetových stránkách. Jeho nevýhodou je, že může mít maximálně 256 barev. Velkou výhodou je zase možnost určit jednu barvu jako transparentní (průhlednou).

Pro export si tedy nyní vyberte typ formátu .gif a klikněte na tlačítko **Exportovat**.

Zobrazí se dialogové okno (obr. 9) a zde můžete nastavit nejenom velikost a rozlišení exportovaného obrázku, ale i volbu barevné palety. Po nastavení uvedených možností klikněte na tlačítko OK.

Nyní se již zobrazí dialogové okno pro nastavení toho, aby jedna barva byla průhledná. Například když pozadí obrázku nastavíte jako průhledné, obrázek na internetových stránkách či v prezentaci MS PowerPointu nebude v typickém bílém obdélníku, ale opticky to bude působit, že je přesně vložen pouze obrázek s obrysem.

Stačí kliknout na volbu **Barva obrázku** a poté na ikonu kapátka. Tím se kurzor myši změní v kapátko; v obrázku jím ukážete na barvu, kterou chcete nastavit jako průhlednou. V pravé části dialogového okna se místo zvolené barvy zobrazí čtverečky (pokud máte zapnuté tlačítko Náhled).

Nakonec klikněte na tlačítko **OK**, a export do formátu .gif se provede až do konce.

EXPORT DO FORMÁTU .JPG NEBO .JPEG

Formát .jpg nebo .jpeg (Joint Photographic Experts Group) je komprimovaný bitmapový formát, hojně využívaný nejenom na internetových stránkách, ale i v oblasti digitální fotografie.

Pro export si tedy nyní vyberte typ formátu .jpg a klikněte na tlačítko **Exportovat**.

Nejprve se zobrazí dialogové okno stejné jako u formátu .gif, tedy okno, ve kterém je třeba určit velikost a rozlišení exportovaného obrázku (obr. 9). Rozdíl je však v nabídce palety barev. Již zde není omezení maximálně na 256 barev, ale nachází se zde i paleta RGB (24 bitů) nebo CMYK (32 bitů).

Po kliknutí na tlačítko **OK** se již zobrazí rozdílné okno – formát .jpg totiž nezná možnost nastavení průhlednosti, ale jeho velkou výhodou jsou různé volby tzv. ztrátové komprese.

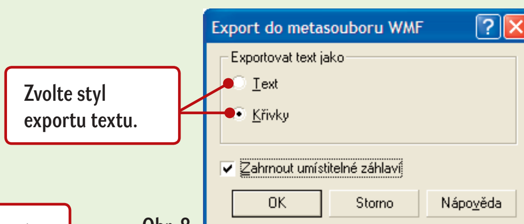
Zkuste si s jednotlivými nastaveními pohrát a zároveň v části *Náhled* pozorujte, jak se obrázek při nastavení různých vlastností bude měnit. Zároveň sledujte i změny velikosti výsledného obrázku.

Závěrem je třeba říci, že vždy je třeba sledovat jednotlivé nabídky, které vám formát zvolený pro export nabízí. Jednotlivé volby se nebojte vyzkoušet a porovnávejte jejich výsledky, a to buď v náhledu, nebo přímo ve výsledném souboru.

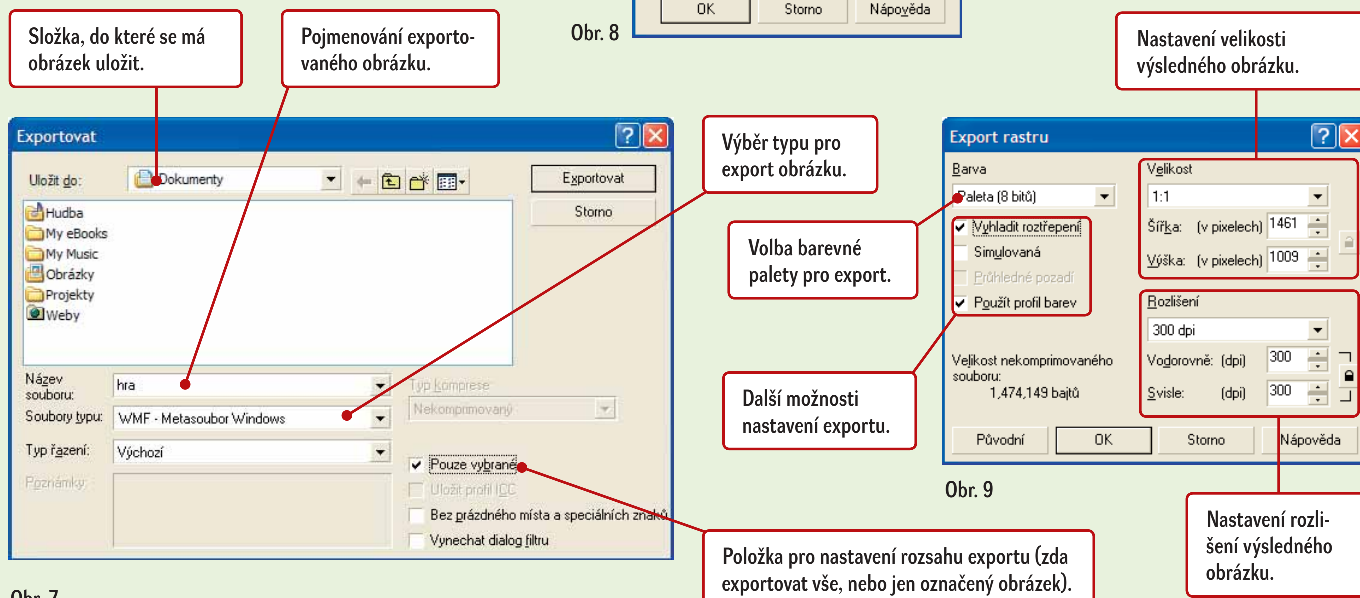
Marie Franců

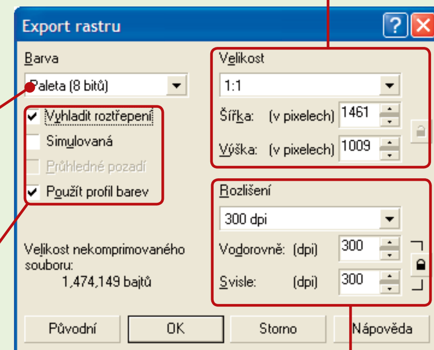
Obr. 6. Ikona pro uložení obrázku do různých formátů.

Obr. 8

Obr. 7

Obr. 9

TIPY PRO ZONER PHOTO STUDIO

V minulém čísle jsme si ukázali, jaké možnosti nabízí Zoner Photo Studio, pokud jde o prohlížení obrázků. Ale obrázky je třeba nějakým způsobem získat.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

Jak uložit obsah obrazovky jako obrázek.

Jak stáhnout obrázky z internetové stránky.

Jak získat obrázky, které jsou součástí jiných dokumentů.

Asi nejběžnějším způsobem, jak získat obrázky, je přetáhnout je z digitálního fotoaparátu do počítače. Ale není to způsob jediný. Někdy je třeba uložit ve formě obrázku to, co je právě zobrazeno na monitoru, nebo stáhnout obrázky uložené na internetové stránce (jen připomínáme, že takové obrázky jsou chráněny autorským právem). Možná se vám někdy stalo, že obrázek, který jste potřebovali, je součástí dokumentu ve formátu MS Wordu nebo třeba ve formátu PDF. I zde vám může Zoner Photo Studio pomoci. Opět připomínáme právo autora původního dokumentu.

JAK ZÍSKAT OBRÁZEK OBRAZOVKY

Zoner Photo Studio umožňuje uložit jako obrázek buď celou obrazovku, nebo pouze aktivní okno. Režim snímání obrazovky je třeba nejprve zapnout. Po zapnutí a případném nastavení parametrů můžete začít se snímáním obrazovky.

Chcete-li do obrázku uložit celou obrazovku, stiskněte klávesu **PrintScreen**.

Chcete-li do obrázku uložit pouze aktuální okno, stiskněte současně klávesy **Alt+PrintScreen**.

JAK ZAPNOUT SNÍMÁNÍ OBRAZOVKY

Z nabídky **Získat** vyberte příkaz **Snímání obrazovky** (obr. 1).

Na obrazovce se objeví dialogové okno *Snímání obrazovky* (obr. 2). V horní části okna můžete nastavit to, zda se má nově vytvořený obrázek okamžitě uložit do souboru na disk, nebo zda se má zobrazit v editoru.

Zvolíte-li otevření v editoru, budete moci pouze zvolit to, zda má obrázek obsahovat i ukazovátko myši, či nikoliv.

V případě, že zvolíte uložení obrázku na disk, je třeba postupně nastavit formát obrázku (png, jpg, gif atd.) a složku, do které bude obrázek uložen.

Co se týká přidělení jména obrázku, můžete ho zadat sami nebo zvolit automatické přidělení názvu. Tuto možnost využijete v případě, kdy potřebujete sejmout několik obrázků rychle za sebou a nemáte čas na zadávání názvu každého z nich.

TŘIKRÁT KLIKNOUT POSTAČÍ tip

Chcete-li začít rychle snímat obrazovku, zvolte položku **Otevřít obrázek v editoru**. Dalším kliknutím rozhodněte, zda obrázky mají obsahovat také ukazovátko myši, a třetím kliknutím na tlačítko **OK** snímání spusťte.

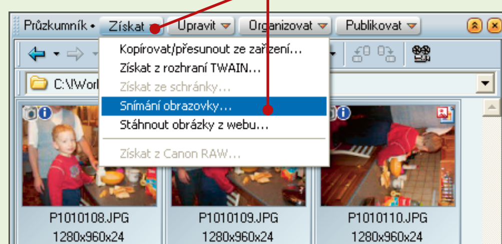
Samozřejmě i při ukládání obrázku na disk můžete zvolit, zda má být ukazovátko myši součástí obrázku.

JAK VYPNOUT SNÍMÁNÍ OBRAZOVKY

Pro ukončení snímání máte dvě možnosti.

Tou první je to, že z nabídky **Získat** vyberete příkaz **Snímání obrazovky**. Na obrazovce

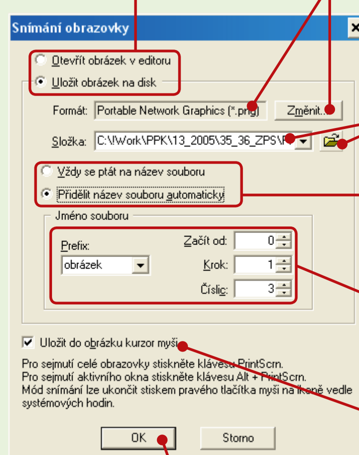
Z nabídky **Získat** vyberte příkaz **Snímání obrazovky**.

Obr. 1

Zde nastavujete to, zda se má obrázek zobrazit v editoru, nebo uložit do souboru.

Kliknutím na tlačítko **Změnit** můžete nastavit formát ukládaného obrázku.

Obr. 2

Kliknutím na tlačítko se symbolem složky můžete změnit složku, do které se budou obrázky ukládat.

Zde rozhodujete o tom, kdo přidělí jméno souboru.

Položky, které slouží k zadání parametrů automaticky generovaného názvu.

Zaškrtnutím této položky rozhodujete o tom, zda obrázek bude obsahovat také ukazovátko myši.

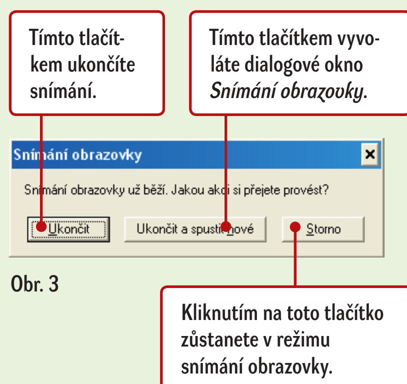
Kliknutím na tlačítko **OK** spustíte snímání obrazovky.

info

Nemáte-li spuštěn program Zoner Photo Studio se zapnutým snímáním obrazovky, pak stiskem klávesy **PrintScreen** okopírujete obsah obrazovky do schránky. Obsah schránky pak můžete vložit do dokumentu takového programu, který umí pracovat s obrázky (např. do dokumentu MS Wordu nebo do obrázku vytvořeného v programu Malování). V takovém případě však nebude obrázek obsahovat ukazatel myši. Každým stiskem klávesy **PrintScreen** uložíte do schránky nový obsah a tím smažete ten předchozí.

se objeví dialogové okno se třemi tlačítky (obr. 3).

Tlačítkem **Ukončit** ukončíte snímání obrazovky.

Obr. 3

Tlačítkem **Ukončit a spustit nové** vyvoláte dialogové okno *Snímání obrazovky* (obr. 2), ve kterém můžete změnit parametry snímání.

Obr. 4

AUTOMATICKY PŘIDĚLENÉ JMÉNO

info

Chcete-li automaticky přidělovat název souboru, můžete nastavit jeho tvar. Automaticky přidělované jméno se skládá z počátečního textu (tzv. prefixu) a z pořadového čísla.

Prefix můžete zapsat do stejnojmenného pole (obr. 2). U pořadového čísla pak můžete nastavit jeho počáteční hodnotu, krok (tedy hodnotu, o kterou se pořadové číslo u každého obrázku zvětší) a počet číslic. Zvolíte-li počet číslic 3 a počáteční hodnotu 1, bude se první obrázek jmenovat *Obrázek001*, další *Obrázek002* atd.

Tlačítkem **Storno** ponecháte režim snímání zapnutý.

Druhou možností je to, že kliknete pravým tlačítkem myši na ikonu Zoner Media Exploreru v systémové liště a zadáte příkaz **Ukončit snímání obrazovky** (obr. 4).

STAŽENÍ OBRÁZKŮ Z INTERNETU

Zoner Photo Studio nabízí možnost stáhnout obrázky z internetových stránek.

V tomto případě vyberte z nabídky **Získat** příkaz **Stáhnout obrázky z webu** (obr. 5). Na obrazovce se objeví dialogové okno *Stáhnout obrázky z webu* (obr. 6).

Do pole *URL* zapište adresu stránky, ze které chcete obrázky stáhnout. Do pole *Stáhnout do* zapište cestu do složky, do které chcete obrázky uložit. Složku můžete vybrat po kliknutí na tlačítko napravo od editačního pole.

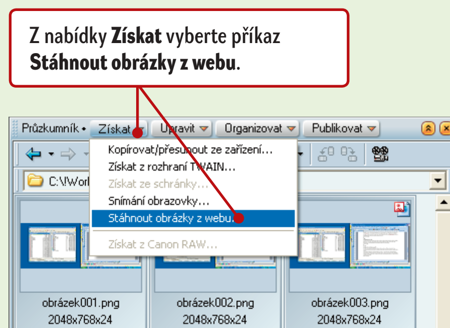
Důležitý je seznam *Typy stahování*. Nastavíte-li hodnotu **Všechny obrázky do jedné složky** nebo **Jméno serveru jako složka**, budou se všechny obrázky ukládat do jediné složky. V druhém případě vytvoří Zoner Photo Studio v zadané složce ještě další složku, pojmenovanou podle názvu stránek. Tato volba je výhodná v případě, že chcete do jedné složky umístit obrázky z více adres.

Zvolíte-li možnost **Vytvářet složky stejně jako na serveru**, Zoner Photo Studio opět vytvoří složku pojmenovanou podle adresy stránek. Ta bude na rozdíl od předchozího případu obsahovat podsložky tak, jak jsou obrázky uloženy na serveru.

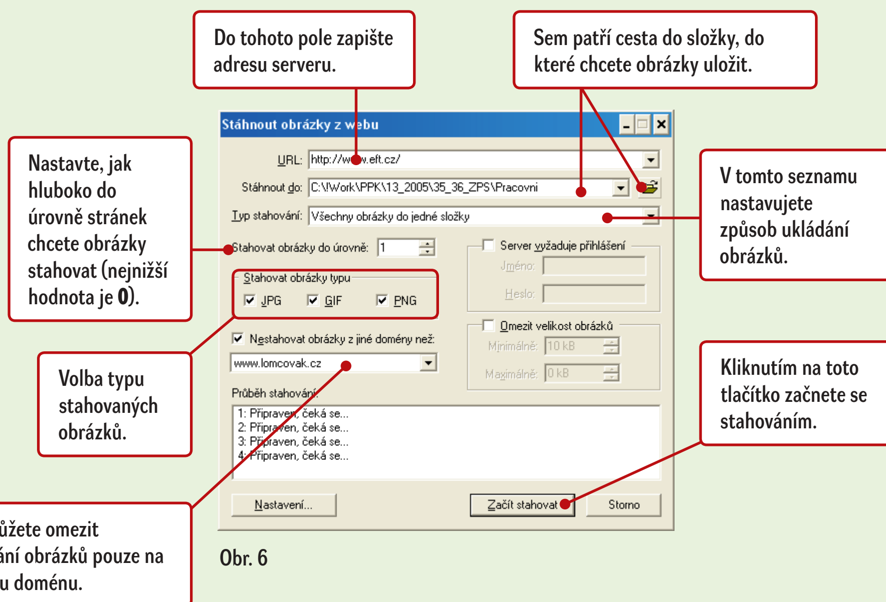
To, jak hluboko se chcete do stránek vnořit, nastavíte v položce **Stahovat obrázky do úrovně**. Nejmenší možná hodnota je **0** (dejte pozor, Zoner Photo Studio nabízí implicitně hodnotu 1).

Dále můžete nastavit typy stahovaných obrázků (budou se stahovat jen ty obrázky, jejichž typ jste ponechali označený).

Důležité je nastavení domény: pokud položku **Nestahovat obrázky z jiné domény než** zaškrtnete, můžete tím omezit počet stažených obrázků. Použil-li autor stránky i obrázky umístěné na jiném serveru, tyto obrázky se nestáhnou.

Obr. 5

Obr. 6

ZÍSKÁVÁME OBRÁZKY ZE SCHRÁNKY

Je-li obrázek součástí nějakého dokumentu (např. PDF), můžete jej uložit i jako samostatný soubor.

Daný dokument otevřete v programu, který je určen pro jeho úpravy, a vybraný obrázek zkopírujte do schránky.

Poté přejděte do Zoner Photo Studia a zde z nabídky **Získat** vyberte příkaz **Získat ze schránky**.

Zoner Photo Studio spustí editor a obsah schránky do něj vloží. Obrázek můžete podle potřeby upravit a uložit na pevný disk (z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit**).

-mzi

ZKROŤTE SVOJI POŠTU

V minulém čísle jsme popsali instalaci a základní ovládání, nicméně tím jsme téma Thunderbirdu zdaleka nevyčerpali. Možnosti tohoto programu jsou daleko rozsáhlejší.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak odeslat zprávu.
- Jak pracovat s adresářem.
- Jak si nastavit Thunderbird.

Mozilla Thunderbird 1.0 cs
Autor: Mozilla.org.
Licence: freeware.
Lokalizace do češtiny: ano.
Domovská stránka: *http://www.mozilla.org/thuderbird.*

NASTAVENÍ ODESÍLANÉHO E-MAILU

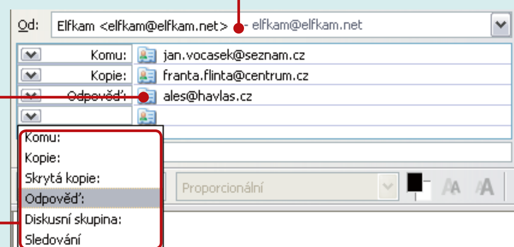
Chcete-li poslat elektronický dopis více lidem najednou, otevřete okno pro psaní nové zprávy (tlačítko **Nová zpráva** na panelu nástrojů či příkaz **Zpráva / Nová zpráva** s klávesovou zkratkou **Ctrl+M**) a do adresního řádku (obr. 1) zadejte první e-mailovou adresu. Poté stiskněte klávesu **Enter** nebo klikněte myší o řádek níž a můžete psát další adresu.

Všimněte si, že vedle slova **Komu** je ikonka s šipkou – když na ni kliknete, otevře se roletová nabídka. První dvě položky – **Komu** a **Kopie** – mají totožný význam a je lhostejné, kterou z nich při odesílání e-mailu (ať už hromadného, či „jednoduchého“) použijete.

Skrytá kopie má význam jedině v případě, že zprávu posíláte více lidem najednou. Ta bude doručena také do všech uvedených schránek, ovšem s tím rozdílem, že jednotliví adresáti se mezi sebou „neuvidí“. Jednoduše řečeno – z dopisu nebude možné zjistit e-mailové adresy ostatních uživatelů. O užitečnosti a vhodnosti této alternativy snad ani není, s ohledem na množství různých virů a špionských programů, třeba polemizovat.

Možnost **Odpověď** neslouží k zadání cílové adresy, ale k vložení e-mailu, na který má příjemce odpovědět. Této možnosti využijete, například když píšete z pracovní adresy, avšak odpověď byste si rádi vybrali ze své soukromé schránky.

Pokud pomocí Thunderbirdu spravujete více poštovních účtů, můžete si nad částí pro zadání příjemců pomocí roletového menu vybrat, z které adresy bude zpráva odeslána.

Obr. 1

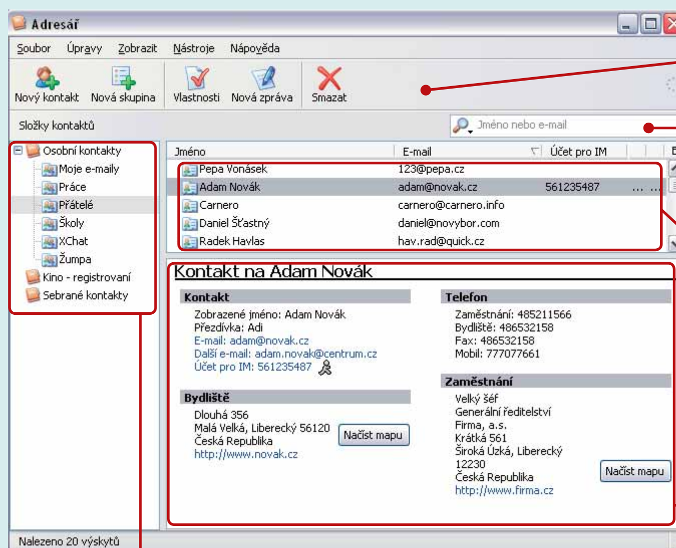
ADRESÁŘ

Abyste si nemuseli pamatovat všechny e-mailové adresy svých kolegů a přátel, disponuje Thunderbird velmi kvalitním adresářem. Ten se však neomezuje jen na adresy elektronické pošty – můžete v něm uchovávat opravdu komplexní informace o daném člověku. Adresář otevřete pomocí stejnojmenné ikony na liště nástrojů nebo pomocí příkazu **Nástroje/ Adresář** (klávesová zkratka **Ctrl+2**).

V horní části okna (obr. 2) naleznete dle zvyklostí panel nástrojů, vlevo pak pruh se soupisem všech dostupných složek. Vpravo od něj se nachází výpis všech kontaktů a jejich skupin z vybrané složky a dole vizitka zvoleného kontaktu. K vyhledávání podle jména či podle e-mailu slouží kolonka v pravém horním rohu.

PŘIDÁVÁNÍ SLOŽEK, SKUPIN A KONTAKTŮ

Novou složku vytvoříte prostřednictvím příkazu **Soubor / Nový / Složka kontaktů**. **Novou skupinu** a **nový kontakt** pomocí stejnojmenných tlačítek na panelu nástrojů či prostřednictvím adekvátních příkazů z menu **Soubor / Nový**. Při vytváření jsou jednotlivé položky dobře popsány, takže nemá smysl je podrobněji rozebírat. Pouze v horní části okna (obr. 3), které se objeví při vytváření nové skupiny/kontaktu, si nastavte správnou cílovou složku. Pokud byste později změnili názor na umístění některého kontaktu, můžete jej přemístit tažením myší při stisknutém

Obr. 2

levém tlačítku. (Takto přenesené kontakty se kopírují, takže při přesouvání mezi složkami je musíte v původním místě smazat.)

VYHLEDÁVÁNÍ

Jestliže vám zmiňované vyhledávání v kontaktech podle jména či podle e-mailu nestačí, otevřete hledání rozšířené příkazem **Úpravy / Hledat v kontaktech** (**Ctrl+Shift+F**). Zde si z nabídky **Hledat v** vyberte složku k prozkoumání a níže nastavte filtr(y) pro hledání (obr. 4). (Nestačí-li vám jeden, pomocí tlačítka **Více voleb** jich lze přidat libovolné množství.)

PŘENÁŠENÍ KONTAKTŮ NA JINÝ POČÍTAČ

Pokud se rozhodnete svůj adresář buď přenést na jiný počítač, nebo ho jen zálohovat, budete mile překvapeni, jak jednoduché to je. Z menu **Nástroje** vyberte příkaz **Exportovat**. V zobrazeném okně (obr. 5) zvolte místo, kam bude soubor uložen, a zadejte jeho **název**. Z kolonky **Uložit jako typ** vyberte **Oddělený čárkou (*.csv)**. Pro potřeby Thunderbirdu lze samozřejmě použít kterýkoliv typ, ale formát *.csv* podporuje i mnoho jiných programů (otevřete je i v tabulkovém procesoru MS Excel). Po kliknutí na tlačítko **Uložit** bude vytvořen soubor pro přenesení.

Na cílovém počítači použijte protikladný příkaz **Nástroje/Importovat**. V prvním kroku zvolte možnost **Kontakty** a klikněte na **Další**. Dále vyberte položku **Textový soubor** a opět klikněte na **Další**. V dialogovém okně pro otevření souboru změňte typ souboru na typ **Oddělený čárkou (*.csv)**, vyhledejte přinesený soubor a otevřete ho. Pokud si tento postup zkusíte „nanečisto“, zjistíte, že obdobným způsobem lze importovat kontakty (ale i nastavení) i z jiných klientských programů.

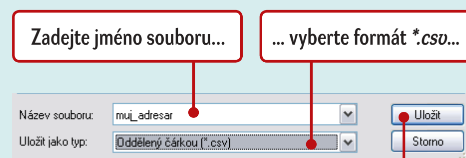
ZADÁVÁNÍ E-MAILOVÝCH ADRES

Při psaní e-mailu stačí kliknout na tlačítko **Adresář** na panelu nástrojů, a adresář se otevře ve zjednodušené podobě jako pruh v levé části okna. Požadovanou adresu označte a do adresního řádku ji buď přetáhněte myší, nebo vložte kliknutím na tlačítko **Přidat do...**

Ještě zajímavější je možnost automatického doplňování. Do adresního řádku (obr. 6) začněte psát jméno nebo e-mailovou adresu zvoleného příjemce a Thunderbird bude průběžně nabízet odpovídající kontakty z adresáře.

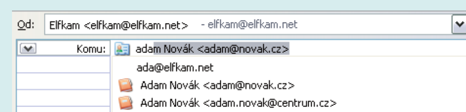
Zadejte jméno souboru...

... vyberte formát *.csv...*

Obr. 5

... a kliknutím na tlačítko **Uložit** dokončete export adresáře do souboru.

Obr. 6. Při zadávání e-mailových adres se Thunderbird snaží automaticky doplňovat kontakty z adresáře.

Při vytváření nového kontaktu (či jeho skupiny) si ověřte, že jej zařazujete do správné složky adresáře.

Obr. 3

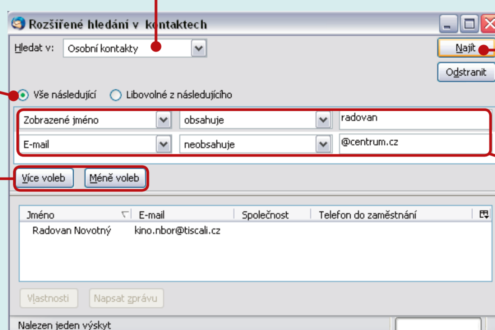
Zvolte složku k prohledání.

Způsob použití filtrů.

Tlačítka pro přidání dalšího filtru a pro odebrání posledního.

Kliknutím na **Najít** spusťte hledání.

Filtry pro hledání.

Obr. 4

NASTAVENÍ

Nastavení programu Thunderbird umožňuje opravdu detailní konfiguraci celého klienta. Zvídavější čtenář si všechny možnosti jistě sám prohlédne. My nyní pojednáme jen o několika základních, ale přitom velmi užitečných volbách.

MOŽNOSTI

Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Možnosti...**

Na kartě **Vytváření zpráv** je úplně nahoře roletové menu **Přeposílat zprávy**. Zde si vyberte, zda chcete, aby se vámi přeposílané zprávy **vložily** do e-mailu, nebo byly připojeny jako **příloha**. Doporučujeme použít vložení, mnozí příjemci totiž nejsou schopni otevřít zprávu jako přílohu.

Dále se zastavíme u karty **Přílohy**. Zvolte, zda **při ukládání souboru...** se má klient vždy zeptat na jeho nové umístění, nebo zda má **uložit všechny soubory...** do složky, kterou vyberete pomocí roletového menu (druhá varianta je praktičtější). Další adresáře přidáte pomocí volby **Jiná...**

Nyní přepněte na kartu **Ostatní**. Máte-li pomalejší připojení, zatrhněte pod volbou **Soukromí** položku **Nenačítat v poště...**. V **obecném nastavení** dále aktivujte položku **Automaticky přidat...** a z roletového menu vyberte **Sebrané kontakty**. Všechny neznámé e-mailové adresy tak budou uloženy do zmíněné složky a žádná vám „neuteče“.

NASTAVENÍ ÚČTU

Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Nastavení účtu...**

Na záložce **Nastavení serveru** aktivujete volby **Kontrolovat po spuštění...** a **Automaticky stahovat...**, a jste-li k internetu připojeni 24 hodin denně, pak také **Kontrolovat nové...** s intervalem cca **5 – 15** minut. Tím si zajistíte automatické stahování e-mailů z poštovního serveru. Přistupujete-li k e-mailu i prostřednictvím webového rozhraní, označte také položku **Ponechat zprávy...** Má-li váš poštovní server menší kapacitu, je šikovné aktivovat i možnost **Nejdéle po dobu** s časem **14 – 30 dní**.

Na záložce **Kopie & složky** můžete zvolit, zda se odeslané e-maily mají ukládat (to lze doporučit). Pokud se rozhodnete kladně, označte políčko u položky **Uložit kopii do složky** a níže tuto složku vyberte.

Připojujete-li se k internetu pomalejší linkou (např. prostřednictvím analogového modemu), zatrhněte na kartě **Místo na disku** volbu **Větší než** a nastavte hodnotu cca **50 – 100 kB**. Zprávy s většími přílohami si pak můžete prohlédnout například prostřednictvím webového rozhraní a posléze se rozhodnout, zda vůbec má smysl stahovat je.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

PROHLÍŽÍME INTERNET

Pro prohlížení internetových stránek potřebujete specializovaný program – internetový prohlížeč, cizím slovem browser (z angličtiny, kde browse znamená prohlížet). Tento program vlastně umožňuje dokument vytvořený speciálním programovacím jazykem HTML „přeložit“ do srozumitelné podoby, aby se před vámi zobrazila funkční internetová stránka.

Na tomto poli již dávno neplatí dominance prohlížeče od Microsoftu – programu Internet Explorer. Uživatelé používají stále více různých produktů, proto si pojďme představit ty nejznámější zástupce.

Program Internet Explorer obsahuje bezpečnostní chyby.

INTERNET EXPLORER

Program Internet Explorer od Microsoftu sice v posledních letech ztratil mnoho svých uživatelů, ale stále zůstává nejpoužívanějším internetovým prohlížečem. Program získáte spolu s operačním systémem Windows, za což byla společnost Microsoft pokutována. Hlavní kritika se snáší na tento program za jeho nezabezpečenost. Program totiž obsahuje četné „díry“, které je třeba neustále „zalepovat“. Program je také nedostatečně imunní vůči různým záškodnickým programům typu spyware. Tyto nepřátelské prográmky si totiž zcela jednoduše stáhnete při pouhém prohlížení stránek, aniž byste s jejich stažením a instalací souhlasili. Ostatní programy při dlouhodobém používání vykazují „nakažení“ těmito programy mnohem méně častěji. Musíme však vyzdvihnout jednu ne nepodstatnou výhodu tohoto programu – internetové stránky se s největší pravděpodobností zobrazí v tomto programu tak, jak mají. Tvůrci stránek mají totiž na zřeteli právě dosavadní rozšíření tohoto programu a stránky koncipují tak, aby byly optimalizované právě pro tento program.

ZÁKLADNÍ SCHOPNOSTI

info

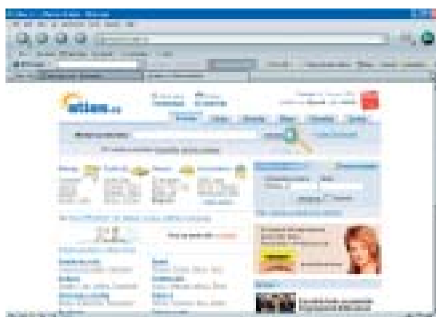
Programy na prohlížení internetu se různě liší, ale několik funkcí mají společných. Patří mezi ně možnost návratu na již navštívené stránky a procházení mezi nimi pomocí tlačítek „vpřed“ a „vzad“. Další důležitou funkci představuje tvorba a správa záložek. Těm se v programu Internet Explorer říká oblíbené položky a slouží k tomu, abyste se kdykoliv mohli jednoduše vrátit na stránku, která se vám líbila. Dále je vždy možné zobrazit historii navštívených stránek a na zobrazené stránce pak vyhledávat. Lze také nastavit tzv. domovskou stránku: ta se zobrazí vždy při spuštění programu nebo při kliknutí na tlačítko v nástrojové liště. Prohlížeče také umožňují nastavit různou velikost textu a aktualizaci stránky. Této funkce využijete v případě, že jste navštívili stránku s dynamickým obsahem, která se často mění – jde např. o stránky s diskusním fórem.

Program Firefox vyniká hlavně bezpečností.

MOZZILA FIREFOX

Program Firefox si v poslední době získává stále více uživatelů a patří tak mezi hvězdy na tomto poli. Ačkoliv jde o skutečně profesionální produkt s mnoha funkcemi, program lze zcela zdarma stáhnout z internetové adresy *www.firefox.com*. Z adresy *www.mozilla.com* je možné stáhnout celý balík internetových programů včetně prohlížeče Firefox. Současně s ním pak obdržíte také program Thunderbird pro práci s elektronickou poštou, jednoduchý program pro tvorbu internetových stránek a také čtečku tzv. kanálu IRC, což je starší, dnes již méně využívaný komunikační kanál. Program Firefox je kladně hodnocen pro svoji stabilitu a bezpečnost. Velkým plusem je také možnost otvírat nové internetové stránky v tzv. záložkách programu: původní stránka je stále zobrazena a můžete se k ní kdykoliv vrátit, aniž byste ji museli znovu načítat. Do programu můžete stahovat celou řadu doplňků – např. lištu, která se v pravidelných intervalech zobrazuje a informuje vás o počasí ve vybrané lokalitě, nebo podporu pro zobrazování souborů ve formátu PDF apod. Program také umožňuje spravovat internetové formuláře, které často vyplňujete – pokud si budete přát, údaje, které do formuláře vepisujete, se uloží a při každém zobrazení této stránky se automaticky vyplní. Stejně tak lze spravovat vkládaná hesla. Program je standardně k dispozici v angličtině, avšak z adresy *http://firefox.czilla.cz* můžete do programu stáhnout češtinu.

Program Netscape byl dříve vážným konkurentem Internet Exploreru.

NETSCAPE

Program Netscape (dříve Netscape Navigator) je k dispozici také zdarma. V pionýrských dobách internetu se jednalo o velmi oblíbený prohlížeč a o vážného konkurenta Internet Exploreru. To však dnes zcela jistě neplatí – společnost Microsoft se před lety totiž pustila s Netscapem do boje a vyhrála jej. Netscape je vlastně také balík programů. Najdete v něm již zmíněný prohlížeč internetových stránek, program pro práci s elektronickou poštou, program pro tvorbu internetových stránek, adresář a také komunikační program AOL Instant Messenger, tedy program podobného typu jako např. ICQ. I tento prohlížeč umožňuje spravovat hesla a údaje v internetových formulářích a také tzv. pop-up (vyskakovací) okna. Nové stránky se mohou otevírat v záložkách. Program stáhnete z adresy *www.netscape.com*.

> **info**
>
> ### OFF-LINE BROWSERY
>
> Na našem redakčním CD najdete tentokrát také tzv. off-line browsery. Ty umožňují stáhnout určité internetové stránky na disk a prohlížet je i v případě, že jste od internetu odpojeni. Při stahování zadáváte počet úrovní, do kterých se chcete při stahování zanořit. Podle toho jsou určité odkazy při prohlížení stránek v režimu off-line funkční a určité ne. Můžete si také určit, které prvky internetové stránky se mají a nemají stahovat – tedy zda chcete stahovat i obrázky, video, zvuky apod.

Program Opera umožňuje hlasové ovládání.

OPERA

Program Opera je populární hlavně ve Spojených státech. Jedná se o velmi výkonný program, plný pokročilých funkcí. Pokud vám nevadí reklamní banner v okně programu, je program k dispozici zcela zdarma. V opačném případě musíte zaplatit 39 amerických dolarů.

Opět se jedná o balík aplikací. Instalací získáte kromě internetového prohlížeče také program pro elektronickou poštu, editor poznámek a program pro stahování souborů realizovaný prostřednictvím internetu. V prohlížeči můžete stránky otevírat v záložkách a spravovat hesla na internetovém formuláři, případně pop-up okna. Oproti jiným prohlížečům umožňuje Opera také ovládání hlasem a přečtení internetové stránky. Stáhnout je možné tento program z adresy *www.opera.com*.

-mia

POSÍLÁME FOTOGRAFIE DO FOTOLABU

Digitální fotografie můžete zcela jednoduše vytisknout a potěšit se jimi i v této podobě. Pokud nemáte kvalitní tiskárnu, můžete využít rozšířené sítě fotolabů. Do nich lze fotografie (tedy přesněji fotografie na nějakém paměťovém médiu) buď donést osobně, anebo (ještě jednodušeji) je poslat pomocí internetu. Pojďme se podívat, jak postupovat v případě našich nejznámějších fotolabů.

info

SNÍMKY ZA POMOCI MOBILU

Pokud rádi fotografujete pomocí mobilního telefonu, ze stránek Fotolabu si můžete do svého mobilního telefonu stáhnout speciální aplikaci. Pomocí ní můžete fotografie tisknout, vytvářet pohlednice a posílat snímky do sběrny, kde je vytisknou (fotografie o šíři 9 cm) nebo z nich vytvoří pohlednice či samolepky.

FOTOLAB.CZ

Jeden z nejznámějších fotolabů najdete na stránkách *www.fotolab.cz*. Tato virtuální fotosběrna umožňuje vytvářet zakázky několika různými způsoby (ty jsou obdobné i v případě ostatních fotosběren), a proto si je podrobně popíšeme. Jako v případě všech ostatních internetových sběren i zde je třeba se nejprve zaregistrovat. Při registraci uvádíte jméno, příjmení, adresu, e-mailovou adresu a volíte si přihlašovací jméno a heslo. Pod tímto heslem se pak přihlásíte a svoji zakázku vytvoříte. Pojďme se podívat, jak na to.

VYTVOŘENÍ ZAKÁZKY NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH

Všechny fotosběrny umožňují vytvořit zakázku prostřednictvím internetových stránek. Tato možnost sice není tak přehledná jako jiné způsoby, ale výhodou je, že potřebujete pouze internetový prohlížeč. Nejprve je třeba se na stránkách přihlásit. Dalším krokem je výběr sběrny. Nejprve zvolte město, ve kterém si fotografie chcete vyzvednout, případně zadejte přímo číslo sběrny, pokud jste ji již navštívili, a její číslo tedy znáte. Pokud tomu tak není, zvolte sběrnu ve vybrané oblasti. Posléze se dostanete do okna a v něm zakázku specifikujete; nejdříve je však třeba nahrát do zakázky fotografie. Klikněte tedy na tlačítko **Přidat foto**. Na další stránce klikněte na tlačítko **Browse** a fotografii ve svém počítači vyhledejte. Vložit můžete vždy pouze jeden soubor. Chcete-li vložit více fotografií najednou, musíte je nejdříve „zabalit", tedy vytvořit z nich archivní soubor ve formátu ZIP. Poté klikněte na tlačítko **Nahrát**, a fotografie se začnou nahrávat na server. To trvá různě dlouhou dobu, podle velikosti souborů. Poté klikněte na položku **Aktuální ukázka** a v ní pak svoji zakázku upřesněte. Můžete zde vepsat jméno zakázky, zvolit typ papíru a typ potisku: zda na papír, nebo na CD, anebo na tričko či na hrníček. Označte snímky, které mají být vytištěny, vyberte formát fotografie a odešlete zakázku do sběrny.

DIGITÁLNÍ SBĚRNA
Uživatel: Michaela Kadlecová
Aktuální zakázka | Změna údajů | Album | Odhlásit | Ceník | ?
Výběr sběrny
Vyberte město: Adamov | Vybrat
Pokud znáte číslo sběrny, můžete použít následující pole.
Číselná identifikace sběrny | Vybrat

Výběr sběrny, ve které si fotografie vyzvednete.

DIGITÁLNÍ SBĚRNA
Uživatel: Michaela Kadlecová
Aktuální zakázka | Změna údajů | Album | Odhlásit | Ceník | ?
Zvolená sběrna: FOTOLAB TESCO ZLIČÍN, Praha 5, Skandinávská 1 | Změnit sběrnu
Číslo 887798 - Název zakázky: | Aktuální cena bez slev 0 Kč
Papír: mat lesk Na CD: Nastavit | Slevový kupón: Ověřit
Vyberte požadovaný druh zboží | Foto šíře 9 (5.90) | Počet kopií | výchozí
Nastavit | Odebrat
Vybrat vše | Zrušit výběr | Invertovat výběr | Vybrat s nulovou objednávkou
P3040166.jpg | P1010012.jpg | P3040166.jpg | P1010012.jpg
Vymazat foto | Přidat foto

Nahrajte snímky na server a zvolte parametry tisku.

FOTOLAB Home Print Service
Soubor Úpravy Snímek Album Přejít na Nástroje ?
VOLBA SNÍMKŮ | NÁKUPNÍ KOŠÍK (FOTOGRAFIE)
Celková cena za fotografie: 165,00 KC
Transfer (administrace zakázky) 39,00 KC
Zaslat fotografie internetem | OBJEDNAT
Počet fotografií: 34, vybráno: 0

Vytvoření zakázky.

FOTOLAB Home Print Service
VOLBA SNÍMKŮ | NÁHLED
Počet fotografií: 34, vybráno: 1
CELÁ OBRAZOVKA

V programu můžete provádět základní úpravy obrázků.

POUŽITÍ SPECIALIZOVANÉHO PROGRAMU

Další možností, jak zakázku vytvořit, je použít speciální program, který si můžete bezplatně stáhnout ze stránek *www.fotolab.cz*. Program Fotolab Home Print service toho však umí ještě mnohem více

než pouze odesílat fotografie do fotolabu. V levé části programu najdete rozbalovací seznam, do kterého se posléze uloží všechna vaše vytvořená fotoalba a zakázky. Chcete-li obrázky zařadit do zakázky, klikněte na tlačítko **Vybrat snímky** a vyhledejte je. Snímky se začlení do levého pole. V okně programu najdete nahoře několik tlačítek. K vytvoření zakázky slouží první tlačítko se symbolem fotografie, s šipkou a se symbolem nákupního vozíku. Fotografie, které jsou zobrazeny na kartě **Volba snímků** a které chcete do zakázky zařadit, je pak třeba buď přetáhnout (se stále stisknutým levým tlačítkem myši) do pravého pole, nebo vybraný obrázek označit a kliknout na tlačítko **Přidat**. Miniatury obrázků se tak zařadí do pravého pole. Do políčka vedle každého obrázku je možné vepsat počet požadovaných kopií a vybrat si z nabízených formátů. V políčku na konci řádku se zobrazí cena za jednotku a dole v okně cena celková. V rozbalovacím seznamu můžete určit, zda chcete fotografie zaslat do sběrny, anebo vypálit na CD (cédéčko potom ve fotosběrně předáte). Pokud chcete obrázek ze zakázky odstranit, klikněte na tlačítko se symbolem odpadkového koše.

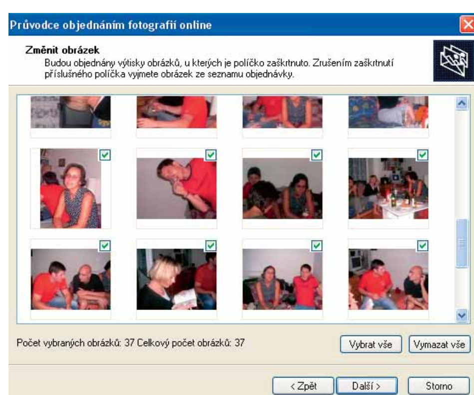
ÚPRAVA FOTOGRAFIÍ A FOTOALBA

Pokud v záhlaví programu kliknete na tlačítko se symbolem lupy a fotografie, v pravé části programu se zobrazí náhled aktuálně vybraného snímku. V tomto okně s náhledem pak můžete jednotlivé fotografie pomocí šipek posouvat. Fotografie si také lze prohlížet v režimu přes celou obrazovku – v záhlaví stačí kliknout na tlačítko se symbolem projektoru. Tlačítko se symbolem palety slouží k provádění základních úprav vybraného obrázku. Kromě zvětšení a zmenšení obrázku je možné odstranit ze snímku jev červených očí, obrázek oříznout, případně převést jej na odstíny šedi. Pod zcela posledním tlačítkem se skrývá možnost objednat si fotografii vytištěnou např. jako kalendář nebo v různém rámečku.

SLUŽBA MICROSOFTU

Některé internetové fotosběrny umožňují stáhnout si speciální plug-in, díky kterému můžete obrázky do sběrny posílat prostřednictvím služby Microsoftu. Např. pomocí nabídky **Start** zobrazte složku **Obrázky** a v ní vyhledejte složku s fotografiemi, které chcete do sběrny zaslat. V levém pruhu okna najdete speciální nabídku pro práci s obrázky. Tuto nabídku rozbalte a klikněte na položku **Objednat fotografie on-line**. Tím se spustí průvodce objednáním fotografií on-line a klikněte v něm na tlačítko **Další**. V dalším okně označte zatržítkem ty fotografie, které chcete objednat pro tisk. Klikněte na tlačítko **Další**. Po připojení k internetu a po zjištění informací o dostupné sběrně si vyberte provozovnu, do které chcete fotografie poslat. Na další stránce se přihlaste. Pokud zaregistrováni ještě nejste, klikněte na tlačítko **Registrace do sběrny** a na další stránce se zaregistrujte. Po přihlášení si na následující stránce vyberte město, ve kterém si chcete fotografie vybrat, a pak už jen konkrétní sběrnu. Dále je třeba zakázku specifikovat: pojmenujete ji, zvolte formát fotografie a udejte počet požadovaných kopií. Následně budou obrázky nahrány na server. Nakonec se přesunete do okna, ve kterém jste informováni, že fotografie byly nahrány úspěšně a že probíhá zpracování zakázky. Potvrzení objednávky obdržíte také e-mailem.

-mia

Služba Microsoftu určená pro odeslání fotografií do sběrny.

JAK VYTISKNOUT OBSAH SLOŽKY

Od čtenáře jsme obdrželi dotaz, jak si může vytisknout obsah složky. Jakkoli se to zdá jako ta nejběžnější potřeba, Windows na to kupodivu nejsou zařízena...

Výtisk výpisu souborů v Mozille – náhled.

Vytisknout si seznam souborů ve složce, to zní jako jednoduchý úkol, avšak jakmile se o to pokusíte těmi nejzřejmějšími způsoby, zjistíte, že to „nějak" nejde – v nabídce složky žádný „tisk" není, a když ano, jde o tisk označeného souboru, ne obsahu složky. Další, co uživatele běžně napadne, je označit obsah složky jako text a zkopírovat jej... jenže to nejde. Označí se soubory a systém se pokusí kopírovat soubory. Co s tím?

Existuje samozřejmě jeden sice poněkud „trapný", zato zaručený způsob, a sice vytisknout si obsah složky ***jako obrázek***; tento způsob je však závislý na tom, zda se celý výpis složky vejde na obrazovku...

TISK OKNA JAKO OBRÁZKU

Jak někteří z vás asi už vědí, buďto celá obrazovka, nebo jednotlivé okno se dají sejmout jako obrázek, a sice stiskem klávesy *PrintScreen* (pro celou obrazovku), respektive *Alt+PrintScreen* (pro právě aktivní okno).

Kde je nyní obrázek? – Ve schránce Windows. Asi nejjednodušším programem, pomocí kterého se k němu můžeme dostat, je program *Malování* v *příslušenství* Windows. Otevřete si tedy okno patřičné složky, dejte si ji vypsat způsobem, jakým potřebujete (třeba co do zvolených údajů v *podrobnostech* nebo co do *řazení*), a když jste s výpisem spokojeni, stiskněte *Alt+PrintScreen*.

Spusťte program *Malování* a v jeho nabídce *Úpravy* zvolte *Vložit* (případně můžete stisknout *Ctrl+V*). Než však tento obrázek vytisknete, určitě si dejte zobrazit *náhled* (z nabídky *Soubor*), neboť z toho, jak program *Malování* umístí obrázek na stránku, byste mohli být zklamaní...

Budete proto ještě potřebovat zvolit *vzhled stránky* a v otevřeném okně patrně změnit orientaci papíru, zmenšit okraje, upravit *zarovnání na střed*, případně *změnit velikost*, aby se tištěné okno rozvrhlo na papír k vaší spokojenosti.

Teprve když jste s náhledem spokojeni, dejte obrázek vytisknout.

TISK Z WEBOVÉHO PROHLÍŽEČE

K výtisku obsahu složky můžeme „zneužít" ***webový prohlížeč***. Webový prohlížeč má dvě výhody: ta první je, že umí vytisknout obsah svého okna, a ta druhá, že umí zobrazit obsah složky!

Nesmí to být ovšem Internet Explorer – ten je „integrován" do Windows, a jakmile zjistí, že má zobrazit obsah složky z místního nebo síťového disku, ihned se „překabátí" na průzkumníka Windows (anglicky *Windows Explorer*).

Musíte tedy použít jiný prohlížeč, například prohlížeč Mozilla Firefox, jejž vám pravidelně dodáváme na našich CD.

Na rozdíl od jednotlivého souboru, který Firefox dovede otevřít ze své nabídky, do složky se musíte dostat určitým trikem: do políčka pro adresu vepište cestu ke složce! Chcete-li prohlížet disk C, vepište *C:*. Ve Windows jsou jména složek často dlouhá a asi bude pohodlnější do patřičné složky se „proklikat"; je však možné do políčka adresy vložit delší cestu i ručně nebo ji sem překopírovat z průzkumníka.

Mozilla si formát zadané cesty ihned poupraví tak, aby odpovídal konvencím pro internetovou adresu – vy nyní vlastně vytváříte zvláštní případ internetové adresy, odkazující na *místní složku* (místo na složku na nějakém webovém serveru).

Cesta k disku C: se tak v políčku změní na *file:///C:/*; jednotlivé složky cesty pak budou odděleny obyčejným lomítkem, a nikoli obráceným. Můžete cestu sami vepsat i v této podobě...

Potíž vyvstane s případnou mezerou či s některým zvláštním znakem, které Windows povolují v názvech složek; tyto znaky se však nesmějí vyskytovat v internetové adrese. Jak si můžete všimnout při proklikávání složek, případná mezera v názvu bude nahrazena znakem *%* následovaným kódem *20*, což je kód mezery; kódy jiných znaků můžete v případě potřeby zjistit z *mapy znaků* (v *systémových nástrojích* v *příslušenství*; mapě znaků jsme věnovali článek na straně 48 čísla 9/2005).

KDE JSOU MÉ DOKUMENTY?

Jestliže netrefíte do svých *dokumentů*, hledejte je ve složce *Documents and Settings*, dále pod svým uživatelským jménem a nakonec ve složce *Dokumenty*. Windows ve svém rozhraní zobrazují všelijaké zkratky, jež však na disku samém neexistují, a tudíž je Firefox nevypíše.

Správce souborů *Total Commander* nabízí mezi mnoha jinými funkcemi i tisk obsahu složek, a to včetně podsložek (podadresářů).

Mozilla Firefox také neřadí soubory a složky tak, jak jste zvyklí z Windows, ale trochu jinak – soubory a složky dohromady, avšak napřed velká písmena a teprve po nich malá. (I když máte nainstalovánu Mozillu pro Windows, její „vnitřek" je na všech systémech v zásadě stejný a toto odlišné řazení odpovídá zvyklostem v Linuxu.)

TISK ZE SPRÁVCE SOUBORŮ

Vytisknout obsah složky není požadavek tak neobvyklý, a tak může být tato funkce obsažena v leckterém správci souborů. Na našem CD pravidelně přinášíme Total Commander, podívejme se tedy, kde se tato funkce nachází v něm.

Total Commander má v nabídce *Soubory* podnabídku *Tisk*, obsahující několik možností. Můžete si vytisknout *seznam souborů*, avšak příkaz se vztahuje pouze na soubory *označené*; chcete-li označit všechny, můžete tak učinit buďto zkratkou *Ctrl+A*, zavedenou obecnou konvencí, nebo zkratkou *Ctrl* + znaménko ‚+' na numerické klávesnici (vpravo), specifickou pro Total Commander. Seznam souborů s podadresáři slouží obdobně, jen je třeba ještě potvrdit dotaz na počet úrovní.

V následující obrazovce můžete ještě upravit rozvržení seznamu na papíře – pak už tisknete.

TISK POMOCÍ SAMOSTATNÉ UTILITY

Jestliže nechcete instalovat ani Firefox, ani Total Commander nebo podobný správce, anebo jejich možnosti jsou pro vaše potřeby příliš omezené, můžete využít samostatnou utilitu (= užitečný prográmek) napsanou přímo pro tento účel. Existuje jich větší množství a několik z nich jsme pro vás umístili na naše CD.

TISK Z PŘÍKAZOVÉHO ŘÁDKU

Nyní se podíváme na způsob, který může využít pokročilý uživatel, jenž se nebojí příkazového řádku. Příkazový řádek naleznete v *příslušenství*; spusťte jej.

Jak shledáte, vlastně to není jen řádek, ale celé okno, ve kterém lze s počítačem komunikovat dnes již „dřevním" způsobem pomocí textových příkazů, na něž počítač textově také odpovídá.

Jedním z těchto příkazů je *DIR* – příkaz pro výpis obsahu složky. Zkuste jej napsat (můžete i malými písmeny) a stiskněte *Enter* – tím příkaz takzvaně *odešlete*. O dalších možnostech, jak výpis uspořádat, se dozvíte, když zadáte *HELP DIR* a požadavek odešlete.

K čemu je však dobré vypsat obsah do okna? – Příkazům příkazového řádku lze výstup přesměrovat, například do textového souboru. Za příkaz, včetně případných dalších voleb, napište znaménko ‚>' a název souboru, například *seznam.txt*. Dohromady tedy *dir > seznam.txt*. Namísto v okně se vše vypíše do textového souboru, jenž bude pod tímto jménem vytvořen. Pak není problém napsat třeba **notepad seznam.txt**. a požadavek odeslat. Spustí se program *Poznámkový blok* a rovnou se otevře soubor *seznam.txt*. Potíž je v tom, že Windows, jak se zdá, mají dosud potíže s češtinou – české znaky budou v programu Poznámkový blok chybně nahrazeny jinými. I na to naštěstí existuje lék… V příkazovém řádku napište a odešlete příkaz *CHCP 1250*. Pak sice bude čeština zobrazena špatně v příkazovém řádku, ale zas se uloží dobře do souboru. Zpět k češtině zobrazené správně pro příkazový řádek se dostanete příkazem *CHCP 852*.

Výše uvedená tvrzení o tom, kdy je čeština v okně příkazového řádku zobrazena správně, či špatně, platí pro výchozí nastavení písma pro příkazový řádek, tedy pro *písmo rastrové*.

Jakmile už soubor *seznam.txt* nepotřebujete, můžete jej rovnou z příkazového řádku smazat příkazem *DEL seznam.txt*.

Výpis příkazu *DIR*.

> **info**
>
> **Složka** (anglicky *folder*) je výraz poměrně nový (ne však pro uživatele počítačů Macintosh) a určený pro běžného uživatele, zatímco počítačový odborník použije spíše tradiční výraz **adresář** (anglicky *directory*), značící naprosto totéž. Výraz „adresář", ač v odborných kruzích zavedený, je žel pro běžného uživatele matoucí, protože s adresami, jak je chápe uživatel, tedy s adresami lidí, institucí apod., má pramálo společného; navíc se plete s *adresářem*, který je např. součástí poštovního programu a je určen skutečně pro takové adresy.
>
> Ani anglická terminologie není jednoznačná – ačkoli adresář poštovního programu se obvykle nazývá *address book*, odborník potvrdí, že zkratka LDAP (značící síťový protokol pro přístup k adresářům), v níž *D* stojí za *Directory*, nemá nic společného se složkami, ale právě s adresami lidí.

Výstup přímo na tiskárnu

Namísto do souboru lze výstup příkazu přesměrovat přímo na tiskárnu, jestliže znáte jméno jejího portu; to napíšete za znaménko ‚>' namísto jména souboru. U síťové tiskárny je třeba napsat cestu včetně serveru: jestliže se síťový port tiskárny jmenuje *tiskarna* a síťový server, k němuž je připojena, se jmenuje *tisk*, vypadalo by přesměrování takto: > \\tisk\tiskarna.

Název portu naleznete ve *vlastnostech* tiskárny. Do dalších podrobností se nemůžeme pustit, protože situace na vašich počítačích může být velmi různorodá a zádrhele rozmanité, a tak je nemůžeme v tomto článku všechny postihnout. Jestliže se příkazové okno při tomto pokusu zasekne, prostě jej zavřete myší. Jestliže se místo výtisku na tiskárnu jen utvoří soubor jména, které jste zadali jako port, soubor smažte.

Jak se dostat do jiné složky

Přímo v příkazovém řádku se můžete přesouvat mezi složkami pomocí příkazu *CD*. Za ten buďto napíšete jméno podsložky, nebo za něj napíšete dvě tečky – tak se přesunete o úroveň výše. Další možnosti se dozvíte z nápovědy zobrazené po zadání *HELP CD*.

Složky ve Windows často mají v názvu mezeru, a pak tedy musíte celý název uzavřít uvozovkami, například *CD „Moje obrázky"*, jestliže se složka jmenuje *Moje obrázky*.

Jeden nástroj Microsoftu umožní otevřít příkazový řádek v kterékoli složce, kterou si najdete v průzkumníku. Tento nástroj je součástí takzvaných *PowerToys* a lze jej zdarma stáhnout z webu Microsoftu. Jmenuje se *Open Command Window Here*.

Jděte na web pro programy ke stažení určené pro Windows XP, a sice na adresu *www.microsoft.com/windowsxp/downloads*. Zde již najdete odkaz na *PowerToys*. Pokračujte dále odkazem *PowerToys for Windows XP*. V pravém sloupečku pod odkazem *CmdHere.exe* stáhněte instalační soubor. Uložte si jej na disk a spusťte jej. Instalace proběhne v anglickém jazyce; jediným zádrhelem při instalaci, kdy výchozí volba nevyhovuje, je nutnost přepnout z volby označující, že s licencí nesouhlasíte, na volbu, že s licencí souhlasíte…

Jakmile instalace proběhne, můžete si ověřit, že v místní nabídce, vyvolané kliknutím pravým tlačítkem myši na ikonu složky, se objeví položka „Open Command Window Here", žel anglicky.

ROZŠÍŘENÍ PRŮZKUMNÍKA

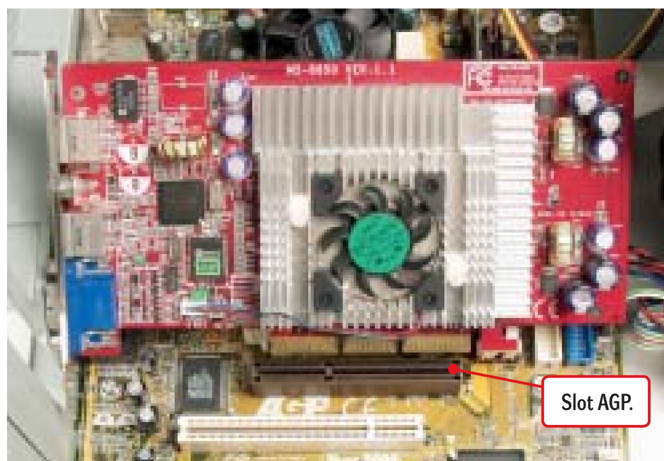
Opravdu velmi zdatné uživatele, kteří nejenže ovládají angličtinu, ale nebojí se ani editace systémových registrů, můžeme odkázat na článek číslo 321379 podpory Microsoftu: zde je popsáno, kterak rozšířit průzkumníka, aby se položka pro výtisk složky objevila v místní nabídce složky. Tento článek naleznete na adrese *support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;en-us;321379* nebo si jej dejte vyhledat podle čísla (ID). Do tam popisovaného souboru *Printdir.bat* bude patrně vhodné doplnit příkaz *chcp 1250*, a to na samostatný řádek ještě před příkaz *dir*…

Kdo stojí o takto fungující rozšíření, avšak nechce následovat zmíněný pokročilý popis, může opět sáhnout k již napsané utilitě – tuto funkci obsahují například rjhExtensions 1.3, jež si můžete jako freeware stáhnout z webu na adrese *www.rjhsoftware.com*.

–mjs

ABY SE HRY NESEKALY

Do repertoáru domácího počítače patří také hraní her. Akční hry, jako jsou různé střílečky, automobilové či letecké simulátory anebo hry sportovní, jsou však velice náročné na výkon PC a pro jejich hladký průběh potřebujete mimo jiné také výkonnou grafickou kartu.

Testované grafické karty se vsazují do slotu AGP na základní desce.

Tyto hry mají totiž do detailů propracováno trojrozměrné prostředí a pro jeho plynulé překreslování je zapotřebí mít v počítači dostatečně výkonnou grafickou kartu. Grafická karta má v počítači za úkol připravit obrazová data, a záleží tedy na její rychlosti, zda si v rozumné kvalitě a bez cukání zahrajete takové hry, jako jsou např. Doom 3, Silent Hunter 3 či SWAT 4.

Modrá grafická karta se hodí do slotu PCI Express, červený model patří do slotu AGP.

VÝMĚNA KARTY JE SNADNÁ

Náhrada grafické karty za výkonnější není na počítači s operačním systémem Windows XP vůbec složitá. Postup se skládá ze zapojení nové grafické karty do počítače a z instalace jejích ovladačů. Ovladače jsou obslužné programy obsažené na CD (cédéčko je vždy součástí balení).

Dříve než ze skříně vypnutého počítače sejmete kryt, vytáhněte ze zadní části počítače napájecí šňůru. Od původní grafické karty odpojte kabel vedoucí k monitoru a grafickou kartu vyjměte. Do slotu AGP na základní desce vložte kartu novou. Po zasunutí grafické karty do slotu AGP ji šroubkem připevněte ke skříni počítače. Pokud má grafická karta dodatečné napájení, zapojte jej. K tomuto účelu většinou slouží napájecí kabely běžně používané pro napájení pevného disku IDE či pro napájení optické mechaniky. U dvou modelů v testu se pro napájení používá kabel s koncovkou jako pro napájení disketové mechaniky. Tyto kabely bývají v dodávce spolu s grafickou kartou – z testovaných karet nebyly tyto kabely přiloženy pouze k modelům Gigabyte a Sparkle.

Po vsazení grafické karty do počítače připevněte zpět kryt počítače, zapojte napájecí kabel počítače a ke grafické kartě připojte kabel od monitoru. Po spuštění operačního systému Windows XP vložte do optické mechaniky cédéčko s ovladači grafické karty a zahajte instalační proceduru. Na jejím konci jste vyzváni k restartu počítače. Po opětovném spuštění počítače nastavte ve „vlastnostech obrazovky“ rozlišení, barevnou hloubku a obnovovací frekvenci.

Při instalaci nové grafické karty do počítače s operačním systémem Windows XP nemusíte ovladače staré grafické karty odebírat – u všech testovaných karet proběhla jejich instalace bez jediné komplikace. Pokud však používáte starší operační systém (např. Windows 98 či Millennium Edition), před instalací nové grafické karty do počítače ovladače dosavadní karty odeberte.

Jestliže máte dostatečně výkonný procesor a dostatek operační paměti, které odpovídají požadavkům hry, ale hra se přitom cuká a o plynulosti pohybu nemůže být ani řeč, pak vám k dokonalému požitku ze hry může dopomoci výměna stávající grafické karty za výkonnější model. Dnes si lze mezi grafickými kartami, které jsou vhodné i pro hraní moderních her, vybírat i s částkou 5000 Kč – a právě na takové modely jsme se v našem testu zaměřili.

GRAFICKÉ KARTY V TESTU

Do testu jsme shromáždili osm grafických karet v cenovém rozmezí od 2985 Kč (PowerColor Radeon 9600 PRO) do 5000 Kč (Sparkle GeForce 6600 GT). Jelikož by tyto grafické karty měly být vhodné pro vylepšení stávajícího domácího počítače, přijali jsme do tohoto klání karty pro sběrnici AGP – to znamená, že testované karty pasují do slotu AGP na základní desce. V současnosti je standardem sběrnice AGP 8×, která dokáže přenést až 2,1 GB dat za sekundu.

U nových počítačů se stále častěji setkáváme s novější a rychlejší sběrnicí pro zapojení grafické karty – tato sběrnice se jmenuje PCI Express 16×, je vyvinuta pro rychlejší přenos obrazových dat a transportuje data maximální rychlostí 8 GB/s. Jelikož se však jedná o nové rozhraní, grafická karta se sběrnicí PCI Express není použitelná pro starší počítače; ty totiž používají sloty AGP. Kontakty grafické karty pro instalaci do slotu AGP a kontakty grafické karty pro sběrnici PCI Express jsou odlišné, a proto při nákupu nové grafické karty do svého stávajícího počítače požadujte model pro sběrnici AGP.

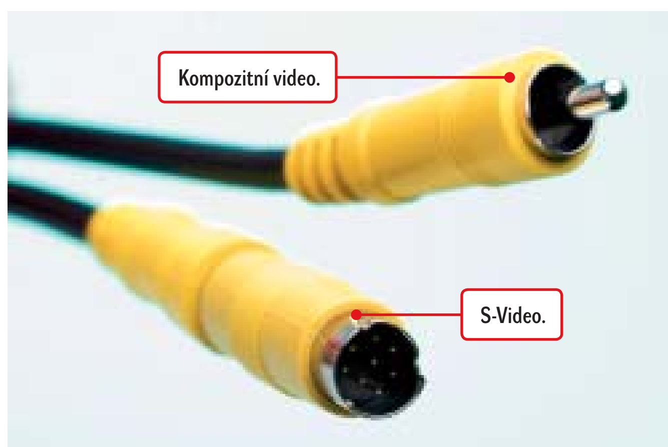

Grafická karta běžně nabízí tři výstupy (zleva): videovýstup, digitální rozhraní DVI a analogové rozhraní D-Sub.

VÝBAVA GRAFICKÉ KARTY

Všechny testované grafické karty nabízejí tři výstupy. Pro připojení klasického CRT (katodového) monitoru použijete analogový výstup D-Sub, pro LCD monitory s digitálním rozhraním DVI je vhodný digitální výstup DVI a nechybí ani videovýstup pro připojení počítače k televizoru. Zdaleka nejčastějším videovýstupem

Redukce z rozhraní DVI na D-Sub.

Redukce z S-Videa na video kompozitní.

je na grafických kartách výstup S-Video, k mnoha modelům se přikládá i redukce na konektor pro video kompozitní a častá je také redukce na video komponentní. Přes tato rozhraní lze propojit počítač s TV a na televizní obrazovce pak můžete sledovat např. filmové DVD tituly spouštěné v DVD mechanice počítače. Komponentní video použijete pro propojení grafické karty s projektorem. Grafická karta MSI NX6600 kromě videovýstupů nabízí i videovstupy, takže umožňuje nahrávat do počítače video.

Díky dvěma výstupům pro připojení monitoru lze k testovaným grafickým kartám připojit dva monitory současně – získáte tak větší pracovní plochu. Pokud máte dva monitory s analogovým rozhraním, použijete redukci z DVI na D-Sub; kromě modelu Gainward je u recenzovaných karet standardní součástí dodávky.

PŘÍDAVNÉ NAPÁJENÍ

Pro napájení současných grafických karet již v mnoha případech nestačí napájení přes sběrnici AGP. Nedostatek v přísunu potřebných voltů se řeší napájením přídavným. V našem testu potřebuje

Grafická karta MSI nabízí kromě videovýstupů i videovstupy.

Pro napájení výkonných grafických karet je často zapotřebí dodatečného napájení.

pro svůj chod energetický doping šest z osmi karet, dvě grafické karty (Gainward GeForce 6600 a PowerColor Radeon 9600 PRO) přídavné napájení nepotřebují. Čtyři z testovaných karet používají pro dodatečné napájení kabely s koncovkou známou z napájení pevných disků IDE nebo z napájení optických mechanik. Dvě grafické karty (MSI NX6600 a Sapphire Radeon X700) používají pro dodatečné napájení kabel s koncovkou, která se používá i pro napájení disketové mechaniky.

Několik napájecích kabelů s patřičnými koncovkami je v počítači většinou volných, ale kabel pro dodatečné napájení je zpravidla součástí dodávky. Výjimkou jsou v testu pouze karty Gigabyte GF 6600 a Sparkle GeForce 6600 GT.

JAK DOPADLY TESTY

Hlavním důvodem pro zakoupení nové grafické karty je zvýšení grafického výkonu počítače v 3D prostředí. Vyšší grafický výkon

je velmi důležitý zejména pro hraní her, a proto jsme všechny recenzované modely podrobili herním testům, které sestávaly ze syntetických testů 3D Mark 2003 a 3D Mark 2005 a ze samostatných herních testů Doom 3, Aquamark 3 a Unreal Tournament 2003 Demo. Grafické karty jsme testovali s dodanými ovladači a s přednastavenými taktovacími kmitočty jádra i paměti. Za účelem dosažení vyššího výkonu jsme neprováděli žádné přetaktování (zvýšení taktovací frekvence). Ani jej nedoporučujeme, neboť životnost grafické karty by se mohla snížit.

Testovací počítač byl vybaven základní deskou Asus P4P800-VM, obsahující čipovou sadu Intel 865G, 2,6GHz procesor Pentium 4, 512 MB operační paměti a pevný disk Maxtor 6Y120P0 s kapacitou 120 GB a s rozhraním IDE. Počítač pracoval pod operačním systémem Windows XP Professional a verze DirectX byla 9.0c. Všechny testy jsme vykonali v rozlišení 1024 × 768 bodů při nastavené 32bitové barevné hloubce.

S testy si nejlépe (tzn. nejrychleji) poradily grafické karty Sapphire Radeon X700 a Sparkle GeForce 6600 GT, a proto získávají ocenění Tip PPK. Nejnižší výkon podle očekávání podala grafická karta PowerColor Radeon 9600 PRO, postavená na starším čipu Radeon 9600 PRO. Mnohé uživatele však může oslovit cenou 2985 Kč, která je z testovaného výběru nejnižší. Na rozdíl od ostatních grafických karet v testu však tento model již výkonnostně nestačí pro hraní moderních her. Například v testu Doom 3 při nastavení nejvyšší obrazové kvality dokázala tato karta překreslovat snímky pouze rychlostí 13,9 snímku za sekundu (f/s). Sapphire Radeon X700, nejlepší model v tomto testu, překresloval snímky rychlostí 31,4 f/s.

Pro hladký průběh hry je vhodná snímková frekvence 40 f/s a vyšší; u nejrychlejších testovaných karet dosáhnete této rychlosti tehdy, nastavíte-li nižší detaily obrazu.

GAINWARD GEFORCE 6600

GAINWARD GEFORCE 6600 — info

Cena včetně DPH: 3749 Kč.

Poskytl: AAC Czech, s. r. o.

Grafický čip: nVidia GeForce 6600.

 dobrá cena

 slabší výkon

Grafická karta Gainward GeForce 6600 je postavena kolem čipu nVidia GeForce 6600 a stejně jako šest dalších karet v testu má 128 MB grafické paměti. S modelem PowerColor Radeon 9600 PRO ji spojuje to, že nevyžaduje dodatečné napájení. V balení je ke kartě přiloženo CD s ovladači, kabel s videovýstupy pro S-Video a pro video kompozitní a komponentní, není však přiložen žádný videokabel. V testech 3D Mark 2003 a Aquamark 3 tato karta obsadila dvakrát čtvrté místo, naopak se jí nedařilo v testu Doom 3 – v něm obsadila předposlední příčku.

GIGABYTE GF 6600

GIGABYTE GF 6600 — info

Cena včetně DPH: 4377 Kč.

Poskytl: Elap, s. r. o.

Grafický čip: nVidia GeForce 6600.

+ softwarová výbava

– slabší výkon

Také karta Gigabyte GF 6600 patří v tomto testu do početné skupiny, která spoléhá na grafický čip nVidia GeForce 6600. Oproti modelu Gainward má rychleji taktované jádro – konkrétně na 400 MHz. Velikost paměti je 128 MB. V testech však tato karta příliš neuspěla – nejlepším umístěním byla dvě čtvrtá místa, a to v testu 3D Mark 2005 a v testu Unreal Tournament. I když tato karta potřebuje dodatečné napájení, nedodává se k ní napájecí kabel. Ke kartě se dodává i program PowerDVD pro přehrávání filmů a hra Thief Deadly Shadows.

HIS EXCALIBUR RADEON 9800 PRO

Karta HIS Excalibur je založena na grafickém čipu Radeon 9800 PRO. K dispozici má 128 MB paměti a ve výbavě tohoto modelu jsou videokabely pro S-Video a pro video kompozitní. Kromě CD s ovladači najdete v balení i hru Dungeon Siege. V testech si tato karta vedla zdárně: v testu Unreal Tournament zvítězila a v testu 3D Mark 2003 obsadila druhé místo. Test 3D Mark 2005 se však ani při opětovných spuštěních nepodařilo dokončit. Pro dodatečné napájení se používá kabel s koncovkou, kterou mají optické mechaniky – napájecí kabel je součástí dodávky.

HIS EXCALIBUR RADEON 9800 PRO — info

Cena včetně DPH: 4939 Kč.

Poskytl: Levi International, a. s.

Grafický čip: ATI Radeon 9800 PRO.

+ softwarová výbava

– karta nedokončila test 3D Mark 2005

MSI NX6600

Za stejnou cenu jako HIS Excalibur můžete pořídit grafickou kartu MSI NX6600, postavenou na čipu GeForce 6600. V tomto případě se pro přídavné napájení používá kabel s konektorem používaný pro napájení disketové mechaniky. Stejné napájení používá i grafická karta Sapphire. Karta MSI NX6600 jako jediná v testu má kromě videovýstupů také videovstupy pro S-Video a pro video kompozitní, takže jejím prostřednictvím můžete do počítače nahrávat video z analogových zdrojů. S kartou se dodává pestrá softwarová výbava, zahrnující videoutility a program Norton Internet Security 2005. V testech karta podala podprůměrný výkon: z osmi modelů se dvakrát umístila jako pátá a třikrát na šesté pozici.

info

MSI NX6600

Cena včetně DPH: 4939 Kč.

Poskytl: Levi International, a. s.

Grafický čip: nVidia GeForce 6600.

 softwarová výbava, videovstupy

 slabší výkon

POWERCOLOR RADEON 9600 PRO

Pokud sháníte levnou grafickou kartu, můžete za 2985 Kč zvolit model PowerColor, založený na starším čipu Radeon 9600 PRO. Ve srovnání s ostatními modely odpovídá nízké ceně nízký výkon. Tato karta ve čtyřech testech zaujala poslední pozici a test 3D Mark 2005 stejně jako karta HIS Excalibur nedokončila. Tato karta si stejně jako Gainward vystačí s napájením ze sběrnice AGP, a proto jí nemusíte potřebnou energii dodávat přídavným kabelem. Líbila se nám pestrá softwarová výbava: zahrnuje totiž program PowerDirector SE+ pro editaci videa, program PowerDVD pro přehrávání filmů a program PowerProducer DVD pro DVD authoring. Součástí balení je i hra Hitman Contracts.

info

POWERCOLOR RADEON 9600 PRO

Cena včetně DPH: 2985 Kč.

Poskytl: AAC Czech, s. r. o.

Grafický čip: ATI Radeon 9600 PRO.

 nízká cena, softwarová výbava

 malý výkon, karta nedokončila test 3D Mark 2005

PROLINK PIXELVIEW GEFORCE 6600

Karta Prolink PixelView GeForce 6600 je zajímavá z toho důvodu, že i když má konektor pro dodatečné napájení, v testovacím počítači bez potíží fungovala i bez připojení přídavného napájecího kabelu. V tomto testu je to také první karta, která disponuje grafickou pamětí

info

PROLINK PIXELVIEW GEFORCE 6600

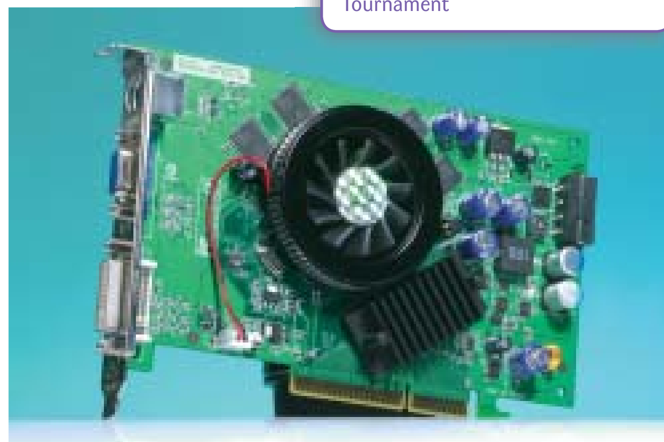
Cena včetně DPH: 4243 Kč.

Poskytl: Kvazar-Micro, s. r. o.

Grafický čip: nVidia GeForce 6600.

 výkon v testech 3D Mark 2005 a Doom 3

 výkon v testech 3D Mark 2003, Aquamark 3 a Unreal Tournament

inzerce

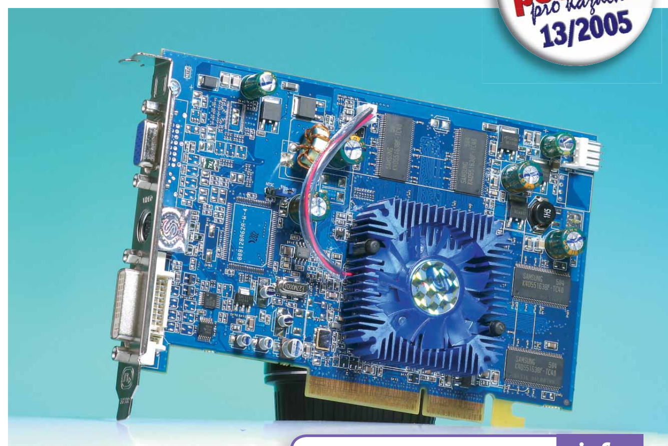

	GAINWARD GEFORCE 6600	GIGABYTE GF 6600	HIS EXCALIBUR RADEON 9800 PRO	MSI NX6600	POWER-COLOR RADEON 9600 PRO	PROLINK PIXELVIEW GEFORCE 6600	SAPPHIRE RADEON X700	SPARKLE GEFORCE 6600 GT
Cena včetně DPH	3749 Kč	4377 Kč	4939 Kč	4939 Kč	2985 Kč	4243 Kč	4199 Kč	5000 Kč
Poskytl	AAC Czech, s. r. o.	Elap, s. r. o.	Levi International, a. s.	Levi International, a. s.	AAC Czech, s. r. o.	Kvazar-Micro, s. r. o.	Kvazar-Micro, s. r. o.	Elap, s. r. o.
WWW adresa	www.aac--czech.cz	www.elap.cz	www.levi.cz	www.levi.cz	www.aac--czech.cz	www.km-czech.cz	www.km-czech.cz	www.elap.cz
Záruka	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky
Technické parametry								
Grafický čip	GeForce 6600	GeForce 6600	Radeon 9800 PRO	GeForce 6600	Radeon 9600 PRO	GeForce 6600	Radeon X700	GeForce 6600 GT
Velikost grafické paměti	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	256 MB	256 MB	128 MB
Taktovací kmitočet paměti	500 MHz	500 MHz	680 MHz	550 MHz	400 MHz	500 MHz	500 MHz	900 MHz
Taktovací kmitočet jádra	300 MHz	400 MHz	380 MHz	300 MHz	400 MHz	300 MHz	400 MHz	500 MHz
Konektory	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup	D-Sub, DVI, videovýstup
Příslušenství								
Napájecí kabel	ne (karta nepotřebuje přídavné napájení)	ne	ano	ano	ne (karta nepotřebuje přídavné napájení)	ano	ano	ne
Kabel S-Video	ne	ne	ano	ano	ano	ne	ano	ano
Kabel pro kompozitní video	ne	ne	ano	ne	ano	ano	ano	ne
Redukce S-Video – kompozitní video	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ne
Redukce DVI – D-Sub	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Komponentní video	ano	ano	ne	ano	ne	ano	ano	ne
Videovstup	ne	ne	ne	S-Video, kompozitní video	ne	ne	ne	ne
Programové vybavení	CD s ovladači	CD s ovladači, PowerDVD, hra Thief Deadly Shadows	CD s ovladači, hra Dungeon Siege	CD s ovladači, MSI utility, Norton Internet Security 2005	CD s ovladači, CyberLink DVD Solution, hra Hitman Contracts	CD s ovladači	CD s ovladači	CD s ovladači
Výsledky testů*								
3D Mark 2003	4745	4397	5433	4215	2677	4044	5234	**5905**
3D Mark 2005	1167	1424	test nedokončen	1331	test nedokončen	1706	**2334**	1740
Doom 3	18,8 f/s	20,0 f/s	21,1 f/s	20,4 f/s	13,9 f/s	24,2 f/s	**31,4 f/s**	22,3 f/s
Aquamark 3	29,16 f/s	29,08 f/s	31,27 f/s	28,66 f/s	20,81 f/s	27,88 f/s	31,31 f/s	**33,59 f/s**
Unreal Tournament 2003 Demo – flyby	173	174	**189**	170	123	166	177	183

* Testováno v rozlišení 1024 × 768 bodů; vyšší hodnoty značí lepší výkon (tučně jsou zvýrazněny nejlepší výsledky).

o velikosti 256 MB. Druhou grafickou kartou s 256MB pamětí je Sapphire. Větší velikost paměti u karty Prolink se v našich testech projevila ve dvou nejnáročnějších testech – do popředí výsledkové listiny se tento model dostal v testu Doom 3, ve kterém obsadil druhé místo, a v testu 3D Mark 2005 mu patří třetí příčka. V ostatních třech testech se však tato karta umístila na předposledních pozicích.

SAPPHIRE RADEON X700

O nejvíce předních příček se v tomto testu podělily dvě grafické karty. Abecedně první z nich je model Sapphire Radeon X700, který disponuje 256 MB grafické paměti. Z pěti vykonaných testů dvakrát obsadil první místo, jednou se umístil na druhé pozici a dvakrát mu patřila třetí pozice. Také cena 4199 Kč je velice lákavá, a proto jsme této kartě udělili ocenění Tip PPK. K přídavnému napájení slouží stejně jako u modelu MSI kabel s konektorem používaným u disketové mechaniky. V balení spolu s kartou naleznete i videokabely pro S-Video a pro kompozitní video.

info

SAPPHIRE RADEON X700

Cena včetně DPH: 4199 Kč.

Poskytl: Kvazar-Micro, s. r. o.

Grafický čip: ATI Radeon X700.

 výkon v testech

 žádné

SPARKLE GEFORCE 6600 GT

Druhým oceněným produktem v tomto testu je grafická karta Sparkle GeForce 6600 GT. Na rozdíl od karty Sapphire má 128 MB paměti, ta ale pracuje na podstatně vyšším kmitočtu (900 MHz) a také jádro pracuje na vyšší frekvenci (500 MHz). Tyto faktory zaručily kartě Sparkle v provedených testech dvě první místa, dvě druhá umístění a jednu třetí pozici. I když tato grafická karta potřebuje pro svůj chod dodatečné napájení, kabel pro napájení v balení nenajdete.

-mse

info

SPARKLE GEFORCE 6600 GT

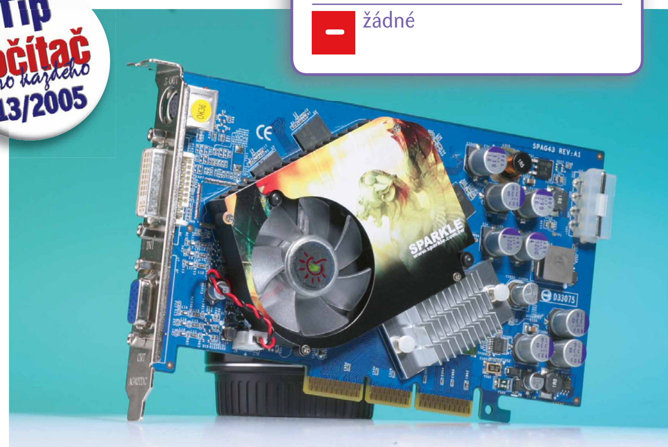
Cena včetně DPH: 5000 Kč.

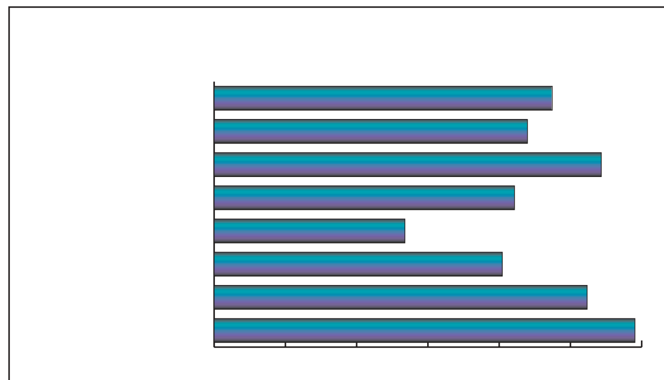
Poskytl: Elap, s. r. o.

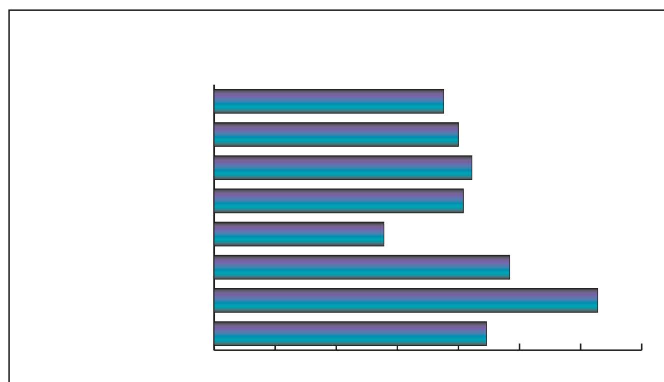
Grafický čip: GeForce 6600 GT.

 výkon v testech

 žádné

EDGE – INTERNET PŘES MOBIL

Volání po vysokorychlostním mobilním internetu vyslyšel i náš nejmladší mobilní operátor Oskar. Tento operátor využívá podobně jako T-Mobile technologii EDGE.

CO BUDETE POTŘEBOVAT

Pro připojení k internetu prostřednictvím této technologie potřebujete hlavně mobilní telefon, který technologii EDGE podporuje. Většinou jde o highendové přístroje a ve své nabídce je má hlavně společnost Nokia. Pokud chcete připojit počítač nebo notebook k internetu, musíte mobilní telefon propojit s počítačem buď pomocí datového kabelu, nebo bezdrátově pomocí infraportu či technologie Bluetooth. Dále je třeba službu si objednat a patřičně nastavit mobil a počítač.

OBJEDNÁVKA SLUŽBY A NASTAVENÍ

Prvním krokem je aktivace služby. Máte na výběr z několika způsobů. Pokud jste připojeni k internetu, můžete využít tzv. internetové samoobsluhy, tedy obsluhy svého konta na internetové stránce. Po přihlášení na záložce Hlavní stránka najdete sekci Moje služby a kliknete na „aktivaci“ a na „nastavení služeb připojení“ (k internetu nebo k WAP) – dále si vyberete jeden z tarifů připojení. Další možností je použít tzv. kapesní samoobsluhu. Stačí vytočit číslo *111# a poté projít systémem nabídek a službu si aktivovat. Využít lze i hlasovou samoobsluhu – opět zavoláte na telefonní číslo *077 a ze seznamu nabízených služeb (jde o hlasovou službu) si vyberete aktivaci připojení k internetu. Poslední možností je tzv. SMS samoobsluha. V tom případě je třeba poslat zprávu SMS ve speciálním tvaru. Po aktivaci služby je nutné mobilní telefon a počítač patřičně nastavit. Pokud jste méně zkušení, doporučujeme vám stáhnout ještě před vytvářením připojení službu Oskarovo snadné připojení. To je speciální program, který vás připojením provede v několika krocích a nastaví za vás jak počítač, tak mobilní telefon.

ZA KOLIK?

Za připojení od Oskaru buď můžete platit v závislosti na objemu stažených dat, nebo si můžete pořídit paušál a strávit na síti libovolně dlouhou dobu. Chcete-li se připojit jen občas, můžete využít připojení Naskok: za 1 kB stažených dat zaplatíte 0,06 Kč. Chcete-li se připojovat častěji, objednejte si službu „Na dlouho“: za ni zaplatíte podle toho, kolik dat stáhnete. Postačí-li vám na měsíc 10 MB dat, zaplatíte 238 Kč, v pásmu 10 až 40 MB 476 Kč, v pásmu 40 až 70 MB 714 Kč a v pásmu více než 70 MB zaplatíte 952 Kč. Rychlost připojení se pak pohybuje kolem 25 kB za sekundu.

-mia

EDGE × GPRS (info)

Jako technologie EDGE se označuje vylepšená technologie GPRS. Jaký je mezi EDGE a GPRS rozdíl?

Technologie GPRS (General Packet Radio Service) funguje na bázi přenosu „paketů“ neboli datových balíčků a na principu sdružování „timeslotů“ neboli přenosových kanálů. Přenos dat je stejně rychlý jako přenos přes pevnou telefonní linku.

EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution) je vylepšená technologie GPRS. EDGE patří mezi sítě třetí generace neboli 3G. EDGE využívá efektivnější kódování a modulaci signálu než GPRS a díky tomu je až trojnásobně rychlejší.

Mezi technologií EDGE a technologií GPRS není problém volně přecházet.

FUP – OBÁVANÉ OMEZENÍ (info)

Tato třípísmenná zkratka je hlavním strašákem uživatelů širokopásmového internetu. Jedná se o zkratku slov Fair User Policy a označuje omezení, které čeká uživatele, pokud překročí určitou datovou hranici. V praxi to vypadá tak, že pokud stáhnete určitý objem dat, rychlost připojení se výrazně zpomalí, takže nebudete moci stahovat další velkoobjemová data, případně využívat další aplikace, které rychlý přístup k internetu potřebují. Co se Oskaru týká, je tato hranice stanovena na 3 GB za jedno zúčtovací období, tedy za jeden měsíc. Na uživatele, který tento objem vyčerpá, může Oskar uplatnit FUP a jeho rychlost připojení výrazně snížit. Další omezení FUP, které Oskar uplatňuje, se týká snížení propustnosti v případě určitých portů. Porty si můžete představit jako „zástrčky“, kterými se aplikace určitého druhu připojují k internetu. Například komunikační programy mají jeden určitý port, protokol HTTP pro prohlížení internetových stránek má zase port zcela jiný. Oskar vám tedy rychlost připojení pro prohlížení internetových stránek ponechá stejnou, ale zablokuje port pro tzv. programy peer to peer, tedy pro výměnné sítě (např. Kazaa, Gnutella), jimiž proudí největší množství dat.

KOLIK JAZYKŮ ZNÁŠ...

Čtyři úspěšní luštitelé se mohou těšit na jazykové programy od společnosti Langsoft. Dva z nich dostanou elektronický slovník a překladač PC Translator 2005 (GB) a další dva výherci obdrží komplet výukových programů Language Teacher Komplet L2 (GB + D + F + SP + IT + RU).

Firma Langsoft, s. r. o., vyrábí elektronické slovníky a překladače PC Translator a programy Language Teacher pro výuku cizích jazyků.

LangSoft, s. r. o.
Mezi Újezdy 225
687 52 Korytná
tel. 572 693 155, 572 693 578
fax: 572 694 004

Objednávky i veškeré dotazy ohledně cen nabízených produktů zasílejte na e-mail: *info@langsoft.cz*, *obchod@langsoft.cz*.

soutěž

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Jaký je celkový počet slov v anglické verzi programu PC Translator?

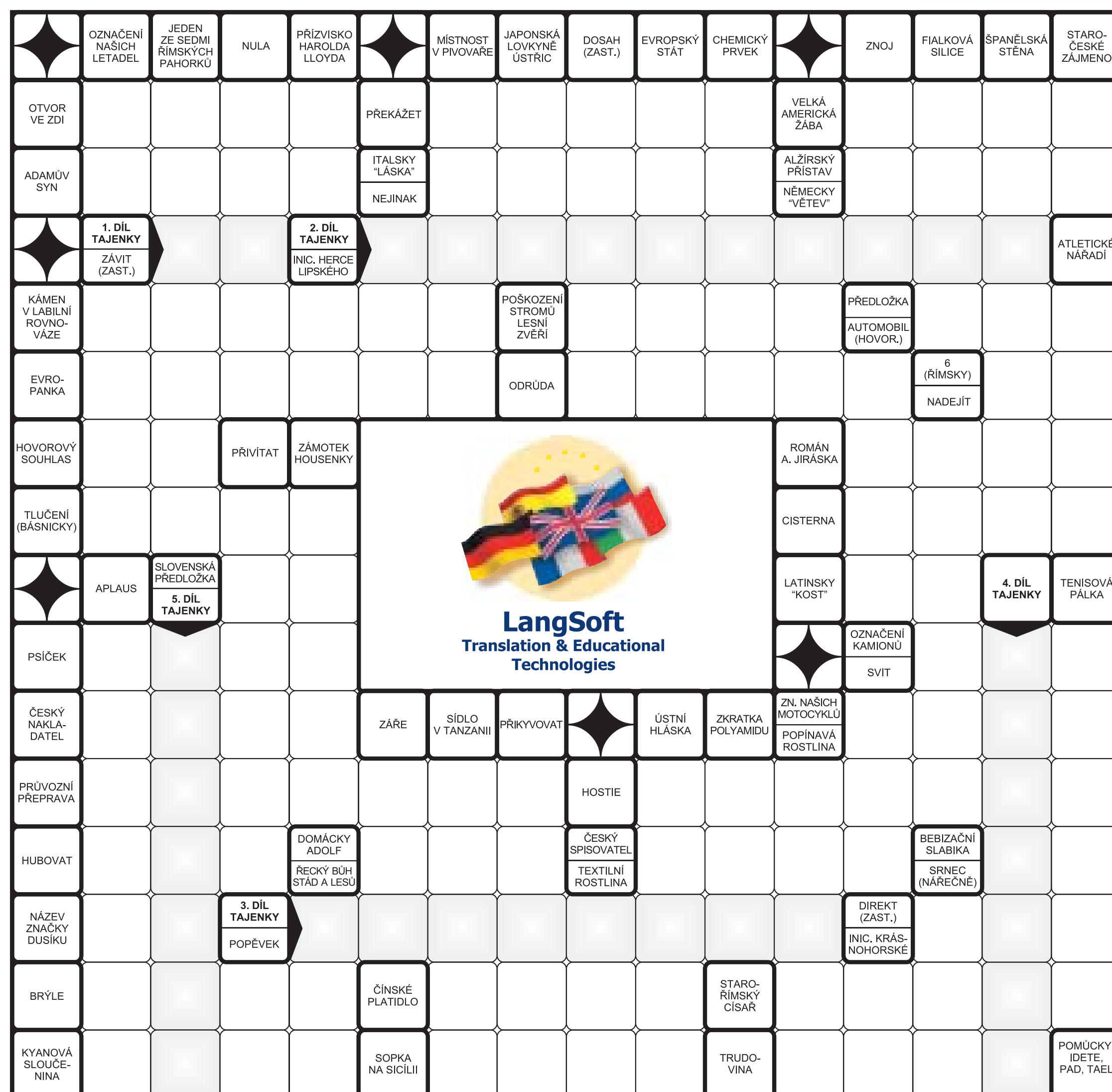
a) více než 2,9 milionu, b) 700 000, c) 750 000.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 25. července 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Langsoft** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka13@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 16/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK13*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**

Slovo Vogel oddělte od příznaku PK13 mezerou. Příznak PK13, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka:** +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 10/2005** zní: Při fotosyntéze se oxid uhličitý a voda mění na cukr, kyslík a nové molekuly vody (odpověď a).

Tajenka křížovky z **PPK č. 10** zní: (Kovy jsou) dobré vodiče elektrického proudu a tepla.

Multimediální výukové programy z řady Škola hrou od společnosti LANGMaster dostanou: P. Halatková z Opavy, J. Satava z Prachatic, M. Giliková z Opavy, M. Dobiáš z Brna, H. Unzeitigová ze Šternberka (Dobrodružství poznání 2), J. Vilím z Pardubic, P. Hrdlička ze Svatobořic, K. Vosahlík z Hrušovan nad Jevišovkou, F. Rycl z Hodonína, M. Hobza z Blížkovic, M. Krotil z Liberce, J. Otte z Jičína, D. Drahošová z Litomyšle, J. Pomikalková z Hořic v Podkrkonoší a R. Fanco z Karviné (Chemie 1). Blahopřejeme!

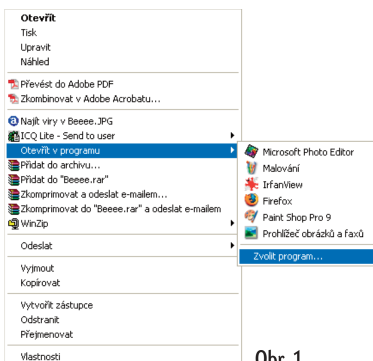
NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

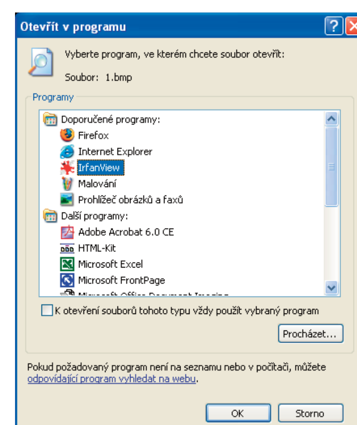
Mám nainstalovaný prohlížeč obrázků ACDSee. Po nainstalování přehrávače Quick Time se u všech dosud v počítači uložených snímků změnila malá ikona ACDSee na Quick Time. V důsledku toho nemohu nyní poklepem na fotografii a po jejím otevření využívat výhod prohlížeče ACDSee. Složitě se otevře v Quick Timu příslušné foto, ale nelze zobrazit thumbnails (náhledy) ani využívat sekvenční prohlížení fotografií jedné po druhé.

Problém je v tom, že program Quick Time při své instalaci (buď automaticky bez ptaní, nebo po potvrzení některého dialogového okna uživatelem) nastavil přiřazení sebe samého jako výchozího programu pro otevření některých typů souborů; tím v případě některých typů obrázků zrušil předchozí přiřazení programu ACDSee. Náprava naštěstí není složitá (postup popíšu pro Windows XP, ale myslím, že v jiných verzích Windows bude podobný, ne-li identický).

1. V okně kterékoli složky najděte ten soubor s obrázkem, který chcete otevírat v ACDSee, a klikněte na něj pravým tlačítkem myši. Otevře se místní nabídka (podobná jako na obr. 1).
2. V této nabídce najeďte myší na příkaz **Otevřít v programu** a v jeho podnabídce klikněte na příkaz **Zvolit program**...
3. Otevře se dialogové okno **Otevřít v programu** (obr. 2) se seznamem programů, které daný typ souborů dokážou otevřít. Ve vašem případě by v tomto seznamu měl být i program ACDSee. Kliknutím tento program označte.
4. Důležité je v tomto dialogovém okně kliknutím zaškrtnout volbu **K otevření souborů tohoto typu vždy použít vybraný program**.
5. Klikněte na tlačítko OK; tím výběr programu potvrdíte. Dialogové okno se zavře a označený obrázek se otevře ve vybraném programu ACDSee. Tím se danému typu souborů přiřadí program ACDSee a od této chvíle se všechny obrázky tohoto typu budou standardně otevírat v tomto programu.
6. Tento postup opakujte pro všechny typy obrázků (JPG, JPEG, PNG, GIF, TIF, TIFF, BMP, ...), které byly přiřazeny k programu Quick Time a které chcete přiřadit k programu ACDSee.

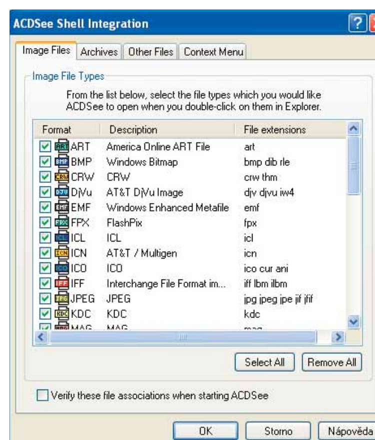
Obr. 1

Obr. 2

Tento postup je obecný a můžete jej použít pro libovolný typ souboru a libovolný program.

Existuje i rychlejší způsob, jak k programu ACDSee přiřadit některé typy souborů. V ACDSee vyberte z nabídky Tools příkaz File Association. Otevře se dialogové okno se seznamem různých typů grafických souborů (obr. 3). V tomto seznamu zaškrtněte ty typy souborů, které chcete v tomto programu prohlížet, a volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Mějte však na paměti, že tím u vybraných souborů zrušíte případné předchozí přiřazení k jiným programům, takže doporučuji nevybírat všechny typy obrázků, ale jenom ty, které si předtím pro sebe „ukradl" program Quick Time.

Obr. 3

-ihe

inzerce

Mám Windows 98SE a nepodařilo se mi nainstalovat program Skype pro internetovou telefonii. Nepovedla se mi ani instalace z www.skype.com, kde byla jedna verze programu označena pro Windows (ale bez určení druhu). Po jejím stažení a po pokusu o instalaci mi počítač sdělil, že jeden z došlých balíků je vadný.

Program Skype je určen pro Windows 2000 a XP nejspíš i kvůli podpoře některých modernějších funkcí a zabezpečení počítače. Windows 98 (ani ve verzi SE – druhá edice) dnes pro připojení k internetu nelze doporučit, protože při rychlosti technologického vývoje není příliš bezpečný ani s patřičnými záplatami. To, které operační systémy program podporuje, je většinou popsáno v dokumentaci přiložené k programu a na webových stránkách programu, někdy je však obtížné je ve spleti informací najít. U různých Windows pak program často běží i pod verzemi, pro které není určen, to však zřejmě není tento případ.

-imh

Nedaří se mi na internetu najít informace k tématu informačních systémů veřejné správy.

Nejvhodnějším místem k hledání čehokoli o veřejné správě je podle mého názoru její portál; najdete jej na adrese http://portal.gov.cz. Tato stránka obsahuje odkazy na většinu důležitých webů veřejné správy. Namátkou mohu uvést katastr nemovitostí na stránkách katastrálního úřadu www.cuzk.cz, obchodní rejstřík na stránkách Ministerstva spravedlnosti www.justice.cz, databáze odcizených vozidel a neplatných dokladů na stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz, sbírky zákonů (http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/_s.155/699/place) nebo třeba databázi volných pracovních míst na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (http://portal.mpsv.cz/sz/vm/vmrozsir).

-ihe

Uvažuji o pořízení rychlého internetu za účelem volání přes internet. Lze z počítače připojeného k síti Internet volat na běžnou telefonní linku, nebo dokonce do mobilní sítě?

Volat z počítače na běžnou pevnou linku je možné v případě většiny programů pro internetovou telefonii, ale je třeba zakoupit si kredit. Je tomu tak i u programu Skype. V tom případě z nabídky Tools vyberte příkaz Go to my Account Page. Tím se přesunete na internetovou stránku a zde si můžete svůj kredit „nabít“. Platí se zde v eurech a ceny jsou skutečně velmi zajímavé, hlavně pro volání do ciziny. Pokud se vám nechce kupovat si kredit a chcete volat na pevnou linku pouze v České republice, pak pro vás mám jeden velmi zajímavý tip, kterým je program VoipBuster. Tento program si můžete stáhnout zcela zdarma z internetové stránky http://www.voipbuster.com. Program je zatím ještě v tzv. beta verzi (tedy je určen k testování) a umožňuje skutečně telefonovat na pevnou linku zdarma. Program má velmi jednoduché ovládání, a ačkoliv je v angličtině, jistě s ním problémy mít nebudete. I v tomto programu si můžete zakoupit kredit a telefonovat za zajímavé ceny do ciziny nebo na mobilní telefony.

-mia

Jako antivirový program používám KAV z časopisu PPK, a protože se jedná o vynikající antivirový program, používám jej téměř rok. Ale ve třech posledních číslech se nacházel pouze jeden klíč (000A1290), jehož platnost vypršela 31. 5. 2005.

Problémy s programem KAV nás velmi mrzí, bohužel to ale není naše vina. Ruská firma Kaspersky Antivirus je posledních několik měsíců bohužel velmi nespolehlivá (nedodává včas klíče a je s ní obtížná komunikace). Proto program KAV přestáváme na CD PPK umisťovat.

-ngu

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B", Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*,
tel.: +420 225 018 948,
poštou na adrese:
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

počítač *pro každého*

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V", kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946,
fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**
☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**
☐ **Celoroční s CD-ROM a MP3 přehrávač Creative** (25 sešitů, 25 CD-ROM, **Creative MuVo 512 MB, film na DVD a pouzdro na 24 CD**) za **2994 Kč**
☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1450 Sk**
☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla
(Objednávat lze od čísla 15/05 nebo pozdějších.)

13/05
Kupon je platný pouze do 18. 7. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1
☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.
Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 19. ČERVENCE 2005

SÍTĚ TŘETÍ GENERACE

Pokud se vám stále zdá, že internetové připojení uskutečněné prostřednictvím mobilního telefonu je pomalé, pak se připravte na rychlost mnohem vyšší. Společnost T-Mobile totiž oznámila, že brzy spustí tzv. síť třetí generace, která vám nabídne skutečně svižný internet. V příštím čísle se o tomto tématu dozvíte více.

VYPALOVÁNÍ DVD

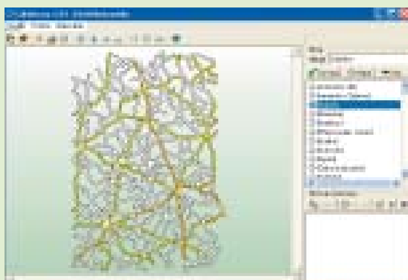
Po kratší odmlce se vracíme k vypalování DVD, tentokrát však nepřineseme test vypalovaček, nýbrž praktické rady.

PPK CD 14/2005

Na příštím CD naleznete deset zajímavých bezplatných her, rubriku Filmový speciál (ukázky nových filmů), programy, které vám pomohou vytvořit vlastní šetřič obrazovky, užitečné doplňky pro e-mailový program Microsoft Outlook a řadu dalších prográmků.

S programem na tvorbu šetřičů nazvaným SaverWiz vás seznámíme podrobněji a ukážeme si, jak pěkný šetřič obrazovky vyrobit a instalovat.

JAK BÝT FIT

Pro všechny, kdo se rozhodli, že si přes léto zlepší fyzičku, případně že shodí nějaké to kilo, přinášíme dva užitečné programy: program Fitlinie pro hlídání váhy a tělesných aktivit a program Cyklotrasy, který dokáže naplánovat pěknou cyklistickou trasu po naší vlasti.

čtrnáctideník
počítač pro každého
Toto číslo vyšlo 28. 6. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Michal Slovák, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Trysčuk

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.
Thámova 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.